

T.C.
TOKAT VALİLİĞİ
İL GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ

TOKAT
İL GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ
FAALİYET RAPORU

OCAK 2018

Sürdürülebilir üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi, kırsal kalkınmayı ve rekabet edilebilirliği sağlamak amacıyla tarımı stratejik bir sektör olarak ele alıyor, milli ve küresel çözümler üreten güçlü bir Türkiye için çalışıyoruz.

Dr. Ahmet Eşref FAKIBABA
Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı

ÖNSÖZ

Tarım, insanların zorunlu ihtiyaçlarının karşılandığı bir sektör olması nedeniyle tüm dünya ülkelerinde önemli bir yere sahiptir. Dünya nüfusunu besleyen bu sektörün ihmali, Afrika Ülkelerinde olduğu gibi açlık sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Günümüzde sanayi için gerekli hammaddelerin üretilmesi, sanayi kesimine kaynak aktarımının sağlanması ve dış ticarete katkıda bulunması bu sektörün önemini daha da arttırmaktadır.

Tokat İlinde tarım ve tarıma dayalı sanayinin ekonomide önemli bir yeri vardır. İlimiz bazı tarım ürünlerinde gen kaynağı ve üretim merkezi konumundadır. Bu ürünlerin (kuşburnu, bağ yaprağı, madımak, domates, biber, vişne, karayaka koyunu vs.) sertifikalandırılarak ülke çapında tanıtılmaları sonucunda, İlimizin ticaret hacmi daha da artacaktır.

Tarımsal üretimde yapılması gereken en önemli atılım; mevcut tarımsal yapının, gelişmiş üretim teknolojileri ve projelerle desteklenmesidir. Çiftçilerimizin hayat standartlarını yükseltmek için buna mecburuz.

İl ve İlçe Müdürlüklerimiz, çiftçilerimize yönelik olarak uygulanan projelerin, yürütülen eğitim ve yayım çalışmaları ile desteklenmesi neticesinde ilimiz çiftçilerini değişen dünya teknolojisiyle buluşturmuştur. Bu sayede Tokat tarımı; domates, yem bitkileri, örtü altı sebze yetiştiriciliği, bağcılık, arıcılık, meyvecilik, çiftçi örgütlenmesi gibi konularda bir hayli mesafe katetmiş ve ülkemiz ekonomisine önemli katkı sağlamıştır.

İlimiz çiftçilerinin üretimde ve pazarlamada kaliteyi yakalaması, dolayısıyla gelir düzeylerinin iyileştirilerek daha iyi yaşam koşullarına ulaşabilmeleri için büyük gayret ve çalışma içinde olan İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü çalışanlarını kutlar, başarılar dilerim.

Dr. Ömer TORAMAN
Tokat Valisi

SUNUŞ

İnsanlığın en eski uğraşlarından biri olan Tarım; beslenmek ve giyinmek gibi nedenlerle bu gün içinde stratejik bir sektör olma özelliğini sürdürmektedir. Gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun her ülke kendi ekolojilerinin elverdiği ölçüde tarımsal üretimini devam ettirmek mecburiyetindedir.

Bir taraftan hızla artan dünya nüfusu diğer taraftan yılda 800 ila 1 milyar insanın açlık sınırında olduğu yine 200 milyon çocuğun yetersiz beslenme sorunu yaşadığı ve her sene 12 milyon çocuğun açlıktan öldüğü dünyamızda verimi ve kaliteyi artıracak her türlü teknolojik ve bilimsel gelişmeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Dünyada tarımda gelişmiş ülkeler aynı zamanda sanayileşmiş ve bilgi toplumuna ulaşmış ülkeler olmalarını asla tesadüfle izah edemeyiz. Bu ülkeler tarım toplumundan sanayi ve bilgi toplumuna geçerken, Tarım sektörünü ihmal etmedikleri gibi desteklemişler ve desteklemeye de devam etmektedirler.

Geçit bölgesi ikliminde yer alan İlimiz 230 metreden başlayıp 1500 metre rakımları arasında Tarım yapılan zengin bir üretim düzenine sahiptir.

Bu potansiyeli daha da geliştirmek sürdürülebilir bir kırsal kalkınma modeli oluşturmak, tarıma dayalı sanayiye hammadde temin etmek, yine İlimiz tarımının teknolojik ve bilimsel gelişmelerle bütünleşmesi, kaliteli ve rekabet gücü yüksek ürün üretilmesi temel amaçlarımız arasındadır.

Son yıllarda İl Müdürlüğümüzce hazırlanarak Tokat Valiliği İl Özel İdaresi, İlçe Kaymakamlıkları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları ile Köylere Hizmet Götürme Birliklerince finanse edilen projelerle Tokat Tarımına ve çiftçilerimize önemli katkılar sağlamaktayız.

Çalışmalarımızda önemli desteğini gördüğümüz başta Sayın Valimize, Kaymakamlarımıza, Diğer Kurum ve Kuruluş Müdürlerine, İl Genel Meclisi Üyelerine, Şube Müdürlerimize, İlçe Müdürlerimize ve tüm İl Müdürlüğümüz çalışanlarına teşekkür ederim.

Orhan ŞAHİN
İl Müdürü

VİZYONUMUZ...

Kırsal alanlarla beraber Şehirde de etkin Paydaşların ve tüketicilerin her an ulaşabileceği kadar yakın Tarımın her sorununa çözüm üretebilecek kadar uzman Kurumsal ve idari dönüşümünü tamamlamış yetkin, çağdaş, güvenilir, dinamik, insan odaklı, ihtiyaçlara duyarlı, bitkisel ve hayvansal üretim hizmetlerinin sunumunda kaliteyi ve verimliliği esas alan, kaynakların sürdürülebilirliğini ön planda tutan, üretici-tüketici dengesini gözeten, sağlıklı ve dengeli beslenmeye katkıda bulunan bir kuruluş olmaktır.

MİSYONUMUZ...

İlimizde tarım alanında yasalarla belirlenen tüm kamu hizmetlerini katılımcılık, etkinlik, saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkesi çerçevesinde yürütmek, ilin sahip olduğu kaynakların bir plan dahilinde rasyonel biçimde kullanımını sağlayarak kırsal kesimde yaşayan halkın yaşam kalitesini ve refah düzeyini yükseltmek, ülkemiz ve dünya pazarlarının ihtiyacı olan güvenilir gıdaya ve kaliteli tarım ürünlerine erişilebilirliği sağlamaktır.

İÇİNDEKİLER

	SAYFA NO
KURULUŞ GENEL TANITIMI	7
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI TEŞKİLAT YAPISI	8
İL GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK İL MÜDÜRLÜĞÜ KURUMSAL YAPI	9
İL GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK MUDURLUĞUNUN GOREVLERİ	9
İLİN GENEL TANITIMI	13
İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	14
KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	18
BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	36
HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞT., BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRL.	52
GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	61
KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	70
ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARIMSAL ALTYAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	81
ÇAYIR, MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	92
TOKAT TARIMININ SORUNLARI	95
HEDEFLER	96

KURULUŞ GENEL TANITIMI

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞININ GÖREVLERİ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevi; bitkisel ve hayvansal üretim ile su ürünleri üretiminin geliştirilmesi, tarım sektörünün geliştirilmesine ve tarım politikalarının oluşturulmasına yönelik araştırmalar yapılması, gıda üretimi, güvenliği ve güvenirliliği, kırsal kalkınma, toprak, su kaynakları ve biyoçeşitliliğin korunması, verimli kullanılmasının sağlanması, çiftçinin örgütlenmesi ve bilinçlendirilmesi, tarımsal desteklemelerin etkin bir şekilde yönetilmesi, tarımsal piyasaların düzenlenmesi gibi ana faaliyet konularının gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak; gıda, tarım ve hayvancılığa yönelik genel politikaları belirlemek, uygulanmasını izlemek ve denetlemektir.

Ayrıca başta 639 Sayılı GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ Hakkında Kanun Hükmünde Kararname olmak üzere; Anayasa, Kanunlar, Bakanlar Kurulu Kararları, Tüzükler, Yönetmelikler vs. tarafından kendisine verilen görevleri yapmak

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI TEŞKİLAT YAPISI

İL GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK MUDURLUĞUNUN GOREVLERİ

- a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleşebilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,
- ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek, d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- e) Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,
- g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,
- ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,
- h) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,
- i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik v.b. merkezleri yönetmek; özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,
- j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslara ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek
- k) Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,
- l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,
- m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- n) İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,
- o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,
- ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenirliliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin

geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, islah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkanlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune olarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

y) Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımları uygulamak, uygulamak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

- jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekteştirmek,
- kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
- ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.
- mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.
- nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,
- oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,
- öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- pp) İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,
- rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,
- ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,
- şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,
- tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.
- uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.
- üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini arttırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.
- vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

İLİN GENEL TANITIMI

TARİHİ

İlimiz M.Ö. 3000 yıllarından başlayarak 14 devlet ve birçok beyliğin yaşadığı veya egemen olduğu Yeşilirmak Havzası içinde yer almaktadır. Bu bölge sırasıyla Pontus Galatikus, Pontus Palemmiakus, Armonia Secunda adlarını taşımıştır. Tokat'ın en eski yerleşim yerinin Komena Pentika bugünkü Gümenek olduğu kesinlik kazanmıştır. Tokat'ın yazılı tarihinin Hititlerle başladığı kesin olsa da, eski Pontus ve bazen Kapadokya Devletleri topraklarından sayıldığı ve onlara bağlı olduğu hakkında tarihi belgeler mevcuttur. M.S. 34'de Komena Pontus Krallığı'nın Roma hakimiyetine girmesiyle bir Roma Eyaleti haline gelmiştir. M.S. 395'de Bölgemiz Bizans elinde kalmıştır. 1071 Malazgirt Zaferi ile Selçuklular Anadolu'yu fethederlerken Tokat Kalesi de Emir Danişment tarafından fethedilmiştir.

Tokat adının Togayitlere benzeyen Togut'tan alındığı, tarihçi Al-i Danişment eserlerinde Tokat isminin Tokiye, Dokiye, Tokiy'e ve nihayet Tokat haline geldiği, Evliya Çelebi ise Tokat Kalesi'nin Ama Lika kavminden efsanevi bir kahraman olan Dok-Ad'ın inşaa ettiğini ve isminin oradan geldiğini yazmıştır.

COĞRAFİ DURUM

Tokat, Karadeniz Bölgesi'nin Orta Karadeniz Bölümü'nün iç kesiminde yer alır. Yüzölçümü 1007 km² olup, Türkiye topraklarının % 1.3'ünü kaplar. 35° 27' - 37° 39' doğu boylamları ile 39° 52' - 40° 55' kuzey enlemleri arasında yer alır. Rakımı 623 m'dir.

Tokat İli; İç Anadolu İklimi, İç-Doğu Anadolu İklimi, Karadeniz Ardi İklimi ve Orta Karadeniz iklimi arasında bir geçit özelliği gösterir.

Canik, Dönefe, Dumanlı, Asmalı, Tosak başlıca Dağlarıdır. Topçam, Muhat, Dumanlı, Selemen, Kızılcaören, Batmantaş, Bozçalı, Buğalı ve Çamiçi önemli yaylalarıdır.

Ovalar İl yüzölçümünün yaklaşık % 15.4' ünü kaplar. Kazova, Omala, Turhal, Erbaa, Niksar, Artova ve Zile Ovaları başlıca ovalardır.

Akarsuları; Yeşilirmak'ın kolları olan Tozanlı, Kelkit ve Çekerek Çayıdır. Zinav (Çukurgöl), Göllüköy ve Kazgölü İlin Doğal gölleridir.

İDARİ YAPI VE NÜFUS

Tokat, 1923 yılında İl olmuş, Erbaa, Niksar, Reşadiye, Zile İlçeleri bağlanmış, 1944 yılında Artova ve Turhal, 1954 yılında Almus, 1987 yılında Pazar ve Yeşilyurt, 1990 yılında Sulusaray ve Başçiftlik İlçeleri kurulmuştur.

TOKAT İLİNİN NÜFUS VE YERLEŞİM ÖZELLİKLERİ

Tokat İli nüfusu 602.662 olup toplam nüfusun % 64'si il ve ilçe merkezlerinde, %36'i köy ve beldelerde yaşamaktadır.

TOKAT KÖY VE MAHALLE SAYILARI					
	MAHALLE	BELDE MAHALLESİ	KÖY	MEZRA	Toplam
TOKAT -MERKEZ	42	17	107	23	189
ALMUS	6	27	32	55	120
ARTOVA	7		26	1	34
BAŞÇİFTLİK	6	3	6		15
ERBAA	25	19	74	108	226
NİKSAR	25	22	83	46	176
PAZAR	6	6	16		28
REŞADİYE	8	31	72	97	208
SULUSARAY	3		15		18
TURHAL	30	4	52	18	104
YEŞİLYURT	6		16	1	23
ZİLE	24		114	9	147
TOPLAM:	188	129	613	358	1288
KÖY	613				
MAHALLE	188				
MEZRA	358				
BELDE MAH	129				
Genel toplam	1288				
SON DURUMA GÖRE BELEDİYE SAYISI					
İL	1				
İLÇE	11				
BELDE	25				
TOPLAM	37				

*Kaynak <http://www.tokat.gov.tr/tokat-koy-ve-mahalle-sayilari>

*Son Güncelleme 07.11.2016

İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

GÖREVLERİ;

- a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde kiralama, satın alma ve benzeri işleri yapmak, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, bakım, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak/yaptırmak,
- b) İl müdürlüğüne ait mevcut binalarının bakım, onarımları ile ihtiyaç duyulan bina ve arazilerin kiralama, satın alma, kamulaştırma gibi işlemlerini yürütmek, 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve 23/9/1984 tarihli ve 18524 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Konutları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde tahsis komisyonu oluşturmak, puanlama tahsis ve benzeri işlemleri yürütmek,
- c) İl müdürlüğüne ait taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek. Demirbaş ve tüketim malzemelerinin devir, teslim ve benzeri işlemlerini yapmak,
- ç) İl müdürlüğünün genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,
- d) İl müdürlüğü personelinin daha etkin ve verimli hizmet yapabilmesi için hizmetçi eğitim programları düzenlemek ve il müdürlüğüne ve Bakanlığımız kuruluşlarına aday olarak açıktan ataması yapılan personelin kuruluşlarla koordinasyonu sağlayarak aday memurların eğitimini yapmak, sonuçlarını Personel Genel Müdürlüğüne bildirmek,
- e) İl müdürlüğünün ihtiyaç duyduğu araç, makine, alet ve benzeri araçlar ile bunların yedek parçalarının alımı, dağıtımı, transferini yapmak ve ikmal sistemini oluşturmak, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu ve Taşıt Yönetmeliği çerçevesinde taşıtlar ile ilgili tüm hizmetleri yürütmek,
- f) İl müdürlüğünde iç kontrol sisteminin kurulması ve işletilmesi ile ilgili çalışmaları yapmak ve koordinasyonu sağlamak,
- g) İl müdürlüğü personelinin atama, yer değiştirme, terfi, özlük ve mali hakları ile ilgili tüm iş ve işlemleri yapmak,
- ğ) İl müdürlüğü Bilişim Teknolojileri Birimi'ni kurmak ve Bakanlığın bilişim teknolojileri politikaları, ilke ve hedefleri doğrultusunda bilişim varlıklarının çalışmasını temin etmek,
- h) İldeki yayın malzemeleri ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- i) İl Müdürlüğü için elektronik ortamda yürütülmesine ihtiyaç duyulan; her türlü yazılım ve hizmetin devamlılığını, güvenliğini ve kontrolünü sağlamak,
- k) İl Müdürlüğünün internet siteleri ve intranet yapıları ile içerik yönetim sistemlerinin kullanımına yönelik çalışmalar yapmak,
- n) İl Müdürlüğünün bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, onarımı, işletilmesi, ikmal, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek,
- o) İlgili kanunların belirlediği log kayıtlarının öngörülen sürece kaydedilmesini sağlamak,
- ö) İl Müdürlüğü bünyesinde işlenen ve saklanan verilerin gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini sağlamak,
- ı) Diğer mevzuat ve İl müdürü tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

3.1.2018	İl Müdürlüğü	İMLİ ŞB.MD.	Bitkisel Üretim ve Sağlığı	Gıda ve Yem Şubesi	Hay.Sağ.Yet. ve Su Ür.Şubesi	Kır.Kal.ve Örgüt.Şube	Koordin. ve Tar. Veriler	Tar. Altyapı ve Ar. Değ.Şubesi	Arazi Edinme Şubesi	Merkez Toplamı	ALMUS	ARTOVA	BAŞÇİFTLİK	ERBAA	NIKSAR	PAZAR	REŞEDİYE	SULUSARAY	TURHAL	YEŞİL YURT	ZİLE	İlçeler Toplamı	İl Toplamı
İL MÜDÜRÜ	1									1													1
İL MÜD.YRD.	2									2													2
ŞUBE MÜDÜRÜ			1		1					2													2
ŞUBE MÜDÜR V.		1	1		1		1	1	1	6													6
İlçe Müdürü														1			1					2	2
İlçe Müdürü V.											1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	9	9
Mühendis (Ziraat)		36	8		8	11	9	3	75	4	7	1	20	10	12	3	1	15	5	14	92	167	
Mühendis (Gıda)			6						6														6
Mühendis (Harita)		1						1	2														2
Mühendis (Su Ürünleri)				1					1					1					1			2	3
Mühendis (Zootekni)			2	4	1		1	1	9	1			1	2			1	1		2	8	17	
Mühendis(Tüt.Tekn.)					2	1			3				3									3	6
Mühendis (Elektrik)	1							1	2														2
Mühendis (Bilgisayar)	1								1														1
Veteriner Hekim			4	19	2				25	3	4		6	7	5	5	1	6	4	9	50	75	
Avukat	3								3														3
Ekonomist							1		1														1
Sosyolog							1		1														1
Siv.Sav.Uzm.	1								1														1
Döner Sermaye Saymanı	1								1														1
Tekniker (Ziraat)	1	10	2	2	2	5		2	24	2			13	5	4	1		3	2	6	36	60	
Tekniker (Ev Ekonomisi)														2							1	3	3
Çev.Sağ.Teknikeri																			1			1	1
Tekniker (Elektrik)	2	1							3	1			1									2	5
Tekniker (Çay)	1	1							2														2
Tekniker (Makine)	1								1												1	1	2
Tekniker (Otomotiv)	1								1														1
Vet.Sağ.Teknikeri				2					2				3	2	1	1		3	1	2	13	15	
Sağlık Teknikeri				1					1								1					1	2
Teknisyen (Ziraat)		2							2				1			2		1	1	1	5	7	
Teknisyen (Ev Ekonomisi)		1					1		2														2
Çev.Sağ.Teknisyeni			2						2														2
Teknisyen (Elektrik)	3								3						1			1				2	5
Teknisyen (Motor)															1			1				2	2
Teknisyen (Tesviye)																					1	1	1
Teknisyen (Gıda)		1							1														1
Vet.Sağ.Teknisyeni				2					2	2		2		3			2	1				10	12
Araştırmacı	1								1				1					1		1	3	4	
Bilgisayar İşletmeni	3			1					4									3		2	5	9	
Memur	6			1	1				7	1			2		1				1	1		6	13
Muhasebeci																						1	1
V.H.K.İ.	3	1		1					5	1			3	2	1						2	9	14
Şoför	7								7		1			2		1	2	1	1	2	10	17	
Hizmetli (Memur)	2								2		1										2	3	5
Bekçi(Memur)															1							1	1
Daktilograf (İşçi)	2								2														2
Düz İşçi																1			1		1	3	3
Tarım İşçisi	20	1	1	1	1	1			25		1	4	3	3	2	1		5	1	2	22	47	
ŞOFÖR (İşçi)	8								8							2		1			3	6	14
Hayvan Bakıcısı														2			1					3	3
Traktör Sürücüsü	2	1			1				4								1					1	5
Usta	1							1	2														2
Sürekli İşçi	2							1	3	2			1	1	1	4	1	4	1	8	23	26	
İş Mak.Operatörü																	1					1	1
4/C Sözleşmeli	9	4		1			1		15				9									9	24
Mühendis (Ziraat) 4/B													1			1				1		4	4
Mühendis (Gıda) 4/B													1	1					1		1	4	4
Mühendis (Harita) 4/B							2		2														2
Mühendis (Su Ürünleri) 4/B										2												2	2
Mühendis (Bahk.Tekn.) 4/B										1												1	1
Veteriner Hekim 4/B										2		2	2				2	2		1	11	11	
TOPLAM	8	78	61	26	37	18	21	18	8	275	23	15	11	74	41	35	24	12	54	18	64	##	646
Memur Personel	8	34	55	25	35	16	20	14	7	214	16	14	4	56	36	28	15	8	41	15	48	281	495
4/B Personel								2		2	5		3	3	1	1	1	2	3	1	2	22	24
İşçi Personel		35	2	1	1	2	1	1	1	44	2	1	4	6	4	6	8	2	10	2	14	59	103
4/C Personel		9	4		1			1		15				9								9	24
NORM KADRO																							
Mühendis (Ziraat)			34	8		8	9	9	3	71	4	7	2	20	10	13	4	1	14	6	14	95	166
Mühendis (Gıda)				6						6				1	1				1		1	4	10
Mühendis (Su Ürünleri)					1					1	2			1					1			4	5
Mühendis (Zootekni)				2	4	1		1	1	9	1			1	2			1	1		2	8	17
Mühendis (Bahk.Tekn.)											1											1	1
Veteriner				4	19	2				25	5	4	2	8	7	5	5	3	8	4	10	61	86
Tekniker-Teknisyen		1	11	2	2	2	5		2	25	2			14	5	4	3		4	2	7	41	66
Vet.Sağ.Teknikeri-																							
Vet.Sağ.Teknisyeni				4						4	2		2	3	5	1	1	2	4	1	2	23	27
NORM TOPLAMI																							
	1	45	22	30	13	14	10	6	141	17	11	6	48	30	23	13	7	33	13	36	237	378	

PERSONEL DURUMU

İdareci	22
Mühendis	217
Veteriner Hekim	86
Teknisyen- Tekniker-Vet. Sağ.Teknikeri-V.S.Teknis- Çev.Sağ.Teknisyeni	123
Sivil Savunma Uzmanı	1
Döner Sermaye Saymanı	1
Sosyolog	1
Ekonomist	1
Avukat	3
Araştırmacı	4
4/C Sözleşmeli	24
Memur – Ve Yardımcı Hizmetler	60
İşçi	103
TOPLAM	646

İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜMÜZ PERSONEL DURUMU	
Şube Müdürü	1
Mühendis	2
Teknisyen-Tekniker	9
Araştırmacı	1
4 C Sözleşmeli Personel	9
Memur ve Yardımcı Hizmetler	21
İşçi olmak üzere	35
Genel Toplam	78

HİZMET BİNASI DURUMU	
MERKEZ	KENDİ BİNASI
ALMUS	KİRA
ARTOVA	KENDİ BİNASI
BAŞÇİFTLİK	KİRA (DİYANET VAKFI)
ERBAA	KENDİ BİNASI
NİKSAR	KENDİ BİNASI
PAZAR	HÜKÜMET KONAĞI
REŞADİYE	KENDİ BİNASI
SULUSARAY	HÜKÜMET KONAĞI
TURHAL	KİRA (ŞAHİS)
YEŞİLYURT	HÜKÜMET KONAĞI
ZİLE	KENDİ BİNASI
TOPLAM	

İLİMİZ LOJMAN DURUMU

MERKEZ	28 ADET
ALMUS	3 ADET
ARTOVA	4 ADET
BAŞÇİFTLİK	-
ERBAA	-
NİKSAR	-
PAZAR	-
REŞADİYE	3 ADET
SULUSARAY	-
TURHAL	-
YEŞİLYURT	-
ZİLE	-
TOPLAM 38 ADETTİR.	

MİSAFİRHANE-TOPLANTI SALONU

İl Müdürlüğümüzün 30 yatak kapasiteli misafirhanesi bulunmaktadır. Odalarda 3 yatak, 1 televizyon, 1 buzdolabı bulunmakta olup 24 saat sıcak su, uydu yayını ve kablosuz internet hizmeti verilmektedir.

YEMEKHANE

İl Müdürlüğümüz yemekhanesi 160 kişi kapasiteye sahip olup yemek üretim ve dağıtım hizmetleri aşçı ve sorumlu personeller tarafından yürütülmektedir.

LOJMANLAR

İl Müdürlüğümüzde 27 adet lojmanımız mevcuttur (22 Kaloriferli - 5 Sobalı).

ARAÇ DURUMU

OTOMOBİL	8
KAMYONET	29
MİNİBÜS	3
TRAKTÖR	3
TOPLAM	43

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

GÖREVLERİ

- a) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- b) İl yayım programlarının görev alanları ile ilgili kısmını hazırlamak ve program gerçekleştirmelerini izlemekle görevli ildeki diğer şube müdürlükleri ve ilgili diğer paydaşlarla işbirliği yaparak; ilin yayım programını ildeki tarımsal sorunların çözümüne ve belirlenen hedeflere ulaşacak şekilde hazırlamak, ilin yayım programının ve programlarla ilgili gerçekleştirmelerin Bakanlığa ulaşmasını sağlamak,
- c) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluş ve merkezlerce işbirliği halinde uygulamaya yönelik deneme ve demonstrasyon programlamak ve yürütmek, sonuçlarına göre çiftçilere tavsiyelerde bulunmak.
- ç) İlin tarım ürünlerinin ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmalarını yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını ve tarımsal envanterin oluşturulmasını ve yayınlanmasını sağlamak,
- d) İlin, yatırım ve bütçe tekliflerini yapmak, onaylanan program ve projelerin dağıtımının planlanması, izlenmesi ve harcamalarını konsolide ederek ilgili birime göndermek,
- e) Bakanlığının orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek ve koordine etmek,
- f) İstatistik ve döküm çalışması yapmak, tarımsal veri tabanındaki bilgileri Bakanlık merkez birimleri ile hızlı ve sağlıklı bir şekilde paylaşmak, İstatistik Veri Ağı (İVA), Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) ve diğer istatistik projeleri kapsamında veri ve bilgilerin zamanında toplanmasını ve değerlendirilmesini sağlamak,
- g) Ürünler, riskler bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle sağlanacak prim desteğine ilişkin çalışmalar yapmak,
- ğ) 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki tarım sigortaları ile ilgili çalışmaları yürütmek ve tarım sigortası uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım çalışmalarını yapmak.
- h) Afete uğrayan çiftçilerin hasar tespit çalışmalarını yapmak ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun ile ilgili çalışmaları yürütmek,
- ı) 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun çerçevesinde Bakanlığımızla ilgili çalışmaları yürütmek.
- i) Küresel iklim değişiklikleri, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar yapmak ve yaptırmak,
- j) Afete uğrayan çiftçilerle ilgili yapılabilecek diğer mevzuat düzenlemeleri kapsamındaki çalışmaları yürütmek,
- k) İl müdürlüğü faaliyetlerinde birden fazla şubeyi ilgilendiren konular başta olmak üzere şubeler arası koordinasyonu sağlamak,
- l) Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- n) Kırsal alanda yaşayan kadına yönelik ev ekonomisi konularında eğitim ve yayım çalışmalarını planlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek.
- o) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını sağlamak, eğitim ihtiyacına dayalı plan ve programlar hazırlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek, kadının durumu ve sorunları ile ilgili araştırmalar yapmak, çözüm önerileri ortaya koymak, projeler geliştirmek ve uygulamak.
- ö) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

İSTATİSTİK BİRİMİ ÇALIŞMA KONULARI

İstatistik Birimi; çalışmalarına 4 adet sistem ile devam etmektedir

İstatistik Bilgi Sistemi (IBS)

Bu sistem ile Tarımsal Fiyat İstatistikleri derlenmektedir. Haftalık olarak derlenen veriler ayda dört defa (her hafta) sisteme giriş yapılmaktadır. TÜİK Samsun Bölge Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri ile bilgi alışverişi yapılarak gerekli inceleme ve düzeltmeler yapılmaktadır.

İstatistik Veri Ağı (İVA)

Bitkisel ve Hayvansal Üretim İstatistikleri verileri çalışmaları komisyon tarafından belirlenmekte, Alet Makine İstatistikleri alet makine bayileri ve üreticilerinden derlenerek oluşturulmaktadır. Veriler İlçe düzeyinde kontrol edilerek sisteme kaydedilmektedir.

IBS ve İVA sistemleri ile ilgili tüm çalışmalar, **5429 sayılı** TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) **Kanunu** kapsamında yürütülerek idari kayıtlar tutulmaktadır. Çalışma, kanunda belirtildiği gibi TÜİK ile ortaklaşa ve eşzamanlı yürütülmektedir.

Tarımsal Maliyet Sistemi (TAMSİS)

Bitkisel Ürün Üretim Maliyetleri, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Tarım Ekonomisi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü ile birlikte 26 üründe 60 anket ile çalışılmıştır. Anketler ürün hasat dönemine göre göre yapılmakta ve Tarım Ürünleri Fiyat Sistemine (TAMSİS) işlenmiştir. İlçe düzeyinde işlenen maliyet verilerinin kontrolleri yapılarak onay verilmiştir.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

İşletme bazlı mikro-ekonomik verilerin toplandığı tek araştırmadır. İşletme geliri ve destek politikaları arasındaki ilişkiyi inceleyen tek veri tabanı ve tarım politikasının tarıma etkisini analiz eden tek mekanizmadır. Projeye Tokat İli 2014 yılında katılmıştır. Toplam **71 işletmede** çalışmalar yürütülecektir. Türk ÇMVA veri toplama sistemi, 4 unsurdan oluşmaktadır;

- Açılış ve kapanış envanterlerinde; işletmeye ait arazi, çok yıllık bitkiler ve hayvan varlığı, makine, bina ve arazi ıslahı sermayesi varlığı, tarımsal borçlar ve alacaklar, tarla demirbaşı ve ambar mevcudu gibi bilgiler toplanmaktadır.
- Çiftçi Kayıt Defterleri ile muhasebe yılı içerisinde işletmenin para karşılığı yapmış olduğu işlemler kayıt edilmektedir.
- Yardımcı tablolar; arazi kullanımı, bitkisel ve hayvansal ürün tüketimi ile işgücü verilerini toplamak için kullanılmaktadır.

TARIM ÜRÜNLERİ FİYAT İZLEME SİSTEMİ (TÜFİS)

Tarım politikalarının hızlı ve doğru bir şekilde uygulanabilmesinin en önemli araçlarından biri olan tarım ürünleri piyasalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarının daha etkin yürütülebilmesi amacıyla Bakanlığımız bünyesinde “Tarım Ürünleri Piyasası İzleme ve Değerlendirme Birimi” oluşturulmuştur. Söz konusu çalışmalar Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Pazarlama Daire Başkanlığının koordinasyonunda yürütülmektedir.

Sistem piyasa fiyatlarının üreticiden tüketiciye kadar takibinin yapılmasını sağlayacak ve oluşturulacak politikalara destek verecektir. Bu amaçla yapılan çalışmalarda tarımsal ürün fiyatlarının şeffaf, izlenebilir ve istikrar içinde sürdürülebilirliğinin sağlanması, elde edilen verilere göre politikaların oluşturulmasında öncülük ederek tarım ürünlerinde istikrarlı arz ve fiyat oluşumunun desteklenmesi asıl amaçtır.

Bu sistem, dağıtım zincirindeki etmenlerin fiyatlara olan etkilerini izleyerek ve değerlendirerek doğru tarım politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamıştır. Gün bazında veri havuzunda toplanan verilerle istenilen istatistiki çalışmalar yapılabilecektir. Elde edilen verilerle ürünün nerede üretilip nerelere satıldığına kadar takibi yapılmaktadır.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sisteminde, market, hal, aracı, pazar ve üretici fiyat izleme modülleri bulunmakta olup bu modüllerde toplanan veriler ile istatistiki değerlendirmeler ve raporlamalar yapılabilmektedir.

TÜFİS veri girişleri 28/02/2017 tarihinden itibaren İlimiz ve ilçelerimizde düzenli bir şekilde günlük olarak yapılmaktadır. Haftanın 5 günü 5 marketten (Bim, Şok, A101, Migros, Carrefour); hal-aracı-toptancı-üretici ve Çarşamba günleri pazar yerinden ürünlerin fiyatları alınmaktadır. 5 marketin her birinden 25 ürün, 2 halcinin her birinden 14 ürün, aracı ve toptancının her birinden 29 ürün ve üretim sezonunda 4 üreticinin her birinden ayrı ayrı fiyatlar alınmaktadır.

Mahkeme Yazıları

Mahkemelerce talep edilen maliyet ve fiyat verileri ile ilgili toplam 1360 yazıya cevap hazırlanarak verilmiştir.

Diğer Yazılar

Kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör tarafından talep edilen veriler iletilmektedir.

ARAZİ KULLANIM DURUMU

ARAZİ DAĞILIMI	ALAN(ha)	%
Tarımsal Arazi	363.279	36,07
Çayır-Mer'a Arazileri	111.581	11,08
Orman Arazisi	450.225	44,70
Diğer Araziler	82.115	8,15
İLİN YÜZÖLÇÜMÜ	1.007.200	100,00

2017 SULANAN VE KURU TARIM ARAZİLERİ DAĞILIMI (ha)

Sulu-Kuru Tarım Alanı	ALAN(ha)	%
Sulanan Tarım Alanı	134.642,70	34,11
Kuru Tarım Alanı	228.636,50	65,89
Toplam Tarım Alanı	363.279,20	100,00

2017 TARIM ALANLARI

TARIMSAL FAALİYETLER	EKİLİŞ (Ha)	EKİLİŞ %
TARLA	244.320	67,51
NADAS	30.780	8,51
SEBZE	13.586	3,75
MEYVE	8.187	2,26
BAĞ	5.938	1,64
SÜS BİTKİLERİ	41	0,01
ÖRTÜ ALTI ALANLARI	104	0,03
KAVAK VE SÖĞÜTLÜK	4.537	1,25
TAR.ELV. BOŞ ALAN	54.388	15,03
GENEL TOPLAM	361.879	100,00

2017 YILI BAZI TARLA, SEBZE VE MEYVE ÜRÜNLERİ EKİLİŞ ALANLARI (HA)

TARLA ÜRÜNLERİ ÜRETİM ALANI 2017

ÜRÜN GRUBU	EKİLİŞ (Ha)	EKİLİŞ (%)
TAHILLAR	157.265	64,37
BAKLAGİLLER	21.785	8,92
YEM BİTKİLERİ	27.640	11,31
ENDÜSTRİ BİTKİLERİ	13.767	5,63
YUMRULU BİTKİLER	8.006	3,28
YAĞLI TOHURLAR	15.748	6,45
DİĞER	110	0,05
GENEL TOPLAM	244.320	100,00

ÜRÜN GRUBU	EKİLİŞ (Ha)	EKİLİŞ (%)
BUĞDAY	123.731	50,64
ARPA	25.919	10,61
YONCA(OT)	15.507	6,35
AYÇİÇEĞİ	15.678	6,42
FİĞ(DANE)	12.775	5,23
Ş.PANCARI	11.311	4,63
SOĞAN(KURU)	4.249	1,74
DİĞER	35.151	14,39
GENEL TOPLAM	244.320	100,00

SEBZE ÜRÜNLERİ ÜRETİM ALANI 2017

ÜRÜN GRUBU	EKİLİŞ (Ha)	EKİLİŞ (%)
MEYVESİ YENENLER	11.043	68,82
BAKLAGİLLER	3.214	20,03
YAPRAĞI YENENLER	1.622	10,11
YUMRUSU YENENLER	151	0,94
DİĞER ÜRÜNLER	16	0,10
GENEL TOPLAM	16.046	100,00

II. Ürün Sebze Alanı Dahil Edilmiştir

ÜRÜN ADI	EKİLİŞ (Ha)	EKİLİŞ (%)
DOMATES	5.997	37,37
FASULYE	2.682	16,72
KAVUN-KARPUZ	1.872	11,67
BİBER	1.832	11,41
HIYAR	656	4,09
LAHANA	280	1,75
ISPANAK	212	1,32
DİĞER	2.515	15,67
GENEL TOPLAM	16.046	100,00

II. Ürün Alanlara Dahildir.

MEYVE ÜRÜNLERİ ÜRETİM ALANI 2017

ÜRÜN GRUBU	EKİLİŞ (Ha)	EKİLİŞ (%)
ÜZÜMSÜ MEYVELER	5.984	42
SERT KABUKLULAR	4.586	32
TAŞ ÇEKİRDEKLİLER	2.162	15
YUMUŞAK ÇEKİRDEKLİLER	1.394	10
GENEL TOPLAM	14.125	100

ÜRÜN ADI	EKİLİŞ (Ha)	EKİLİŞ (%)
BAĞ	5938	42
FINDIK	2822	20
CEVİZ	1756	12
ELMA	1049	7
ŞEFTALİ	951	7
KİRAZ	594	4
VİŞNE	528	4
ARMUT	328	2
DİĞER	160	1
GENEL TOPLAM	14125	100

TARIM ALANLARININ DAĞILIMI(HA) 2017

Tarımsal Faaliyetler	TOKAT 2017		TÜRKİYE		TÜRKİYE TOKAT
	Ekiliş (Ha)	Ekiliş %	Ekiliş (Ha)	Ekiliş %	%
Tarla	244.320	67,51	15.723.000	40,58	1,55
Nadas	30.780	8,51	4.114.000	10,55	0,75
Sebze	13.586	3,75	808.000	2,10	1,68
Meyve	8.187	2,26	3.343.000	8,67	0,24
Bağ	5.938	1,64	417.000	0,01	1,42

2017 YILI TOKAT İLİ HAYVAN VARLIĞI (BAŞ)

CİNSİ	SAYISI	%
SIĞIR	269.492	42
KOYUN	283.091	45
KEÇİ	69.097	11
MANDA	9.160	1
AT	819	0
DİĞER	4.466	1
GENEL TOPLAM		100

2017 YILI TOKAT İLİ HAYVAN VARLIĞI I (BAŞ)

HAYVAN GRUBU		ADET	%	
BÜYÜKBAŞ	SIĞIR	KÜLTÜR	88.618	33
		K.MELEZ	139.977	52
		YERLİ	40.897	15
	SIĞIR TOPLAMI		269.492	100
	MANDA		9.160	3
BÜYÜKBAŞ TOPLAMI		278.652	100	
KÜÇÜKBAŞ	KOYUN	283.091	80	
	KIL KEÇİSİ	69.097	20	
KÜÇÜKBAŞ TOPLAMI		352.188	100	
TEK TIRNAKLI	AT	819	15	
	EŞEK	4.325	82	
	KATIR	141	3	
TEK TIRNAKLI TOPLAMI		5.285	100	
KÜÇÜK EVCİL	TAVUK	179.665	92	
	HİNDİ	4.363	2	
	ÖRDEK	3.661	2	
	KAZ	7.683	2	
KÜÇÜK EVCİL TOPLAMI		195.372	100	
ARICILIK	ARI KOVANI	40.739	100	

2017 HAYVANSAL ÜRETİM MİKTARLARI

ÜRÜN ADI	ÜRETİM
Bal	548 Ton
Balmumu	27,84 Ton
Yumurta	40.732.010

1994-2017 YILI TOKAT İLİ IRKLARA GÖRE BÜYÜKBAŞ HAYVAN VARLIĞI

Yıllar	Yerli	%	Melez	%	Kültür	%	Toplam	Manda	%	B.B.Toplamı
1999	193.792	63	80.056	26	31.393	10	305.241	19.205	6	324.446
2000	194.732	64	80.937	27	27.590	9,1	303.259	15.773	5	319.032
2001	163.701	58	90.124	32	26.546	9,5	280.371	14.660	5	295.031
2002	137.699	56	85.505	35	23.118	9,4	246.322	10.880	4	257.202
2003	123.690	55	79.963	35	22.084	9,8	225.737	9.197	4	234.934
2004	120.652	53	81.010	36	24.217	11	225.879	9.454	4	235.333
2005	121.194	53	84.984	37	22.702	9,9	228.880	8.176	3	237.056
2006	119.378	52	84.372	37	26.250	11	230.000	7.997	3	237.997
2007	112.926	49	87.833	38	28.706	13	229.465	6.994	3	236.459
2008	106.973	46	93.862	40	33.436	14	234.271	7.044	3	241.315
2009	77.063	36	92.120	43	46.083	21	215.266	6.488	3	221.754
2010	69.629	31	99.548	44	54.648	24	223.825	6731	3	230.556
2011	66.102	29	107.600	47	57.439	25	231.141	6.628	3	237.769
2012	67.026	28	114.008	47	60.456	25	241.490	7.809	3	249.299
2013	71.307	27	124.286	46	65.921	24	261.514	8.125	3	269.639
2014	67.488	26	119.749	46	70.339	27	257.576	8.473	3	266.049
2015	55.103	23	113.543	48	68.232	29	236.878	8.839	3	245.717
2016	54.741	21	122.495	48	78.469	31	255.705	9.094	3	264.799
2017	40.897	15	139.977	52	88.618	33	269.492	9.160	3	278.652

1999-2017 YILLARI ARASI KOYUN MEVCUTLARI (BAŞ)

Yıllar	Koyun Baş	Keçi Baş
2006	203.120	18.243
2007	202.665	17.204
2008	198.204	15.931
2009	158.652	22.153
2011	199.646	36.253
2012	222.649	36.295
2013	245.477	54.500
2014	254.404	63.126
2015	251.224	58.147
2016	276.043	62.132
2017	283.091	69.097

2017 İLÇELER	TARLA				ÜRETİM MİKTARI (Ton)	SEBZE		ÜRETİM MİKTARI (Ton)	MEYVE	
	ÜRETİM ALANI (Da)			EKİLEN ALAN II.ÜRÜN HARIÇ (DA)		ÜRETİM ALANI (Da)			ÜRETİM ALANI (Da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)
	EKİLEN ALAN II.ÜRÜN DAHİL(DA)	HASAT EDİLEN ALAN II.ÜRÜN DAHİL (DA)	II ÜRÜN (DA)			II.ÜRÜN DAHİL	II ÜRÜN HARIÇ			
ALMUS	96.194	96.192	-	96.194	59.620	3.029	3.029	4.201	1.733	1.935
ARTOVA	98.988	94.983	-	98.988	54.777	11	11	15	550	172
BAŞÇİFTLİK	28.315	28.315	-	28.315	9.020	172	172	141	169	191
ERBAA	254.342	254.341	1.775	252.567	133.017	38.795	31.145	169.248	49.696	21.535
MERKEZ	357.036	356.999	2.500	354.536	611.750	38.161	25.476	196.778	50.272	50.860
NIKSAR	278.996	278.990	12.553	266.443	271.725	16.336	12.976	53.479	12.801	10.424
PAZAR	69.772	69.763	800	68.972	142.469	25.773	25.773	145.864	5.982	5.920
REŞADİYE	116.463	116.463	-	116.463	17.309	1.718	1.718	2.060	4.415	1.558
SULUSARAY	83.698	83.688	-	83.698	66.391	20	20	44	257	209
TURHAL	345.508	345.498	3.792	341.716	204.836	32.987	32.077	184.045	6.959	7.290
YEŞİLYURT	82.447	82.322	-	82.447	83.411	250	250	428	1.185	318
ZİLE	654.613	654.576	1.500	653.113	485.696	3.208	3.208	6.219	7.230	7.046
TOPLAM	2.466.372	2.462.130	22.920	2.443.452	2.140.020	160.460	135.855	762.523	141.249	107.458

TOKAT İLİ BİTKİSEL ÜRETİMİ
TOKAT İLİ TARLA ÜRÜNLERİ ÜRETİM ALANI VE ÜRETİM MİKTARI (2017)

ÜRÜN GRUBU	ÜRÜN ADI	EKİLEN ALAN (Da)	HASAT EDİLEN ALAN (Da)	ÜRETİM (Ton)	VERİM (Kg/Da)
TAHILLAR	Buğday (Durum/Kuru)	39.915	39.898	11.097	278
	Buğday (Durum/Sulu)	15.884	15.884	6.568	414
	Buğday (Diğer/Kuru)	842.397	842.377	208.676	248
	Buğday (Diğer/Sulu)	339.115	339.115	157.729	465
	Arpa (Biralık/Kuru)	3.000	3.000	775	258
	Arpa (Biralık/Sulu)	10.450	10.450	3.703	354
	Arpa (Diğer/Kuru)	146.319	146.275	41.901	286
	Arpa (Diğer/Sulu)	99.417	99.417	42.245	425
	Çavdar	2.080	2.080	592	285
	Yulaf (Dane/Kuru)	14.518	14.518	3.038	209
	Yulaf (Dane/Sulu)	1.454	1.454	437	300
	Mısır (Dane-1.Ekiliş)	40.370	40.370	54.237	1.344
	Tritikale (Dane/Kuru)	16.530	16.530	7.971	482
	Tritikale (Dane/Sulu)	202	202	86	425
	Çeltik	1.000	1.000	700	700
TOPLAM	1.572.651	1.572.570	539.756		
BAKLAGİLLER	Bakla (Yemeklik)	150	150,00	21	140
	Nohut (Kuru)	38.750	38.745,00	5.994	155
	Nohut (Sulu)	1.130	1.130,00	197	174
	Fasulye (Kuru/Kuru)	5.900	5.895,00	834	141
	Fasulye (Kuru/Sulu)	4.540	4.540,00	777	171
	Mercimek (Yeşil/Kuru)	3.245	3.245,00	457	141
	Mercimek (Yeşil/Sulu)	120	120,00	17	145
	Fig (Adi) (Dane)	127.750	127.750,00	14.870	116
	Fig (Macar) (Dane)	36.144	36.144	4.632	128
	Burçak (Dane)	40	40,00	4	100
	Buy (Çemen)	76	76,00	7	92
	TOPLAM	217.845	217.835,00	27.810	
ENDÜSTRİ BİTKİLERİ	Tütün	24.556	24.556	3.894	159
	Şekerpancarı	113.111	112.980	608.170	5.383
	Haşhaş (Kapsül)	470	470	92	195
	TOPLAM	138.137	138.006	612.156	
YAĞLI TOHURLULAR	Ayçiçeği (Yağlık/Kuru)	68.210	68.210	14.970	219
	Ayçiçeği (Yağlık/Sulu)	88.568	88.568	32.256	364
	Kolza (Kanola)	-	-	-	-
	Haşhaş (Tohum)	470	470	108	229
	Aspir	230	230	36	155
TOPLAM	157.478	157.478	47.369		
YUMRULU BİTKİLER	Soğan (Kuru)	42.490	42.490	122.445	2.882
	Sarımsak (Kuru)	8.205	8.205	7.460	909
	Patates (Diğer)	28.616	28.616	75.600	2.642
	Hayvan Pancarı	748	748	3.790	5.067
	TOPLAM	80.059	80.059	209.294	
YEM BİTKİLERİ	Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	44.290	44.290	20.696	467
	Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	14.160	14.160	7.768	549
	Korunga (Yeşil Ot)	21.240	21.240	14.406	678
	Mısır (Silajlık) 1.Ekiliş	26.880	26.880	151.193	5.625
	Mısır (Silajlık) 2.Ekiliş	22.450	22.450	101.480	4.520
	Tritikale (Yeşil Ot)	1.500	1.500	900	600
	Sorgum (Yeşil Ot)	10	10	80	8.000
	Yem Bezelyesi (Yeşil Ot)	200	200	100	
	Yem Şalgamı	252	252	1.416	5.619
	Yonca (Yeşil Ot)	155.065	155.045	398.147	2.568
	Yulaf (Yeşil Ot)	13.055	13.055	9.629	738
TOPLAM	299.102	299.082	705.815		
DİĞER ÜRÜNLER	Süpürge Otu	1.100	1.100	220	200
	TOPLAM	1.100	1.100	220	
GENEL TOPLAM	2.443.200	2.442.958	2.142.420		

II Ürün Slajlık Mısır ve Yem Şalgamı Alana Dahil Değildir.

Haşhaş (Kapsül) Ekiliş alanı, Haşhaş (Tohum) ekiliş alanı kapsamında olduğundan yazılmamıştır.

TOKAT İLİ SEBZE ÜRÜNLERİ ÜRETİM ALANI VE ÜRETİM MİKTARI (2017)

ÜRÜN GRUBU	ÜRÜN ADI	EKİLEN ALAN (Dekar)	VERİM (Kg/Da)	ÜRETİM (Ton)
YAPRAĞI YENENLER	Lahana (Beyaz)	2.127,00	4.032	8.576,00
	Lahana (Kırmızı)	112,00	3.268	366,00
	Lahana (Karayaprak)	563,00	879	495,00
	Marul (Göbekli)	1.142,00	4.272	4.879,00
	Marul (Kıvırcık)	3.915,00	4.839	18.944,00
	Marul (Aysberg)	25,00	4.000	100,00
	Ispanak	5.306,00	1.767	9.376,00
	Pırasa	2.120,00	3.483	7.385,00
	Semizotu	3,00	2.000	6,00
	Tere	79,00	1.873	148,00
	Dereotu	106,00	1.764	187,00
	Nane	145,00	1.372	199,00
	Maydanoz	485,00	2.687	1.303,20
	Roka	87,00	2.046	178,00
	Madımak	25,00	2.500	62,50
TOPLAM	16.215,00		52.142,20	
BAKLAGİLLER	Fasulya (Taze)	26.823,00	1.592	42.706,00
	Bakla (Taze)	441,00	1.478	652,00
	Barbunya Fasulye	4.875,00	1.048	5.108,00
	TOPLAM	32.139,00		48.466,00
MEYVESİ YENENLER	Bamya	1.152,00	410	472,00
	Balkabağı	398,00	3.193	1.271,00
	Kavun	6.690,00	2.780	18.600,00
	Karpuz	12.030,00	4.369	52.560,00
	Kabak (Sakız)	1.950,00	3.513	6.850,00
	Hıyar (Sofralık)	6.033,00	5.066	30.561,00
	Hıyar (Turşuluk)	530,00	2.208	1.170,00
	Patlıcan	3.365,00	3.648	12.277,00
	Domates (Sofralık)	55.889,00	7.789	435.308,00
	Domates (Salçalık)	4.080,00	5.164	21.070,00
	Biber (Dolmalık)	8.950,00	4.140	37.056,00
	Biber (Sivri)	7.996,00	4.465	35.704,35
	Biber (Salçalık)	1.370,00	3.031	4.152,00
	TOPLAM	110.433,00		657.051,35
YUMRUSU YENENLER	Sarımsak (Taze)	10,00	1.000	10,00
	Soğan (Taze)	1.156,00	2.935	3.393,00
	Havuç	22,00	1.318	29,00
	Turp (Bayır)	120,00	3.083	370,00
	Turp (Kırmızı)	200,00	3.255	651,00
	Kırmızı Pancar	5,00	2.000	10,00
	TOPLAM	1.513,00		4.463,00
DİĞER	Karnıbahar	80,00	3.000	240,00
	Brokoli	80,00	2.000	160,00
	TOPLAM	160,00		400,00
GENEL TOPLAM		160.460,00		762.522,55

II Ürün Alanları Dahil Edilmiştir.

TOKAT İLİ MEYVE ÜRÜNLERİ ÜRETİM ALANI VE ÜRETİM MİKTARI (2017)

ÜRÜN GRUBU	ÜRÜN ADI	TOPLU MEYVELİKLER - KAPLADIĞI ALAN (Dekar)	VERİM (KG/DA)	ÜRETİM (Ton)
YUMUŞAK ÇEKİRDEKLİLER	Armut	3.278	36	6.381,00
	Ayva	165	20	433,00
	Elma (Golden)	2.282	40	3.246,00
	Elma (Starking)	2.255	37	2.928,00
	Elma (Amasya)	653	34	1.773,00
	Elma (Grannysmith)	1.933	47	1.922,00
	Elma (Diğer)	3.369	38	4.240,00
	Muşmula	-	9	65,00
	TOPLAM	13.935		20.988,00
TAŞ ÇEKİRDEKLİLER	Erik	840	17	2.050,00
	Kayısı	50	7	180,00
	Zerdali	-	11	13,00
	Kiraz	5.942	33	8.349,00
	Kızılcık	-	9	501,00
	Şeftali (Nektarin)	-	20	87,00
	Şeftali (Diğer)	9.507	35	12.281,00
	Vişne	5.277	19	7.001,00
	TOPLAM	21.616		30.462,00
SERT KABUKLULAR	Ceviz	17.561	17	5.077,00
	Badem	77	12	469,00
	Fındık	28.220	1	1.869,00
	Kestane	-	6	2,00
	TOPLAM	45.858		7.417,00
ÜZÜMSÜ MEYVELER	Çilek (örtüaltı dahil)	415	1.265	525,00
	Dut	-	21	1.630,00
	İncir	-	14	109,00
	Nar	50	11	108,00
	Tarbzon Hurması	-	31	38,00
	Üzüm (Şaraplık)	46.608	819	38.179,00
	Üzüm (Sofralık Çekirdekli)	12.767	627	7.999,00
	TOPLAM	59.840		48.588,00
ZEYTİNCİLİK	Zeytin	-	1	3,00
	TOPLAM	-	1	3,00
GENEL TOPLAM		41.249		107.458,00

PLAN-BÜTÇE

İlçeler ve İl Merkezimizin yatırım, proje, harcama ve izleme ile ilgili raporları 3'er aylık dilimlerle takip edildi. Yıl içerisinde düzenlenen raporlar Bakanlığımızın ilgili Genel Müdürlüklerine ve Valiliğimiz İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğüne gönderildi.

İl özel idaresi 2017 yılı harcamaları takip edilerek netleştirildi. Bütçe ile alakalı 3 ayda bir yapılan il koordinasyon kurul toplantılarına raporlar tanzim edilerek toplantı öncesi sunuldu.

İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü'ne yönetim anlayışı adlı formatla "aylık faaliyet raporları" gönderildi. 2017 yılı il ihracat raporları dört dönem halinde tanzim edilerek, İl Planlama Ve Koordinasyon Müdürlüğüne gönderildi.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği ve il koordinatörlüğü ile bilgi paylaşımına devam edildi. Toplantılarına katılım sağlandı.

İl Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğü, brifingi güncellenerek İl Planlama Ve Koordinasyon Müdürlüğü'ne gönderildi. İlgili kurum ve kişilere brifing bilgileri güncelleştirilerek gönderildi.

Sayın Valimizin talimatlarıyla, İl Müdürlüğümüz, GOP Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü öncülüğünde hazırlanan "İlimiz Tarımına Yön Verecek Projeler" hazırlanarak baskı aşamasına getirilmiştir.

İl müdürlüğümüzce çiftçilerimize yapılan destekleme icmalleri güncellendi. Tarımsal Yeniliklerin Yaygınlaştırılması faaliyetleri kapsamında Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Erzurum Veteriner Kontrol Enstitüsü ve Bakanlığımız Eğitim Yayım Ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı ile yazışmalara devam edildi.

GENEL BÜTÇE GERÇEKLEŞME MİKTARLARI

YILLAR	PROJE VE ALT PROJE SAYISI	PROGRAM ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞEN (TL)	NAKDİ GERÇ. %
2013	15 Proje	605.251,00	914.539,17	151
2014	15 Proje	539.050,00	838.171,32	155
2015	16 Proje	541.420,00	1.034.406,69	191
2016	18 Proje	535.320,00	1.590.221,89	297
2017	25 Proje	642.300,00	3.811.966,09	593
2018	19 Proje	652.000,00		

İL ÖZEL İDARESİ BÜTÇE TEKLİFLERİ VE GERÇEKLEŞME MİKTARLARI

YILLAR	İL ÖZEL İDARESİNCE MÜDÜRLÜĞÜMÜZE AKTARILAN MİKTAR (TL)	MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN İL ÖZEL İDARE KAYNAKLI HARCAMALARI (TL)
2013	1.050.000,00	768.489,58
2014	3.120.000,00	3.506.491,24
2015	1.195.001,00	1.241.524,49
2016	4.015.001,00	5.881.183,53
2017	810.001,00	809.678,12
2018	1.500.001,00	

2017 YILINDA İLİMİZDEN YAPILAN İHRACATLARIN ÜRÜN VE FİRMA BAZINDA DAĞILIM TABLOSU

SIRA NO	ÜRÜN ADI	ÜRÜN MİKTARI	İHRACAT YAPILAN ÜLKE
1	Topçam Gıda Üretim Paz. Ltd. Şti. (Sargılı Küp Şeker)	23,40 ton	KKTC
2	Alke Sağlık Ürünleri San.ve Tic.A.Ş.(Premix)	15,16 ton	Sudi Arabistan
3	Karmen Şarapçılık(Şarap)	12,93 Ton	Almanya, İngiltere, Japonya
4	SNS Gıda Kozmetik Tic. Ve San. Ltd. Şti. (Keçiboynuzu Pekmezi, Çekirdek Kahve)	1,34 Ton	Azərbaycan
5	Dimes Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. ŞARAP	4,44 Ton	İngiltere, Japonya

* 2017 Yılı Net

TABİİ AFET ÇALIŞMALARI

2017 YILI DOĞAL AFET(DOLU, DON VE AŞIRI SICAK) BORÇ ERTELEMEDEN YARARLANAN İLÇE, KÖY VE ÇİFTÇİ SAYILARI (17.01.2018 TARİHLİ İL İCMALİ)

İlçe Adı	Çiftçi Sayısı	Köy Sayısı	Zarar %
Merkez	72	38	30
Almus	0	0	30
Artova	83	22	30
Başçiftlik	33	6	30
Erbaa	0	0	30
Niksar	72	39	30
Pazar	262	15	30
Reşadiye	17	12	30
Sulusaray	3	1	30
Turhal	492	50	30
Yeşilyurt	13	53	30
Zile	130	44	30
TOPLAM	1177	280	30

KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞLİKLİĞİ TARIMSAL KURAKLIK YÖNETİMİ

İlimiz İl Kuraklık Kriz Merkezi 26.09.2007 tarih ve 1234 sayılı Valilik Oluru ile oluşturulmuştur. 06.12.2012 tarih ve 2687 sayılı Valilik Oluru ile yenilenmiştir. İlimizde 1975-2016 yılları arasında yağış durumu incelendiğinde, uzun yıllar yağış toplamı ortalaması 450,1 mm dir.

İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği, G.O.Ü Üniversitesi, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, D.S.İ 72. Şube Müdürlüğü, Meteoroloji İl Müdürlüğü, İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Ziraat Odası Başkanlığı konu çerçevesinde müşterek görevleri olan kurum ve kuruluşlardır.

Fenolojik Gözlemler, su rezervi takipleri, iklimsel veriler, üretim bilgileri derlenerek kurumlar arası koordinasyonla yürütülmektedir. Bu bağlamda kurumlar gerekli bilgi alışverişini gerçekleştirmektedirler.

YAYIM ÇALIŞMALARI

Bakanlığımız Eğitim, Yayım ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı ile Denizbank işbirliğinde bu yıl 8.si düzenlenen «Tarım ve İnsan» Konulu Fotoğraf Yarışması'nda dereceye giren eserlerin sergilenmesi amacıyla; 19–23 Haziran 2017 tarihleri arasında NOVADA AVM'de fotoğraf sergisi açılmıştır. Sergiyi 3000 kişi ziyaret etmiştir.

Araştırma-Yayım-Çiftçi bağının güçlendirilmesi kapsamında; Araştırma Enstitüleri, İl Müdürlükleri, Üretici Örgütleri, Birlikler ve Odaların katılımıyla yılda iki kez düzenlenen "Bölge Grup Toplantısı" nın 1.'si Samsun İli'nde 24 Mayıs 2017 tarihinde, 2.'si 20-21 Aralık 2017 tarihlerinde Sinop İli'nde düzenlenmiştir.

Toplantıda, Bitkisel ve Hayvansal Üretimle ilgili bölgemizde yaşanan sorunlar, yeni çalışmalar, gerçekleşen projeler, yeni kurulan deneme ve demonstrasyon konuları görüşülmüş, karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

İlimizde 09-12 Kasım 2017 tarihleri arasında Sena Teks Fuar alanında tarım ve hayvancılık fuarı düzenlenmiştir. Fuarı yaklaşık 5000 kişi ziyaret etmiştir.

2017 EĞİTİM VE YAYIM FAALİYETLERİ

Yayım Çalışmaları	Programlanan	Gerçekleşen	Çiftçi sayısı
Demonstrasyon	146	148	350
Çiftçi Toplantısı	1226	488	7520
Tarla Günü	23	5	392
Kurslar	8	24	552
Hizmet İçi Eğitim	29	26	288
İnceleme Gezisi	3	17	381
Sergi	-	-	-
Teşvik müsabakası	1	1	211
Konferans	1	1	45
Panel	1	-	-
Diğer Faaliyetler	8	13	453
Sirküler mektup	25370	7935	-
Broşür	4265	92	-
Liflet	11155	3984	-
Afiş	245	325	-

*Not: 2017 yılı Net

ÖĞRENCİ STAJLARI

2017 yılı itibarıyla; 26 üniversite öğrencisi kurumumuzda staj yapmış olup; Bunlardan sekiz öğrenci ise, ilçelerimizde ikamet ettikleri için ilçe müdürlüklerimizde staj yapmak istemiş ve yapmışlardır. Fakülte'deki öğrenciler genelde 45 işgünü, meslek yüksekokulu öğrencileri ise genel olarak 30 işgünü staj yapmaktadır. Bazen iki yılda 15 işgünü staj yapan öğrenciler de olmaktadır.

2017 yılında Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi -Gıda Bölümü öğrencisi üç kız öğrenci de kurumumuzda Haziran döneminde stajlarını tamamlamıştır. Yine 2017-2018 döneminde de okullarınca kurumumuza yönlendirilmiş Gıda Bölümü öğrencisi, 5 kız öğrenci de halen kurumumuzda stajlarını yapmaktadırlar. Kurum olarak Bakanlığımızca belirlenen esaslara göre yalnızca; Gıda, tarım ve hayvancılık branşlarında öğrenci kabul edebilmekteyiz.2017 yılında staj yapan öğrencilere ait istenen bilgiler, ödenen ücretler Bakanlığımıza sunulmuştur.

2018 yılında ise staj başvuruları Bakanlığımızın talimatına göre; 2 Ocak 2018 tarihi itibarıyla başlamış olup, 30.04.2018'e kadar başvurular alınacak ve değerlendirilecektir.

TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

10 Ekim 2016 tarih ve 29853 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2016/25) kapsamında, İl Müdürlüğümüze tarımsal danışmanlık hizmeti veren Tokat Ziraat Odası Başkanlığı, Tokat Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ve Tokat Arı Yetiştiricileri Birliği ve Erbaa İlçe Müdürlüğümüze Erbaa Ziraat Odası Başkanlığı olmak üzere 5 kurum müracaat etmiştir. 2017 yılı boyunca, destekleme kapsamında bulunan birlik /odalar denetlenmiş, hizmet verdikleri 760 çiftçinin en az %25’i Şube Müdürlüğümüzde oluşturulan denetleme komisyonu tarafından ziyaret edilerek memnuniyet durumları araştırılmış, yapılan çalışmalar takip edilmiştir. Yarısı yılbaşından sonra, diğer yarısı tebliğin yayınlandığı tarihten itibaren onikinci ayın sonunda (Kasım 2017) olmak üzere, danışman başına yıllık 30 000 TL, toplam 11x30 000=330 000 TL ödenmiştir.

24 Ekim 2017 tarihinde yeni tebliğ(2017/34), 30220 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni yayınlanan tebliğ kapsamında; İl Müdürlüğümüze tarımsal danışmanlık hizmeti veren Tokat Ziraat Odası Başkanlığı, Tokat Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği, Tokat Arı Yetiştiricileri Birliği ve Tokat Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği olmak üzere 4 kurum müracaat etmiştir. Bu ödeme 12 aylık hizmet sunumu zorunluluğu saklı kalmak kaydıyla, 31/12/2017 tarihinden sonra ve bu tebliğin yayımı tarihinden itibaren on ikinci ay sonunda iki dilim halinde danışman başına 17.500TL olarak Bakanlıkça belirlenen tarihlerde ödenecektir.

2017 YILINDA TARIMSAL DANIŞMANLIK DESTEKLEME ÖDEMESİNDEN YARARLANMAK İÇİN MÜRACAAT EDEN KURUM/KURULUŞ VE İŞLETME SAYILARI

Kurum/Kuruluş	Danışmanlık Hizmeti Alan İşletme Sayısı
Tokat Ziraat Odası Başkanlığı	140
Tokat Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği	50
Tokat Arı Yetiştiricileri Birliği	100
Tokat Damızlık Koyun Keçi yetiştiricileri Birliği	320
TOPLAM İŞLETME SAYISI	610

TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİNE DESTEKLEME ÖDEMESİNE MÜRACAAT EDEN KURULUŞLAR (TEBLİĞ NO: 2017/34)

Yetki Belgesi Alan Kişi, Kurum Kuruluş	İstihdam Edilen Tarım Danışmanı	Yapılan Destekleme Tutarı (TL)
Tokat Ziraat Odası Başkanlığı	2	70.000,00
Tokat Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği	1	35.000,00
Tokat Arı Yetiştiricileri Birliği	2	70.000,00
Tokat Damızlık Koyun ve Keçi Yet. Birliği	4	140.000,00
TOPLAM	9	315.000,00

YILLARA GÖRE İLİMİZDE TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ DESTEKLEME ÖDEMESİ

Yıl	İşletme Sayısı	İşletme Başına Yapılan Destekleme Tutarı (TL)	Toplam Destek Tutarı (TL)
2009	23	225	5.175,00
2010	98	500	49.000,00
2011	197	500	98.500,00
2012	531	600	316.600,00
2013	1305	600	783.000,00
2014	1241	600	744.600,00
2015	1376	600	825.600,00
2016	760	11 Danışmana	330.000,00
2017	610	9 Danışmana	315.000,00
TOPLAM			3.467.475,00

DENETLEME KOMİSYONU ÇALIŞMALARI

10.10.2016 tarih ve 29853 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2016/25) gereği, Denetleme Komisyonu oluşturulmuştur.

Denetleme Komisyonunun görevi; Tarımsal danışmanlık hizmeti sunan kişi ve kuruluşlar ile bu kuruluşlardan hizmet alan işletmelerin denetlenmesini yapar.

İlde Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü, İlçede İlçe Müdürü başkanlığında üç kişiden oluşturulur. Bu amaçla İl Müdürlüğümüz bünyesinde ve Erbaa İlçe Müdürlüğünde denetleme komisyonları oluşturuldu.

Denetleme Komisyonu tarafından 2017 yılı içerisinde tarımsal danışmanlık hizmeti alan 760 çiftçi (il Merkezi 640, Erbaa ilçesi 120 çiftçi)den Şube Müdürlüğünce 281'i (%44), Erbaa İlçe Müdürlüğünce de 60'ı (%50) ziyaret edilerek verilen hizmetten memnuniyet durumları tespit edildi. İl genelinde 760 çiftçinin 341'inde denetim yapılmış ve en az %25 olması gereken denetim oranında %45 denetim yapılmıştır.

KURSLAR

Bakanlığımız ve Çalışma ve İş Kurumu Genel Müdürlüğü arasında imzalanan işbirliği protokolü ve İl Müdürlüğümüz, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüklerince imzalanan protokol çerçevesinde Basınçlı Sulama Sistemleri, Süt Hijyeni, Sürü Yönetimi Elemanı, Arı Yetiştiriciliği gibi farklı konularda 9 adet çiftçi kursu düzenlenmiş sektörün nitelikli iş gücü temini için alt yapı oluşturulmuştur Sürü Yönetimi Kurslarında Küçükbaş hayvanlarda bakım, besleme, ıslah, hastalıklar, ağıllar ve yetiştiricilik hususunda bilgiler verilmiştir. Bu bağlamda modern ve tekniğine uygun işletmeler ve buralarda görev alacak sürü yönetimi elemanının önemi ortaya konulmuştur.

Açılan Kurs Konusu	Adedi	Katılan Çiftçi Sayısı
Sürü Yönetimi Elemanı Benim (İŞKUR'la)	4	89
Sürü Yönetimi Elemanı Benim (Koyun Keçi Yet ile)	1	55
Süt Hijyeni	1	25
Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği	1	14
Arıcılık	1	25
Besi Sığırı Yetiştiriciliği	1	26
Süt Sığırı Yetiştiriciliği	1	32
Seracı	2	31
T O P L A M	12	297

"Tarımsal Nüfus Gençleşiyor Projesi" kapsamında İl genelinde, süt sığırı yetiştiriciliği, süt hijyeni, arıcılık, basınçlı sulama sistemleri konularında eğitimler verilmiş su ekonomisi ve sulama verimliliği işlenmiştir.

LİDER ÇOCUK TARIM KAMPI

İl Millî Eğitim Müdürlüğü koordinasyonu ile Merkeze bağlı 100.yıl İlköğretim okulu 4.sınıf öğrencilerinden 21 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen kampın ana teması Kırsal Turizm olup, konuyla ilgili Kemkeç Yaylası, Kaz Gölü, Almus Barajı, Turhal ilçesi Turistik yerleri, Meyvecilik ve Sebzeçilik alanları gezdirilerek yerinde inceleme yapmaları sağlanmış ayrıca teorik bilgi de verilmiştir.

TARIMDA KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI

Bu proje kapsamında merkez ve üç ilçeden başvuruda bulunan kadın çiftçilere İl Müdürlüğümüz, İŞKUR ve KOSGEB işbirliği ile 32 saat süreli 3 adet Girişimcilik Kursu açılmıştır. Kurslar sonunda kadınlara sertifikaları verilmiş ve bu sertifika ile Genç Çiftçi Hibe başvurularına başvurarak + puan kazanma imkanı tanınmıştır. Kursta Katılan 75 adet kadın çiftçi bu kurs sonunda 75 proje hazırlamıştır. Proje değerlendirme jürisi tarafından değerlendirmeye giren projeler: Kızık köyünden Şerife ARSLAN "Efsane Kızık Kilimi Geri Dönüyor" Projesi Birinci olarak 3000 TL, ikinciliği Kocacık Köyünden Özlem ARSLAN " Sandıktan Zeka Fıskıracak " adlı proje ile 2000 TL, üçüncülüğü Turhal İlçesinden Ayşe ÖZEK " Şapkalı Şirin Dostlarım" adlı proje ile 1000 TL para ödülünü kazanmıştır. Bu eğitimler sonunda kadın çiftçilerimize girişimcilik ruhunu aşılama maksadı ile Bursa, Çanakkale, Yalova illerindeki kadın kooperatifleri, kadın dernekleri ve kadınların yürüttüğü işletmeler gezdirilerek çiftçi gezisi düzenlenmiştir. En son olarak bu faaliyetleri içeren 350 adet kitap bastırılarak ilgili yerlere gönderilerek program tamamlanmıştır.

15 Ekim Dünya kadın çiftçiler günü kapsamında da Ankara Başkent Otelde düzenlenen etkinliğe ilimizde dahil olmak üzere 16 ilden gelen tarımda kadın girişimciliğinin güçlendirilmesi projesine katılan proje birincileri, Bakanlığımız tarafından davet edilerek her birine birer plaket verilip tebrik edilmiştir.

BESİNLER BESLENME EĞİTİMİ VE EV EKONOMİSİ EĞİTİM VE YAYIM FAALİYETLERİ

Bu faaliyet kapsamında 16 toplantı yapılmış olup 289 kadın çiftçi katılmıştır. Eğitimlerde sağlıklı beyaz peynir yapımı, burucella hastalığının önemi, ahır hijyeni, kurubaklagillerin beslenmemizde önemi, İyotlu tuz kullanımının önemi ve zoonoz hastalıklar ve korunma yolları anlatılmıştır.

GELİR TESPİT ÇALIŞMALARI

Sosyal Güvenlik Kurumu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, 2022 Sayılı Kanun ve benzeri gelir tespitleri ile ilgili yıl içerisinde 2156 in üzerinde dosyanın gelir tespiti yapılmıştır.

HİZMET İÇİ EĞİTİM VE BİLGİ SİSTEMİ

1 Ocak 2017 – 31 Aralık 2017 tarihleri arasında 59 farklı konuda, 87 adet teknik/sağlık/idari personel toplam 105 farklı eğitime gönderilmiştir. 2016-2017 yılları içerisinde göreve başlayan sözleşmeli personelin Hizmet İçi Eğitim Ve Bilgi Sistemine kayıtları yapılmıştır.

SOSYOLOJİK ÇALIŞMALAR

Stajyer öğrencilere "Kişisel Gelişim" konusunda seminer verilmiştir. 11 örnek köyden seçilen 22 çiftçiyle "Çiftçi Sorunları ve Kırdan Kente Göç" konularında görüşmeler yapılmış ve görüşmeler devam etmektedir. Çalışma tamamlandığında rapor olarak sunulacaktır.

BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI GÖREVLERİ

- a) İlin bitkisel üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak,
- b) Bakanlığın politika, stratejik plan ve programlarına dayalı il için üretimi uygun ve çiftçilere kazanç sağlayıcı, bitkisel üretim desenlerini belirlemek,
- c) İldeki bitkisel üretimi, Bakanlığın belirlediği esaslar dahilinde ve tarım ve sanayi entegrasyonunu sağlayacak şekilde yönlendirmek,
- ç) Bakanlığın belirlediği esaslar doğrultusunda ildeki bitkisel ürünlerde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artırıcı çalışmalar yapmak,
- d) Ürün kaybını ve ekolojik sisteme zarar verici faaliyetleri önleyici işlemleri mevzuatı çerçevesinde yürütmek,
- e) Bakanlığın insan sağlığını ve ekolojik dengeyi gözeterek belirlediği ve esaslarını ortaya koyduğu yeni üretim şekillerinin ilde uygulanması yönünde çalışmalarda bulunmak,
- f) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak,
- g) İlin içerisinde olduğu tarım havzası mevzuatı ve gerekliliği çerçevesinde faaliyet göstermek,
- ğ) İlde sertifikalı tohum ve fide-fidan üretimi ve kullanılmasını sağlayıcı faaliyette bulunmak,
- h) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlara göndermek,
- ı) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,
- i) Tohumluk üretici, işleyici, yetiştirici ve bayilerinin izin, kayıt ve kontrolünü yapmak,
- j) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek vb üretim materyalinin ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek.
- k) Mera tespit, tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek.
- l) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerinin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,
- m) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,
- n) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,
- o) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
- ö) İlde bulunan toprak-bitki analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek,
- p) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- r) İl dahilinde bitkilere zarar veren hastalık, zararlı ve yabancı otları tespit etmek ve mücadele programlarını hazırlayarak onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak.
- s) Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ildeki bitki sağlığını korumak, bitki hastalık ve zararlıları ile erken uyarı tahmin vb yöntemlerle ve entegre/ biyolojik mücadele gibi en az kimyasal kullanımını sağlayıcı modern metot ve usullerle mücadele etmek, bu işlerle ilgili gerekli eğitim ve altyapının hazırlanmasını sağlamak,
- ş) Tarımsal işletmelerde kullanılan kimyasalların kaydına ilişkin kayıtları kontrol etmek, izlemek ve denetlemek,
- t) Bitki pasaport sistemi ile bitki ve bitkisel ürün hareketlerini ilde kontrol etmek,
- u) İl dahilindeki bitki sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini yürütmek,
- ü) Zirai ilaç satışı, zirai mücadele alet ve makineleri imalat, toptancılığı ve bayiliği gibi hususlarda gerekli kontrol işlemi yapılarak faaliyetlerine Bakanlıkça belirlenmiş esaslar çerçevesinde kaydını yapmak, izin vermek, denetimlerini gerçekleştirmek.
- v) Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları belgelendirmek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek.
- y) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgileri ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençler için eğitim programlarını ve projeleri uygulamak,
- z) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- aa) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak.
- bb) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak,

1. ÇKS BİRİMİ FAALİYETLERİ

30 Haziran 2017 tarih itibariyle biten ÇKS Başvuruları 15 Aralık 2017 itibari ile uzatılmış olup ÇKS dosya alımlarına 15 Aralık 2017 itibari ile devam edilmiştir. Teslim Edilen ÇKS dosyalarının veri girişleri yapılmıştır. 17 Kasım 2017 tarihine kadar yem bitkileri desteklemeleri ile ilgili yem bitkisi desteklemesi dosya kabulleri yapılmıştır. Kabul edilen Yem Bitkisi Desteklemeleri dosya veri girişleri ve beyan edilen tek ve çok yıllık yem bitkileri saha kontrolleri yapılmıştır. Ayrıca 2014 , 2015 ve 2016 yıllarına ait çok yıllık yem bitkilerinin destek alanlarının 2.3. ve 4. Yıl kontrolleri yapılmıştır. 2017 yılı sertifikalı fidan desteklemesine yönelik dosyalar alınmış, veri girişleri ve saha kontrolleri yapılmıştır. 2013 yılı itibari ile destekleme verilmiş sertifikalı fidan kapama meyve bahçelerinin fidan kontrolleri yapılmıştır. Ekim 2017 itibari ile fark ödemesi desteklemesine yönelik dosya kabulleri yapıp veri girişleri yapılmıştır.

Tarımsal desteklemeler konulu çiftçi toplantıları yapılarak Havza Bazlı Üretim Modeline göre verilecek olan destekleme modelleri (MGD ve Fark Ödemeleri) üreticilere anlatılmıştır.

2017 yılı Yurtiçi Sertifikalı Fidan ve Tohum Kullanım Desteklemesine yönelik olarak destekleme veri girişleri tamamlanıp ilgili köy, belde ve mahallelerde askıya çıkmıştır. Askı ve itiraz süresi bitiminde il icmal 3 ü (Merkez İlçe ve ilimize bağlı 11 ilçeyi kapsayacak şekilde) Bakanlığımıza hak edişlerin ödenebilmesi için gönderilmiştir.

2017 yılı Fark Ödemesi (Hububat, Baklagil – Dane Mısır – Yağlı Tohumlu) Desteklemesine yönelik olarak destekleme veri girişleri tamamlanıp ilgili köy, belde ve mahallelerde askıya çıkmıştır. Askı ve itiraz süresi bitiminde İl icmal 3 ü (Merkez İlçe ve ilimize bağlı 11 ilçeyi kapsayacak şekilde) Bakanlığımıza hak edişlerin ödenebilmesi için gönderilecektir.

2017 yılı Yem Bitkisi (2017 tek ve çok yıllık bitkiler, 2016,2015 ve 2014 içinde çok yıllık bitkiler) Desteklemesine yönelik olarak destekleme veri girişleri tamamlanıp ilgili köy, belde ve mahallelerde askıya çıkmıştır. Askı ve itiraz süresi bitiminde İl icmal 3 ü (Merkez İlçe ve ilimize bağlı 11 ilçeyi kapsayacak şekilde) Bakanlığımıza hak edişlerin ödenebilmesi için gönderilmiştir.

Yıl boyunca bakanlığımızdan, İl Müdürlüğümüzün diğer şube ve birimlerinden, değişik kurumlardan, ilçe müdürlüklerimizden ve üreticilerimizden gelen talepler doğrultusunda gerekli iş ve işlemler yapıp ilgili kurumlar, üreticilerimiz ve İlçe Müdürlüklerimiz bilgilendirilmiştir.

2017 üretim yılındaki üretici sayımız uzatma dönemi de dâhil olmak üzere bir önceki üretim yılına göre % 5 'in üzerinde bir artışla 27.12.2017 tarih itibari ile 5473 olmuştur.

2018 üretim yılına yönelik başvurular ise 27.12.2017 tarih itibari ile 2233 olmuştur. Temmuz – Ağustos – Eylül – Ekim ve Kasım ayları içerisinde 3000 adet parselin ürün kontrolleri yapılmıştır. Kontroller Yem Bitkisi, Sertifikalı Fidan, Küçük Aile İşletmesi Desteklemelerine yönelik olan kontroller tablet bilgisayarlarla en az hata payı ile yapılmıştır.

2. ORGANİK TARIM UYGULAMALARI

İl genelinde 5 ilçe (Merkez, Niksar, Erbaa, Turhal ve Almus), 49 köy-beldede 5 proje grubu, 594 bitkisel ürün üreticisi ile 15.572 da alanda 1.582 kg organik üretim gerçekleştirilmiştir. 55 ayrı türle organik tarım yapılmaktadır.

Ayrıca; 2 üretim ve ürün işleme tesisi ve 1 hayvansal üretim (arıcılık) işletmesi bulunmaktadır.

İlimiz ülke genelinde organik üretici sıralamasında 26. sıradadır.

İlde Faaliyet Gösteren Kontrol Sertifikasyon Kuruluşları CERES, ORSER , CU , KİWA dır.

BİTKİSEL ÜRETİM	STATÜ	İşletme Sayısı	Da	Kg
TAPULU ÜRETİCİ ALANI	Organik Ürün	679	2676	636.966
	Geçiş Ürünü (1)	275	1003	169.309
	Geçiş Ürünü (2)	755	2566	773.508
	Geçiş Ürünü (3)	10	23,8	2279

İlimiz; Organik Tarımı Yaygınlaştırma Projesine dahil olan illerden **DEĞİLDİR**.

Genel bütçe imkanları kullanılarak gerçekleştirilen proje ile; 2016 yılında 50 kişi, 2017 yılında + 30 kişi olmak üzere toplam 80 kişinin organik tarıma geçmesi sağlanmıştır. Proje devam etmektedir.

Devam eden projelerin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla; DOKAP kapsamında Kalkınma İdaresi Başkanlığına proje sunulmuştur. Uygulanabilirliği konusunda Başkanlığın uygun görüşü bulunmaktadır. 2018 yılı bütçesinde değerlendirilmesi beklenmektedir.

3. SÖZLEŞMELİ ÜRETİM

YIL	SÖZLEŞMELİ ÜRETİM YAPILAN ÜRÜNLER	TOPLAM ÜRETİCİ SAYISI	SÖZLEŞMELİ ÜRETİM YAPAN	SÖZLEŞMELİ ÜRETİM YAPILAN ÜRÜNÜN		ÜRÜNLERİN HANGİ SANAYİDE KULLANILACAĞI	ÜRETİM YÖNTEMİ (Klasik Tarım, Organik Tarım, İyi Tarım)
			ÜRETİCİ SAYISI	Alanı (da)	Miktarı (ton)		
2017	Ayçiçeği	4.263	542	11.200	2.464,0	Gıda	Klasik Tarım
2017	Ayçiçeği	4.263	271	5.656	1.900,0	Gıda	Klasik Tarım
2017	Şeker Pancarı	3.794	60	601	3.906,0	Gıda	Klasik Tarım
2017	Patates	695	4	450	2.160,0	Gıda	Klasik Tarım
2017	Haşhaş	456	37	176	11,4	Gıda	Organik Tarım
2017	Tütün	395	280	4.200	504,0	Endüstri	Klasik Tarım
2017	Tütün	395	700	7.700	1.155,0	Endüstri	Klasik Tarım
2017	Tütün	395	163	2.400	288,0	Endüstri	Klasik Tarım
2017	Elma	1.654	6	293	36,2	GIDA	Organik Tarım
2017	Vişne	1.011	31	255	3,0	GIDA	Organik Tarım

Sözleşmeli Üretim; üretici ve yetiştiriciler ile diğer gerçek ve tüzel kişiler arasında karşılıklı menfaat esaslarına dayalı yazılı akitlerle yürütülen tarımsal üretim şeklidir. İlimizde 5 ilçede (Merkez, Erbaa, Pazar, Nixsar ve Zile) 2094 üretici ile 32.931 da alanda uygulanmaktadır

4. DOĞU KARADENİZ KALKINMA PROJESİ (DOKAP)

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek, bu yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası ve bölge içi farklılıkları gidermeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan bir bölgesel kalkınma projesidir.

07/09/2016 tarih ve 2016/9140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ilimiz DOKAP kapsamına alınmıştır. DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığına 2017 yılında; Örtüaltı Tarımını Geliştirme Projesi, Çilek Tarımını Geliştirme Projesi, Mantarcılık Projesi ve Organik Tarımın Geliştirilmesi Projesi sunulmuş ve Çilek Tarımını geliştirme Projesi desteklenerek 2017 yılında uygulamaya konulmuştur.(Bula,Yelpe,İhsaniye,B.bağlar,K.bağlar,Dedeli,Güzeldere, Akbelen Bedirkale,Taşlıçiftlik,Çamdere,Çerçi,Güryıldız,Turhal/Dökmetepe-Necip, Zile/Korucuk, Pazar/Doğançalı olmak üzere 17 köy,27 üretici,42.8 da)

PROJE ADI	SÜRE (yıl)	TOPLAM BÜTÇESİ(TL)	2017 YILI ÖDENEĞİ(TL)	KAYNAĞI
ÇİLEK TARIMINI GELİŞTİRME	3	504.000,00	168.000,00	DOKAP
PROJE AMACI	YIL	KULLANILAN ÖDENEK(TL)	FAYDALANICI SAYISI (kişi)	TESİS EDİLEN ALAN(da)
Açıkta Malçlı ve Damla Sulama Sistemli Tesisler ve Serada katlı sistem çilek tesisi oluşturmak (Demonstrasyon)	2017	166.812,30	27	42,8

5. ÖRTÜALTI TARIMI-ÖKS ÇAIŞMALARI

2017 yılı Erbaa, Merkez, Pazar, Reşadiye, Niksar, Turhal ve Zile ilçelerimizde toplam 7 ilçede 112 köy/beldede ve 743 işletmede 1049 dekar alanda örtü altı tarımı yapılmaktadır. Ülkemiz seracılığında yıllık % 15 olarak belirlenmiş büyüme oranı, 2017 yılında ilimizde %20/yıl düzeyine ulaşmıştır. Ayrıca Kırsal Kalkınma, Genç Çiftçi, TKDK vb. projelerin onaylanması halinde yıllık % 20 artış oranı sürdürülebilir hale gelecektir.

Örtüaltı Tipi	2017 yılı üretim alanı (da)
Cam Sera	4
Alçak Tünel	35
Yüksek Tünel	128
Plastik Sera	882
TOPLAM	1.049 da

2016 Yılında kurulan 130 adet seranın kesin kabulü Kasım 2017 itibariyle tamamlanmıştır. Seracılıkta; DOKAP ve 2018 yılı İl Özel İdare Bütçe Teklifleri sunulmuştur.

Öks: Örtüaltı yetiştiriciliğinin kayıt altına alınması, izlenmesi ve raporlanması suretiyle örtüaltı üretimin geliştirilmesi, teşvik edilmesi ve planlı üretim politikalarının oluşturulabilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

İl genelinde 1.049 da olan Örtüaltı varlığımızın ÖKS de kayıtlı işletme sayısı 128 kişi, 203 adet sera ve 196,293 da alandır.

6. ÇATAK PROGRAMI

Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) Programını Tercih eden Üreticilerin Desteklenmesine Dair kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2016/9) kapsamında;2012 yılından itibaren havza bütünlüğü sağlayan köy/beldelerde toprak ve su kalitesinin korunması, iyileştirilmesi, doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirliği ,erozyonun önlenmesi ile tarımın olumsuz etkilerinin azaltılmasına yöneliktir. Bu kapsamda; aşağıdaki kategorilerden uygulayan üreticilere dekar başına yılda bir defa olmak üzere 3 (üç) yıl süre ile ödeme yapılacaktır.

Toprak ve su kalitesinin korunması, Erozyonun önlenmesi, Doğal kaynakların sürdürülebilirliği ve Tarımın olumsuz etkilerinin azaltılması hedeflenmektedir.		
I. Kategori	Minimum toprak işlemeli tarım	En az bir uygulama 30 TL/da
II. Kategori	Toprak-Su korunma erozyonu engelleme	En az iki uygulama 60 TL/da
III. Kategori	Çevre dostu tarım teknikleri	En az iki uygulama 135 TL/da

ÇATAK programının uygulanması ilimizde 2012 yılında başlamıştır. 2017 yılı itibariyle 8 ilçe (Almus, Erbaa, Merkez, Niksar, Pazar ,Turhal, Yeşilyurt ve Zile) 64 köyde uygulamaya geçilmiştir.

YILLAR	ÜRETİCİ SAYISI	DESTEKLEME ALANI (Da)	DESTEKLEME MİKTARI (TL)
2012	100	2.921,97	390.626,19
2013	287	8.580.426	1.133,958,94
2014	590	14.104,945	1.855.014,72
2015	633	13.782,417	1.791.555,360
2016	595	13.420,795	1.677.487,24
2017	492	10.845,34	1.232.652,48

ÇATAK PROGRAMI KAPSAMINDA TAŞ TOPLAMA MAKİNESİ ALIM

İlimiz tarım arazileri çok parçalı ve küçüktür. Bu nedenle tarım işletmelerimiz birim alanda daha fazla masrafla üretim yapmaktadırlar. İl Müdürlüğümüz taş toplama makinesi gibi ortak kullanıma yönelik makine alımları ile gerek ortak makine kullanım anlayışını gerekse kaynakların etkin kullanımını sağlamaktadır. Özellikle hedeflenen tarım alanlarında taş toplama makinesinin kullanımı ile tohumluk girdi kullanımının en az %10 azaltılacağını, aynı zamanda da verimliğinde %10 artırılacağı ön görülmektedir. **2017 yılında genel bütçe (Bakanlık) imkanları ile asgari 80 HP gücünde, 175 cm iş genişliği hacmine sahip 2 adet yaklaşık 80.000 TL değerinde taş toplama makinesi alınmıştır.** Alınan makinalar ile;ÇATAK Programı 2. kategori uygulamalarından, Taş Toplama faaliyetlerinde etkinlik sağlamak amaçlanmıştır.2017 yılında İl genelinde 9 Köyde 44 iş günü çalıştırılmıştır.Proje hedefi; ortalama 500 dekar/yıl/makinadır.2 makinanın işlediği toplam alan 1.000 dekarın üzerindedir.

7. GÜBRE BİRİMİ ÇALIŞMALARI

Kimyevi gübreler ve organik ürünlerin piyasaya arzı ile dağıtımı aşamasında veya piyasada iken; Ürünlerin ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğinin ve güvenli olup olmadığının tespit edilmesidir.

Kimyevi gübre ve organik ürün denetimleri, piyasa ve şikayet denetimleri şeklinde, Bakanlık adına İl Müdürlüğümüzce yapılmaktadır.

1-Denetimin Amacı

Kimyevi gübre ve organik ürün üreten, ithal eden ve tüketenlerin haklarının korunması ve teknik düzenlemesi bulunanların teknik düzenlemelerinde belirtilen şartlara, teknik düzenlemesi bulunmayanların Türk standartlarına veya uluslararası kabul gören standartlara veya Bakanlıkça onaylanmış tescil belgelerinde belirtilen özelliklere ve işaretleme kurallarına uygunluğunun sağlanması ve sektörün etkin bir şekilde izlenmesidir.

2-Hukuki Dayanak

- ❖ 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde kararname
- ❖ 11.07. 2001 tarih ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun,
- ❖ 18.03.2004 / 25406 resmi gazetede yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik (AB ile ortak mevzuat)
- ❖ 29.3.2014/28956 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral, Özel, Mikrobiyal ve Enzim İçerikli Organik Gübreler ile Toprak Düzenleyicilerin Üretimi, İthalatı, İhracatı, Piyasaya Arzı ve Denetimine Dair Yönetmelik (ülke mevzuatımız)**
- ❖ 29.3.2014/28956 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği

Çıkarılan Tebliğ, Genelge ve Talimatlar denetim çalışmalarının hukuki dayanağını oluşturmaktadır.

3- Denetim Zamanı

Piyasa denetimleri, İl Müdürlükleri tarafından hazırlanan yıllık "Kimyevi Gübre Denetim Programı" çerçevesinde veya gerek görüldüğü zaman, şikayet denetimleri ise, şikayetle ilgili müracaatın İl Müdürlüğüne iletiliği tarihi müteakip 15 gün içinde yapılır.

4- Denetimde Görevlendirilecek Kişiler

Denetimi yapacak ekip **en az iki** kişiden oluşur. Denetim ekibi, Kimyevi Gübre Denetçiliği konusunda eğitim görmüş ve "**Kimyevi ve Organik Gübre Denetçi Yetki Belgesi**" almış teknik personelden oluşur.

5- Denetimde Yetki ve Sorumluluklar

Denetim işlemleri sonuçlanıncaya ve bu sonuçların ilgililere yazılı olarak tebliğine kadar bütün işlemler gizli tutulur. Gizlilik kurallarına uymayanlar hakkında yasal işlem yapılır.

Denetçiler, kimyevi gübre denetçisi yetki belgelerini işyeri yetkilisine ibraz etmeden denetim yapamazlar.

İLİMİZDEKİ GÜBRE DENETİM ÇALIŞMALARI

- İlimizdeki 171 bayide 153 denetim yapılmıştır.
- 2017 yılı ilk 9 aylık dönem sonu itibariyle yaklaşık olarak **34.647,06** ton gübre tüketimi olmuştur. (Gübre tüketim cetvelleri 3'er aylık dönemlerin bitiminde ilçelerden ve merkez bayilerinden alınarak icmallenmektedir.) 2017 yıl sonu sonuçlar Aralık ayı sonu itibariyle netleşecektir.
- 2017 yılında 17 adet numune alınmış olup; 16 tanesi müsbet, 1 tanesi menfi çıkmıştır. Menfi çıkan gübre ile ilgili olarak toplatma kararı alınmış olup firmaya idari para cezası kesilmiş, ülke genelinde gübrelerin toplatılması için yazışmalar yapılmıştır.
- Ayrıca şikayet üzerine bir numune daha alınmış olup, tahlil sonuçları olumsuz gelmiştir. Bayi ile ilgili savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

İlçeler	Özel Bayiler	Tarım Kredi Kooperatifleri	Pancar Koop.Satış Mağazası	Tarım Satış Koop (Yağlı Tohumlar)	Ziraat Odası	TOPLAM
Merkez	28	4	2			34
Almus	4	1				5
Artova	2	1	1			4
Başçiftlik	-	-	-	-	-	0
Erbaa	21	3	1	1	1	27
Niksar	22	1	1			24
Pazar	13	2	1		1	17
Reşadiye	4	1				5
Sulusaray	4	1	1			6
Turhal	15	3	1	1		19
Yeşilyurt	4	1	1			6
Zile	16	6	1		1	24
TOPLAM	133	24	10	2	3	171

Numune alınan Bayilerin Dağılımı

İlçe	Özel Bayiler	Tarım Kredi Koop.	Pancar Koop.Satış Mağz.	Ziraat Odası	TOPLAM
Merkez	1	1	1		3
Erbaa	4				4
Niksar	3				3
Turhal	3				3
Zile	1				1
Pazar	1			1	2
Artova		1			1
TOPLAM	13	2	1	1	17

8. TOHUMCULUK FAALİYETLERİ

Tohumculuk Faaliyetleri 5553-5042 ve 5996 Kanun ve buna bağlı olarak çıkarılan Yönetmelik, Tebliğ, Genelge ve Talimatlar doğrultusunda yürütülmektedir.

Yönetmelikler çerçevesinde; üzere üç ana başlık altında yürütülmektedir.

1-Yetkilendirme (Belge verilmesi)

2-Yetkilendirilenlerin ve piyasanın denetimi

3-Sertifikasyon

Yetkilendirilen grup adı	Yetkili Sayısı
Tohum Yetiştiricisi	16
Tohum Üreticisi	10
Tohum İşleyicisi	4
Fidan Üreticisi	23
Fide Üreticisi	3
Süs Bitkisi Üreticisi	5
Tohumluk Bayii	136
TOPLAM	197

YETKİLENDİRME			
	Yeni belge verilen Tohum bayii sayısı	13	
Belgesi iptal edilen tohum bayii sayısı	7		
Yenilenmek üzere iptal edilip yenilenen belge sayısı	10		
Belge verilen tohum üretici sayısı	2		
Belgesi iptal tohum üretici sayısı	1		
Belge verilen tohum yetiştirici sayısı	7		
Belgesi iptal edilen tohum yetiştirici sayısı	-		
Belge verilen fidan üretici sayısı	2		
Belgesi iptal edilen fidan üretici sayısı	-		
İptal edilip yenilenen belge sayısı (süre bitimi nedeniyle)	-		
Belge verilen süs bitkisi üretici sayısı	-		
Belgesi iptal edilen süs bitkisi üretici sayısı	-		
Belge verilen fide üretici sayısı	-		
Belgesi iptal edilen fide üretici sayısı	-		
Belge verilen tohum işleyici sayısı	2		
Belgesi iptal edilen tohum işleyici sayısı	-		
DENETLEME	Denetlenen tohum bayii sayısı	86	
	Denetlenen tohum üretici sayısı	1	
	Denetlenen tohum yetiştirici sayısı	-	
	Denetlenen fidan üretici sayısı	7	
	Denetlenen fide üretici sayısı	-	
	Denetlenen süs bitkileri üretici sayısı	1	
	Denetlenen tohum işleyicisi sayısı	-	
BEYANNAME VE TARLA KONTROLLERİ	Beyanname Sayısı	Kontrol Raporu Sayısı	İptal edilen parsel Sayısı
Tohum (Patetes-Nohut)	37	38	7
Tohum (Patates depo kontrol)	-	25	
Fidan	59	59	3
Fide	232	232	0

SERTİFİKALANDIRMA	Kg.	Adet	
Tohum	1878000	-	
Fidan	-	1211050	
Fide	-	10987000	
NUMUNE SAYILARI			
	Nematod açısından incelenmek üzere alınan toprak örneği sayısı		185
	Bağ fidanı üretim alanlarından alınan bitki numunesi sayısı		19
	Denetim numune sayısı		23
	Sertifika numunesi		
	Stok bakiye tohum numunesi		2
	Sertifika için patates numunesi		110
PİYASA PAZAR YERİ VE YETKİSİZ KİŞİ KURULUŞ KONTROLLERİ			
	Fidan satış yerleri ve yetkisiz satış yapan yer kontrolü		57
	Yetkisiz tohum satışı açısından Pazar kontrolü (Fide)		10
İDARİ PARA CEZALARI			
	İdari para cezası kararı sayısı		
	İdari para cezası kararı miktarı		
	Müsadere için mahkemeye müraccat sayısı		-
	Analiz sonucuna itiraz sayısı		
	İdari Para cezasına İtiraz sayısı		

9. BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ- ZİRAİ MÜCADELE ALET-MAKİNA BAYİLİKLERİ-REÇETELİ SATIŞ DENETİMLERİ

* İlimizde 86 adet Bitki Koruma Ürünü bayisi, 77 adet de Zirai Mücadele Alet-Makine bayisi mevcuttur.

* Temmuz ayı içerisinde 2017 yılı I. Altı aylık BKÜ ve Alet-Makinaları Bayii Denetimleri yapılmıştır. 2017 yılı içerisinde;

- İl dışından ilimize 2 adet BKÜ ve 2 adet Alet Bayilik İzin Belgesi nakli,
- İl dışına 3 adet BKÜ ve 3 adet Alet Bayilik İzin Belgesi nakli,
- İl içi adres-unvan değişikliği 9 adet BKÜ ve 7 adet Alet Bayilik İzin Belgesi,
- İlk defa ruhsat alan 5 adet BKÜ ve 8 adet Alet Bayilik İzin Belgesi,
- Ruhsatı iptal edilen 5 adet BKÜ, 1 adet Toptancılık İzin Belgesi ve 2 adet Alet Bayisi bulunmaktadır.

* Bitki Koruma Ürünleri ve Zirai Mücadele Alet-Makine Bayilerinin denetimleri yapılarak eksikler tespit edilip gerekli uyarılar yapılmış, eksiklikleri tamamlamaları için süre verilmiştir.

* 8 Nisan 2017 tarihinde Bitki Koruma Ürünleri Bayilik ve Toptancılık Sınavına İlimizden 16 kişi sınava kazanmıştır. Sınavda başarılı olanların belgeleri Bakanlığımızca gönderilmiş olup, ilgili kişilere imza karşılığında teslim edilmiştir.

* Ruhsatsız Bitki Koruma Ürünü satışları (Kaçak İlaç Satışı) ile ilgili 2014 yılından bu yana mahkemesi süren şahsın yeniden yed-i emin bozma davası devam etmektedir.

* Yazılı ve bimer şikayetleri üzerine ruhsatsız bitki koruma ürünün satışları ile ilgili denetimler yapılmıştır.

* Bayilerimize yönelik Merkez İlçe ve 11 ilçede olmak üzere toplam 12 bayii eğitim toplantısı düzenlenmiştir. Bayilerimize Bitki Koruma Ürünleri Stok Takip Programı hakkında bilgiler verilmiştir. Eğitime katılmayan 17 adet BKÜ bayisine, 23 adet te Zirai Mücadele Alet-Makine Bayisine Uyarı Cezası verilmiştir.

* İlimizdeki 86 adet BKÜ bayilerinin Tarım Bilgi Sistemine kayıtları yapılmış olup şifreleri e-mail adreslerine gönderilmiştir.

* Bakanlığımız talimatları doğrultusunda 12 aylık dönem içerisinde 60 konuda yed-i emin denetimi yapılmıştır. Aktif madde sonlandırılması ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır.

* Bakanlığımız talimatları doğrultusunda 6 bitki koruma ürünü bayisinde 146 adet x 100 ml; 8 adet x 250 ml bitki koruma ürünü yed-i emine alınmıştır. Daha sonra Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda tutanak ile yed-i eminler bozularak bayiye teslim edilmiştir.

* Geçici tavsiyelerle ilgili teknik personele, ilçelere ve Reçete Yazma Yetki Belgesi sahibi kişilere gerekli duyurular yapılmıştır.

* Şekerpancarı üreticilerinden gelen şikayetler üzerine Merkez ilçe bitki koruma ürünleri bayilerinden şikayete söz konusu BKÜ'den numune alınarak analiz yapılmak üzere Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsüne gönderilmiş olup, numune sonucu uygun gelmiştir. Bu konu ile ilgili Bakanlığımız tarafından yeniden numune istenilmiş olup, numune alınarak 1 Aralık tarihinde Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsüne gönderilmiştir.

İlçe Adı	Toptancı Bayi(Adet)	BKÜ Bayi(Adet)		Alet Bayi(Adet)	
		Özel	Resmi	Özel	Resmi
Merkez	-	21	1	17	2
Almus	-	1	1	1	1
Artova	-	1	-	-	-
Başçiftlik	-	-	-	-	-
Erbaa	-	10	2	9	2
Niksar	-	9	1	9	1
Pazar	-	7	2	6	2
Reşadiye	-	1	1	1	1
Sulusaray	-	1	-	-	-
Turhal	-	9	5	7	4
Yeşilyurt	-	1	-	1	-
Zile	-	7	5	9	4
Toplam...	-	68	18	60	17
Genel Toplam		88		77	

BITKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN REÇETELİ SATIŞ VE DENETİMLERİYLE İLGİLİ FAALİYETLER
İlimiz genelinde 194 kişinin Reçete Yazma Yetki Belgesi bulunmaktadır.

Danıştay 10. Dairesinin 2015-3318 esasından açılan davada Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelik” in 6.maddesinin 1. Fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 7. Maddesinin 1. Fıkrasının (c) bendinde yürütmeyi durdurma kararı verilmiş olup, bu nedenle Ocak/2016 tarihinden itibaren bitki koruma ürünü reçete yazma yetki belgesi verilmesi durdurulmuştur.

10. BITKİ SAĞLIĞI BİRİMİ ÇALIŞMALARI

ENTEĞRE MÜCADELE ÇALIŞMALARI (buğday, elma, patates, şeftali, örtüaltı)

Patates Entegre Mücadelesi : 2017 yılında Programa 400 dekar ve 40 üretici olarak alınmıştır.

İlaçlama periyodu, Mildiyö, Erken Yaprak yanıklığı, Patates böceği, Telkurdu (toprakaltı zararlıları) ve yabancı ot mücadelesi fenolojik gözlemlere dayalı olarak yapılmıştır.

Şeftali Entegre Mücadelesi : 2017 yılında İlimizde 428 Dekar alanda 65 üretici ile Entegre Mücadele çalışmaları yürütülmüştür.

Şeftali Yaprak Kıvrıcıklığı, Doğu Meyve Güvesi, Monilya, Şeftali Filiz Güvesi ve Yaprak Bitlerine Karşı gözlem, tuzak, meteorolojik veriler ve erken uyarı sistemi verilerine göre ilaçlama yaptırılmıştır.

Buğday Entegre Mücadelesi: 2017 yılı İlimizde 2000 da alanda 180 üretici olarak programa alınmış ve uygulanmıştır.

Örtüaltı Entegre Mücadelesi 2017 yılında İlimizde 47 Dekar alanda 76 üretici ile Hıyar-Domates ve Marulda Entegre Mücadele çalışmaları yürütülmüştür.

EKÜY (Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi)

İç tüketim ve ihracat için ihtiyaç duyulan taze sebze ve meyvelerde kalıntı sorunun yaşanmaması, sağlıklı, güvenilir ve izlenebilir bitkisel üretim ve çevre ve insan sağlığının korunması amacı ile yürütülmektedir. İlimizde EKÜY Projesi;

5 ilçede Domates, Kiraz ve Bağ da uygulanmaya başlanmıştır. İlçe Müdürlüğü proje personeli ile eğitim toplantıları düzenlenmiş gerekli proje malzemeleri tedarik ve teslim edilmiştir. Kiraz da 40 Üretici ve 350 da alanda uygulanmıştır.40 adet numune alınmış ve numuneler temiz çıkmıştır. Bağda 50 üretici ve 665 da alanda uygulanmıştır.32 adet numune alınmış ve temiz çıkmıştır.

Domateste ise 100 üretici ve 1300 da alanda uygulanmıştır. 80 adet numune alınmış ve temiz çıkmıştır.

İÇ- DIŞ DIŞ KARANTİNA UYGULAMALARI

Bitki pasaportu yönetmeliği çerçevesinde; toplam üretim materyalleri, hastalık- zararlı yönünden kontrol edilmekte ve İl dahilindeki bitki sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetleri yürütülmektedir.

Dış Karantina Uygulamaları: 2017 yılında Müdürlüğümüze Bitkisel Ürün ihracatı olmamıştır ve Bitki Sağlık Sertifikası düzenlenmemiştir.

İç Karantina Faaliyetleri:

OPERATÖR	SAYISI	
TİCARET YAPANLAR	27	
PATATES ÜRETİCİSİ	TOHURLUK	6
	YEMEKLİK	34
FİDAN ÜRETİCİSİ	29	
FİDE ÜRETİCİSİ	3	
SÜS BİTKİLERİ ÜRETİCİSİ	-	
TOPLAM	99	

DÖNEMİ	TOPRAK NUMUNESİ	SONUÇ
Fide-Fidan- Tohumluk Patates ve Süs Bitkileri		
Mayıs Haziran	177	Temiz
Eylül Ekim	28	

TAHMİN VE ERKEN UYARI ÇALIŞMALARI

30 Nisan 2008 tarihinde ilk sistem kurulmuştur.2016 yılı itibarıyla çalışır durumda 10 adet Erken Uyarı ve Tahmin cihazımız bulunmaktadır.

30.000 da alanda çalışılmaktadır. (Elmada karaleke ve İç kurdu, Bağda Salkım Güvesi ve Mildiyö, Şeftalide Doğu Meyve Güvesi mücadele zamanlarının tespiti için kullanılmaktadır.) Feromon tuzak takibi, Fenolojik gözlem ve kayıtlar ile Erken uyarı cihazlarından yararlanarak meyve ve bağ alanlarında ana hastalık ve zararlılara yönelik 25 ilaçlama mesajı ile üreticiler uyarılmıştır.

İLÇE ADI	Köy/Kasaba	İstasyon Sayısı
Merkez	Güneşli mah.	4
	Güryıldız Kasabası	
	G.O.P köyü	
Erbaa	Üzümlü Kasabası	2
	Kızılcubuk köyü	
Niksar	Olca	2
	Gökçeli Kasabası	
Turhal	Şenyurt	1
Pazar	Menteşe	1
TOPLAM		10

SÜRVEY ÇALIŞMALARI

2847 dekar patates alanlarında ve 6079 dekar taş çekirdekli meyve bahçelerinde sürvey yapılmıştır. Patates karantina etmenlerinin takibi projesi kapsamında 32 adet toprak numunesi alınmış ve temiz çıkmıştır.

Sürvey alanlarında sürveye esas zararlı organizmalara rastlanmamıştır.

5 da Kestane, 390 da kavaklık, meyve fidanı ve meyve bahçeleri ile 200 da açık ve örtüaltı domates ekim alanında yapılan sürveylerde sürveye esas etmenlere rastlanılmamıştır.

Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi kapsamında 76 da alanda sabit istasyonlarda feromon tuzak yöntemiyle izleme yapılmaktadır.

Türkiye'de yeni tespit edilen ve karantinaya tabi *Drosophila suzukii* (Meyve sinekleri) nin tespitine yönelik İlimiz üretim alanlarında 2015 yılından itibaren sirkeli tuzak yöntemi ile keşif yapılmıştır. 2016 yılı içerisinde 4 dekarlık bir bahçeden alınan şüpheli organizmaya ait örnekler teşhis ettirilmiş ve *Drosophila suzukii* olduğu teşhis edilmiştir. Karantina tedbirleri uygulanmaya başlanmıştır. 2017 yılında keşif ve sınırlandırma çalışmalarına devam edilmiştir. 2018 yılında çalışmalara devam edilecektir.

Zararlı Organizma	Sürvey Programı (Keşif/ Sınırlandırma/ Değerlendirme)	Bulaşık Alan (Güvenlik Kuşağı Hariç) (da)	Yapılan İşlem (da)
Bakteriyel Solgunluk ve Patates Kahverengi Çürüklüğü	Keşif/Sınırlandırma	25	2847
Patates Siğili	Keşif	-	2847
Patates Kök-ur nematodları	Keşif	-	2847
Patates Kist Nematodları	Keşif	-	2847
Patates Halka Çürüklüğü	Keşif	-	2847
Kestane Gal Arısı	Keşif	-	5
Turunçgil Uzun Antenli Böceği	Keşif	-	390
Lasioptera sp.	Keşif	-	200
Şarka Virüsü	Keşif	-	6079
Akdeniz Meyve Sineği	Keşif	-	76
Drosophila suzukii	Keşif	4	6079
Bois noir (BN) ile Flavescence doree (FD) fitoplazması	Keşif	-	1741
Epitrix Similaris	Keşif	-	2847

HASAT ÖNCESİ KALINTI DENETİMİ

Hasat öncesi kalıntı denetimi programı doğrultusunda 8 adet Kiraz, 32 adet Domates, 4 adet Patlıcan, 9 adet Hıyar, 9 adet Biber, 4 Adet armut, 2 adet Kabak, 14 adet Şeftali, 33 adet Üzüm, 17 adet taze Fasulye, 16 adet Elma, 11 adet Marul, 14 adet Ispanak, 29 adet Bağ Yaprağı, 5 adet Erik ve 6 adet Ayva numunesi olmak üzere toplam 213 adet numune alınmıştır. Tavsiye dışı pestisit kullanımı tespit edilen 10 üreticiye kanunun ilgili maddesine göre toplam 16.059,20 TL idari para cezası uygulanmıştır.

11. HUBUBAT HASTALIK- ZARARLILARI, SÜNE SÜRVEYLERİ VE GENEL ZARARLILAR

Hububat Hastalık ve Zararlıları ve Mücadelesi: İlimiz ve ilçelerinde 1.528.630 dekar hububat sahalarında yapılan kontrollerde ekin kambur böceği, Süne, buğdaylarda pas ve sürme hastalığına karşı hastalık ve zararlı yoğunluklarına karşı kültürel tedbirler ve kimyasal mücadele konusunda; İlimiz ve İlçelerinde üreticiler köy ve tarla ziyaretlerinde sertifikalı tohumluk veya selektörlerden ilaçlı olarak bölgemize uygun tohumluklarımızın kullanılması, sulama, gübreleme, münavebe, hastalık ve zararlılar konusunda üreticilerimize gerekli teknik bilgi ve eğitimler verilmektedir

Hububat Sahalarında Süne ; İlimizde Merkez İlçe, Pazar, Turhal . Artova, Sulusaray ve Yeşilyurt İlçelerimizde 70.000 Dekar sahada 82 adet buğday örnekleri alınarak Müdürlüğümüz Teknik elemanlarınca süne emgi analizi yapılmıştır. Analiz sonucuna göre emgi oranı % 0.1-

% 02 dir. İlimizde süne zararlısı için ilaçlı mücadeleye gerek olmadığını ve bu konu hakkında Ziraat Odaları, Un Fabrikaları, Zahireciler, Birlikler ve Üreticilere teknik bilgiler verilmiştir.

Devlet Yardım Mücadelesi; İlimiz de yeşil çekirge mücadelesi 7.500 dekar çayır ve meralarda bulaşık alan bulunmaktadır. 2.500 dekar sahada ilaçlı mücadele için programa alınmaktadır. Son 2 yılda yapılan sürveylerde zararlı yoğunluğu olmadığından kimyasal mücadele yapılmamıştır. İlaçlı mücadele zorunlu olmadıkça yapılmamalı, en iyi örnek süne mücadelesidir. Depomuzda 160 Litre cpermethrin etkili ilaç bulunmaktadır. 2018 yılında çekirge mücadelesi için ilaç istemiyoruz.

Yabani Domuz Mücadelesi : İlimiz Merkez ve ilçelerinde yönetimli çiftçi mücadelesi olarak, İl Özel İdare kaynaklarından alınan 19.500 adet av mermisi; çiftçilerin kendi ürününü korumak amacıyla silah ve av ruhsatı olan şahıslara her kuyruk için 10 mermi verilerek, yaban domuz mücadelesi yapılmaktadır. Aralık 2017 de Özel İdare kaynaklı 15.380 adet mermi 2018 yılında kullanılmak üzere

alınmıştır. Köylü ve çiftçiler yaban hayatın korunması yabani domuz hayvanların doğal düşmanları kurt, çakal, tilki ve benzeri hayvanların yok edilmemesi konusunda bilgilendirme eğitimleri yapılmaktadır.

Fare Mücadelesi : İlimiz ve ilçelerinde sonbahar ve kış döneminde; Hububat sahaları, Meyve bahçeleri ve depolarda çevre temizliği ve doğal hayatın can güvenliği dikkate alınarak, 350 kg. zehirli fare yemi 6.000 dekar sahada tekniğine uygun olarak kullanılması için bakanlığımızca hazırlanan 560 adet liftletler köy konakları, Tarım Kredi Koop. Birlikler ve Kahvelerde çiftçilere ulaştırılmıştır.

Selektör Faaliyetleri: İlimiz ve İlçelerinde resmi 11 adet ve özel 26 adet olmak üzere toplam 37 adet tohum temizleme ve ilaçlama selektörleri faal olarak çalışmaktadır. Özel işletmeler selektörlerin sıvı ilaçlama tertibatlı olmasının çevre ve insan sağlığı için çok önemli olduğu anlatılmıştır. İlimizde 7 adet yeni ve yüksek kapasiteli sıvı ilaçlama tertibatlı saat'da 2.500 Kg. ve 5.000 Kg kapasiteli selektörler bulunmaktadır.

Kontrol ve denetimler İl ve İlçe Müdürlüğümüz Teknik elemanlarınca yapılmaktadır.

İlimiz genelinde 11.810 Ton dahili ve 6.598 Ton harici olmak üzere Toplam 18.408 ton tohumlukta sürme mücadelesi yapılmıştır. Özel tohum bayileri 966 ton, Pancar Koop. 870 ton ve Tarım Kredi Koop. 1.264 Ton toplam 3.100 ton 21 çeşit buğday ve 6 çeşit arpa sertifikalı tohumluk olarak çiftçilere satışı yapılmıştır.

12. TARLA BİRİMİ

YEREL BUĞDAYLARIN KORUNMASI PROJESİ: Mevcut yerel buğdayların verimini artırarak üretimde devamlılığı sağlamak amacıyla Cimmyt, İcerda ve FAO örgütleri ile birlikte yürütülen 4 yıllık olan bu projeye 2016 yılı itibarıyla Konya, Tokat, Malatya ve Mardin illeri dahil edilmiştir. Gıda güvenliğini sağlamak ve buğdayda gen kaynaklarını korumak amacı ile FAO, ICARDA, SMİTH gibi dünya örgütlerinin içerisinde bulunduğu Yerel Buğdayların çiftçi elinde korunması için Bahri Dağdaş Araştırma Enstitüsü ile ortaklaşa yürüttüğümüz Yerel buğdayların Envanterinin çıkarılması projesi kapsamında ilimizde yaygın olan ve çok eskiden beri üretimi yapılan buğdaylardan ;İlimiz Merkez ve Yeşilyurt ilçesinde Akdinamit, Çalibasın, Aksunter, Üveyik, Sofu gibi 10 adet buğdayın ekildiği 0,2 da deneme çalışması yürütülen ürünlerin hasat ve harman işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Yine projenin 2. Yılı (2018) İlimizde 6 köyde (Nebi, Karaoluk, Tahtoba, Gökçeyol, Ormanbeyli ve Derekışla,) çalışmalar yürütülmektedir.

BAKLAGİL ÜRETİMİNİ GELİŞTİRME PROJESİ : 2018 yılında Demonstrasyon çalışmalarında kullanılmak üzere, antraknoz hastalığına dayanıklı ve yüksek verimli kaliteli nohut çeşitlerinden;

Azkan, Gökhöyük TİM.'den 1000 kg.

Yaşa-05, Gökhöyük TİM.'den 1000 kg.

Sezenbey, TKK.'den 900 kg.

Çakır, Eskişehir Geçit Kuşağı Ar. Enstitüsünden 300 kg. ile toplamda 3200 kg. Nohut Tohumu temin edilmiş olup 320 da. alanda demonstrasyon çalışılması planlanmıştır.

Yine baklagiller üretimini geliştirme projesi kapsamında Kuru Fasulye Tohumu çeşitlerinden;

Göksun, Dağuaakdeniz AEM'den 100 kg.

Zirve, TKK.'den 100 kg.

Akman, Eskişehir Geçit Kuşağı Arş. Enstitüsünden 50 kg.

Göynük, Eskişehir Geçit Kuşağı Arş. Enstitüsünden 50 kg.

Topçu, Eskişehir Geçit Kuşağı Arş. Enstitüsünden 100 kg.

Ergan, Bahçe Kültürleri Arş. Ens. Md.'den 100 kg. olmak üzere toplamda 500 kg. Kuru Fasulye Tohumu temin edilmiş olup 50 da. alanda demonstrasyon çalışılması planlanmıştır.

Ayrıca Bakla Tohumu çeşitlerinden;

Salkım, Ege Tarımsal Arş. Enst. Md.'den 100 kg.

Sevilla, TKK.'den 100 kg. temin edilerek 20 da. alanda demonstrasyon çalışılması planlanmıştır.

Tokat İlinde " Nohut Üretiminde Verim ve Kalitesini Yükseltmesi Projesi" kapsamında 2018 yılı üretim sezonunda üreticilere dağıtılmak üzere % 50 Özel İdare destekli 26.000 kg. Nohut Tohumu Azkan çeşidi TKK.den 2600 da. alanda ekimi planlanarak alımı gerçekleştirilmiştir.

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER ROJE FAALİYETLERİ

2015 yılında 25 ilde başlatılan proje, 2016 yılında 35 ilde, 2017 yılında 38 ilde yürütülmekte olup ilerleyen yıllarda projenin 81 ilde uygulanması hedeflenmektedir.

Tokatta Ekinezya (*Echinecea purpurea*), Lavanta (*Lavandula agnusfolia*) ve Çörekotu (*Nigella sativa*) yaygınlaştırılma çalışmaları yapılmaktadır. Tıbbi ve aromatik bitkilerin fenolojik gözlemleri ve takibi yapılmıştır. Ekinezya merkezde 6 Çiftçi 16/da, ilçelerde 9 çiftçi 26/da alanda dikim yapmıştır. Toplamda 15 çiftçi 41/da alanda yetiştiricilik yapıp ekonomik kazanç sağlamışlardır. Lavanta da merkezde 1, ilçelerde 3 çiftçi olmak üzere toplamda 0,6/da alanda dikim yapılmıştır. İlk dikim henüz hasat edilmemiştir. Turhal'daki üreticimiz 4. Yıla giren lavantaları hasat etmiş ve pazarlamıştır. Çörekotunda merkezde 3 çiftçi 16/da alanda, ilçelerde 4 çiftçi 25/da alanda ekim yapılmıştır. Merkezde 1, Zile'de 1 çiftçi kuraklıktan ve uygun tavı yakalayamadıklarından dolayı ekimi yapamamıştır. Hasatı yapan çiftçilerimiz ortalama 50-55 kg/da verim elde etmiş olup ürünü pazarlamıştır.

2018 yılı içinde Tıbbi ve Aromatik Bitkiler ile ilgili talepler il genelinde çiftçilerimizin istekleri doğrultusunda Bakanlığımıza üst yazıyla bildirilmiştir.

	Ekinezya		Lavanta		Çörekotu	
	Çiftçi Sayısı	Alan	Çiftçi Sayısı	Alan	Çiftçi Sayısı	Alan
Merkez	6	7,1/da (28.350/ad)	1	0,1/da (280/ad)	4	16/da
Turhal	3	3,5/da (14.000 /ad)	1	0,3/da (420/ad)	2	6/da
Zile	3	2,5/da (10.000/ad)	-		2	4/da
Erbaa	-	-	1	0,1/da(200/ad)	-	-
Yeşilyurt	-	-	-		1	15/da
Reşadiye	2	2/da (4050/ad)	1	0,1/da(140/ad)	-	-
Niksar	1	1/da (4000/ad)				
Toplam	15	16.1/da	4	0,6/da	9	42/da

YEM BİTKİLERİ ÜRETİMİNİ GELİŞTİRME PROJESİ : İlimizde yem bitkileri tarımını geliştirmek kaliteli yem açığını kapatmak, kurak alanlarda yem bitkisi seçeneği sunmak üzere İl Özel idaresi (%50) katkılı 49.375 kg dağıtılan Bilensoy Yonca Tohumunun takipleri yapılmıştır.

Kenevir Ekimi ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik hükümlerince izinli ekimlerin takip edilmesi, kenevire bağlı olarak uyuşturucu madde üretiminin önlenmesi yönelik çalışmaların etkin bir şekilde izlemek amacıyla 6 ayda bir kenevir izleme raporu düzenlenmektedir. Ocak ayı itibariyle yakalanan kaçak kenevir kök sayısı Merkez: 73 olup ilçelerimizde tespit edilmemiştir.

HUBUBATTA VERİM VE KALİTEYİ YÜKSELTME

2017 yılı demonstrasyon program dahilinde dağıtımı yapılan arpa, buğday, nohut, fasulye ve bakla ekilişlerinin fenolojik gözlemleri takip edilmiş olup verim sonuçları alınmıştır.

SIRA NO:	KÖY	ÇİFTÇİ ADI VE SOYADI	TOHUMUN			SONUÇ
			CİNSİ	ÇEŞİDİ	MİKTARI (kg)	VERİM (kg/da.)
1	KIZIK	ALİ GÜRSOY	BUĞDAY	SAKİN	75	500
				CANİK	75	550
2	KIZIK	DURAN SAYGILI	BUĞDAY	BEREKET	100	250
3	TAHTUBA	MUSTAFA AYDIN	BUĞDAY	GHAYTA	75	470
				ALTINDANE	100	250
4	ORTAKÖY	İHSAN ERDOĞAN	BUĞDAY	BAYRAKTAR	50	150
5	ORTAKÖY	ALİ EROL	BUĞDAY	SAKİN	25	200
6	YAĞMURLU	CELAL DEMİREL	BUĞDAY	SÖNMEZ 2001	50	225
				BEREKET	50	300
7	GÖZOVA	KENAN ARAS	BUĞDAY	DARİEL	75	300
				KONYA 2002	50	350
8	BÜYÜKYILDIZ	ÜMİT DEMİRCAN	BUĞDAY	KONYA 2002	50	700
				BEREKET	50	550
9	EMİRSEYİT	GÖKER YAMAÇ	BUĞDAY	İKİZCE 96	75	350
				GHAYTA	75	250
10	KIZILÖZ	İLHAN MUTLUGİL	BUĞDAY	DARİEL	50	180
				CUMHURİYET	50	200
11	GÖZOVA	NECATİ ATLI	ARPA	AYDAN HANIM	75	500
				ALPERBEY	75	350
12	TAHTUBA	MUSTAFA AYDIN	TİRİTİCALE	ÜMRAN HANIM	100	400

2018 Yılı demonstrasyon programı dahilinde arpa , buğday , tohumları alınmış tablo aşağıya çıkarılmıştır.

2017 - 2018 EKİM SEZONUNDA KULLANILMAK ÜZERE ALDIĞIMIZ DEMONSTRASYON TOHURLARI				
SIRA NO	ÇEŞİT	GELDİĞİ YER	TÜR ADI	MİKTARI (kg)
1	ES 26	MALYA TİM	BUĞDAY	300
2	TOSUNBEY	GÖZLÜ TİM	BUĞDAY	300
3	BAYRAKTAR	GÖZLÜ TİM	BUĞDAY	300
4	FLAMURA 85	GÖKHÖYÜK	BUĞDAY	300
5	BEZOSTAYA	MALYA TİM	BUĞDAY	300
6	KAŞİFBEY	CEYLANPINAR	BUĞDAY	300
7	PEHLİVAN	CEYLANPINAR	BUĞDAY	300
8	KIZILTAN	ALTINOVA TİM	BUĞDAY	300
9	ÇEŞİT 1252	CEYLANPINAR	BUĞDAY	300
10	KÖPRÜ	TRAKYA ARŞ. ENS.	BUĞDAY	40
11	SELİMİYE	TRAKYA ARŞ. ENS.	BUĞDAY	40
12	YÜKSEL	TRAKYA ARŞ. ENS.	BUĞDAY	40
13	AYDAN HANIM	KONUKLAR TİM	ARPA	300
14	İNCE 04	GÖZLÜ TİM	ARPA	300
15	SLADORAN	TRAKYA ARŞ. ENS.	ARPA	40
16	BOLAYIR	TRAKYA ARŞ. ENS.	ARPA	40
17	MARTI	TRAKYA ARŞ. ENS.	ARPA	40
18	ADAY	TRAKYA ARŞ. ENS.	YULAF	20
19	KAHRAMAN	TRAKYA ARŞ. ENS.	YULAF	20
20	KIRKLAR	TRAKYA ARŞ. ENS.	YULAF	20

Güzlük ekimi yapılan arpa ve buğday tohumları merkezde uygun görülen 13 köy 15 çiftçi 67/da alanda ekimi yapılmıştır.

SIRA	ADI SOYADI	KÖYÜ	TOHUM MK (kg)	TOHUM ÇEŞİDİ	EKİLİ ALAN(da)
1	HÜSEYİN AKKUŞ	ALTINTAŞ	75	BEZOSTAJA	3
			75	PEHLİVAN	3
2	HÜSEYİN CANIKLI	YATMIŞ	75	BEZOSTAJA	3
			75	FLAMURA 85	3
3	KADİR DEMİR	YEŞİLYURT(ÇİPREK)	50	DARİEL	2
			50	BEZOSTAJA	2
4	ÖMER ARAS	ORMANBEYLİ	50	AHMETAĞA	2
			50	EKİZ	2
5	HALİL ERTAŞ	ÇUBUKLU	50	PEHLİVAN	2
6	MUSTAFA UZUN	ÇUBUKLU	25	DARİEL	1
			25	İKİZCE 96	1
7	HALİL SUATA	BEDİRKALE	50	AHMETAĞA	2
			50	İKİZCE 96	2
			100	DARİEL	4
8	ALPARSLAN FIAT	AVŞARAĞZI	75	FLAMURA 85	3
9	MURAT GÜLER	ÇÖREĞİBÜYÜK	40	MARTI (ARPA)	2
			40	SLADORAN(ARPA)	2
10	YAKUP ORAKÇI	EZEKÖY	100	TOSUNBEY	4
			125	BAYRAKTAR	5
11	ASLAN ŞAHİN	KARAYAKA	75	KIZILTAN	3
12	FEYZULLAH GÜRSOY	KIZIK	75	İNCE(ARPA)	3
			75	AYDAN HANIM(ARPA)	3
			100	LARENDE (ARPA)	4
13	DURSUN AKKUŞ	ALTINTAŞ	50	ALPER BEY(TRİTİCALE)	2,5
			50	TATLİCAK (TRİTİCALE)	2,5

TALEP EDEN İLÇELERE ARPA VE BUĞDAY TOHURLUĞU DAĞITIMI YAPILMIŞTIR.

İLÇE	ARPA	BUĞDAY	TRİTİCALE
YEŞİLYURT	AYDANHANIM-100 KG	BAYRAKTAR- 100 KG SELİMİYE – 20 KG. KÖPRÜ – 20 KG. YÜKSEL – 20 KG	
BAŞÇİFTLİK			ÜMRANHANIM – 100 KG
NIKSAR	AYDANHANIM-50 KG İNCE – 50 KG.	BEZOSTAJA – 100 KG. KIZILTAN – 100 KG.	
PAZAR		DARİEL – 50 KG. ES-26 - 50 KG.	
ALMUS		TOSUNBEY – 100 KG. ES-20 – 100 KG.	

14. MEYVECİLİK BİRİMİ

Bağcılığı Geliştirme Projesi:

2016 – 2017 dikim döneminde üreticilerimize kapama bağ tesisi amacı ile dağıtımını yapılmak üzere bir kısım finansmanı İl Özel İdaresi tarafından karşılanmak üzere Asma fidanı alımı yapılmış, 2017 Mart ayı itibarıyla fidanların üreticilerimize dağıtımını tamamlanmıştır. Bu dağıtılan asma fidanlarıyla kurulan tesislerle ilimiz bağ alanlarında yaklaşık 195 hektarlık bir artış sağlanmıştır.

YIL 2014-2015	YIL 2015-2016	YIL 2016-2017
57.000 adet asma fidanı	228.571 adet asma fidanı	333.334 adet asma fidanı
Narince Trakya İlkeren Horoz karası Royal	Narince Trakya İlkeren Çavuş Royal	Narince

Meyveciliği Geliştirme Projesi; 2016 – 2017 dikim döneminde üreticilerimize kapama bahçe tesisi amacı ile dağıtımını yapılmak üzere bir kısım finansmanı İl Özel İdaresi tarafından karşılanmak üzere Ceviz fidanı alımı yapılmış, 2017 Mart ayı itibarıyla fidanların üreticilerimize dağıtımını tamamlanmıştır. Bu dağıtılan ceviz fidanlarıyla kurulan tesislerle ilimiz Ceviz alanlarında yaklaşık 183 hektarlık bir artış sağlanmıştır.

YIL 2015-2016	YIL 2016-2017
16.667 adet ceviz fidanı	29.334 adet ceviz fidanı
Chandler, Franquette, Fernor, Fernet	Chandler, Franquette, Fernor, Fernet

Kelkit Vadisi Ceviz Üretimini Geliştirme Entegre Projesi: Proje kapsamında ilk etapta ilimizin havza içerisinde yer alan 5 ilçesinde (Almus, Başçiftlik, Erbaa, Niksar, Reşadiye) 56 üretici arazisinde toplam 6.000 fidanla, 300 dekar alanda Ceviz tesisleri kurulmuştur.

Fındık Üretim Alanlarının Kayıt Altına Alınması: Fındık alanlarının tespitine dair kararda değişiklik yapılması hakkında 2014/7253 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere ilimiz Erbaa ilçesi Fındık üreticisi ilçeler arasına alınmıştır. Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği Ödenmesine Dair 2016/9150 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 2016/43 sayılı Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği Ödenmesine Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ gereği; Desteklemeye başvuruda bulunan 1009 üreticiye 2.026.285,08 ₺ destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca 2015 Yılı Ürünü için sistemden kaynaklanan nedenlerle ödeme yapılamayan ve süre uzatımında yeni başvuru yapan 207 üreticiye ek icmal düzenlenerek 307.533,40 ₺ destekleme ödemesi yapılmıştır.

Sistemden kaynaklanan nedenlerle 2016 yılı ürünü için destekleme ödemesi girişi yapılamayan üreticilerin sorunları çözülmeye başlanmış ve sisteme giriş işlemleri devam etmektedir. Giriş işlemleri tamamlanınca icmalleri düzenlenerek ödeme için Bakanlığımıza gönderilecektir.

2017 yılı ürünü için destekleme başvuru dilekçelerinin kabulü 29.12.2017 tarihi itibarıyla tamamlanmış olup giriş işlemlerine başlanmıştır.

DOKAP, Tokat İli Bağ Vatanına Dönüyor Bağcılığı Geliştirme Projesi: Kalkınma Bakanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP)'na 2017 yılı Ocak ayında sunmuş olduğumuz projemiz uygun görülerek kabul edilmiş ve 6.600.000 TL' lik bütçesi (DOKAP Katkısı) 2017 -

2018 ve 2019 yılları için üç eşit dilim halinde kullanılmak üzere onaylanmıştır. Toplam proje bütçesinin Yaklaşık %70' i DOKAP kaynağı olarak hibe, % 30' u da çiftçi katkısından oluşmaktadır.

Projenin 2017 yılı etabında;

- Pazar ilçesinde; ilçe merkezi ve 4 köyde, 41 çiftçi ailesinin toplam 182,82 dekar arazisinde,
- Zile ilçesinde; ilçe merkezi ve 8 köyde, 25 çiftçi ailesinin toplam 112,308 dekar arazisinde,
- Tokat merkez ilçede; 13 köyde, 80 çiftçi ailesinin toplam 317,406 dekar arazisinde "ÇİFT KOLLU SABİT KORDON (ROYAD KORDONU)" terbiye şekli doğrultusunda telli terbiye destek sistemi uygulaması tamamlanmış, ilgili çiftçilere sisteme ait galvanizli teller ve bağlantı aparatları ile fidanlarının teslimi yapılmıştır. 46 dekarlık alanda da tesis kurulumu devam etmektedir.

Sonuç olarak toplamda; 612,534 dekar alanda tesisler tamamlanmış, 46 dekarın tesisi devam etmektedir.

Yine Proje kapsamında faydalanıcı çiftçilerimizin eğitimleri de Müdürlüğümüz teknik elemanları tarafından verilmektedir. Bu kapsamda Pazar ve Zile ilçelerinde proje içerisinde yar alan üreticilere tel çekimi, fidan dikimi, şekil verme ile ilgili ilk eğitimler Aralık ayı içerisinde verilmiştir.

14. İYİ TARIM UYGULAMALARI

2016 yılında İyi Tarım Uygulamaları kapsamında üretim yapan ve belgelendirilen 5 üreticimize 2017 yılında toplam 15.378,35₺ destekleme ödemesi yapıldı.

2017 yılı üretim sezonunda; Turhal ilçemizde 4 üretici, Pazar ilçemizde 1 üretici olmak üzere toplam 5 üreticimiz 428,356 dekar alanda İyi Tarım Uygulamaları prensiplerine göre üretim yapmıştır. Üreticilerin sözleşme yapmış olduğu Kontrol Sertifikasyon Kuruluşları (ORSER – TRB) tarafından gerekli işletme ve ürün kontrolleri yapılmış ve ürünler sertifikalandırılmıştır.

2017 yılında bu işletmeler tarafından İyi Tarım Uygulamaları kapsamında üretimi yapılan ürünler aşağıdaki şekildedir:

ÜRÜN ADI	ALANI (DA.)	TOPLAM ÜRETİM (TON)
ARPA	98,230	48,805
BİBER	8,805	74,840
DOMATES	79,704	1.195,560
KİRAZ	45,835	30,251
PATATES	60,399	181,200
REYHAN	11,953	59,750
ÜZÜM	123,430	370,290
TOPLAM	428,356	1.960,696

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ, BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ GÖREVLERİ;

- a) Hayvan sağlığı ve hayvan refahının korunmasının yanı sıra, güvenilir gıda temini ve hayvan ve ürünlerinden insanlara ve hayvanlara geçen hastalıkların önlenerek halk sağlığının korunması amacıyla, il çapında hazırlanan plan, program ve projeleri uygulamak, hayvan hastalık ve zararlılarına karşı koruyucu hizmetleri yürütmek, tedavilerini yapmak, kontrol etmek, denetlemek,
- b) Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak hayvanların tanımlamak, tescil etmek, kayıt altına almak, ildeki hayvan hareketlerini kontrol etmek
- c) Yurtiçi ve yurtdışı hayvan ve hayvansal ürünlerin hareketlerinin kontrolü ile canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithalat ve ihracatlarında Bakanlık ile ilgili işlemleri yürütmek,
- ç) Bakanlıkça belirlenmiş esaslar doğrultusunda hayvan hastalıkları ve zararlıları ile mücadele etmek, koruyucu ve tedavi edici hayvan sağlığı hizmetlerini yürütmek, hayvan refahını sağlayıcı çalışmalarda bulunmak, hayvan sağlığı ile ilgili karantina hizmetlerini yürütmek,
- d) Hayvan sağlığı, teşhis ve tedavi edici ve koruyucu maddeler ile bunların etken ve yardımcı maddelerinin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek,
- e) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- f) Hayvan sağlığı, teşhis, tedavi ve koruyucu hizmetler alanında faaliyet gösteren, kişi, kurum ve kuruluşlar ile hayvan-hayvansal ürün, üretim, satış, kesim ve eğitim, araştırma yerleri ve barınakların durumları ve faaliyetlerinin kaydını tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak, faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek,
- g) İldeki damızlık hayvanların sağlık kontrollerini yapmak,
- ğ) Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarların belgelendirilmesi, yetkili oldukları hususlarda denetlemek.
- h) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,
- ı) Bakanlığın belirlediği hayvan ıslah programını ilde uygulamak, izlemek.
- i) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin, teknik yönden kontrolünü yapmak,
- j) Bakanlığın belirlediği çerçevede, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar gerçekleştirmek, bunları denetlemek,
- k) İlde hayvansal üretimin artırılmasına ve pazarlanmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak,
- l) Hayvancılık projeleri ile ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek,
- m) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,
- n) Kurulmak istenen hayvancılık tesislerinin izin ve tescil işlemlerini yapmak, izlemek ve denetlemek,
- o) Hayvancılık üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak.
- ö) Su ürünleri işleme yerlerinin onay işlemlerini gerçekleştirmek ve denetlenmek,
- p) (Ek. 19/8/2015 tarihli ve 35 sayılı Olur) Su ürünleri satış yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.
- r) İnsan tüketimi amacıyla kullanılmayan hayvansal yan ürünler ve türevleri ile bunlarla iştigal eden işletme ve tesislerle ilgili iş ve işlemleri Bakanlıkça belirlenen esaslar ve yetkiler doğrultusunda yürütmek,
- s) Kombina ve mezbahalarda görev yapan resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekimlerin görevlendirmelerini yapmak, kayıtlarını tutmak ve bunları mevzuatta belirlenmiş görevlerini yerine getirmeleri yönüyle denetlemek.
- ş) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- t) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.
- (4) Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:
- a) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiricilik ile pazarlanmasına,

balıkçı barınakları ile balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek,

b) Balıkçılık ve su ürünleri kaynaklarını koruma, üretim ve yetiştiricilik alanlarını belirleyerek, bu alanlarda koruyucu tedbirleri almak,

c) Su ürünleri üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak.

ç) Su ürünleri ile ilgili inceleme, değerlendirme çalışmaları yapmak, Bakanlığın belirlediği esaslar dahilinde ve yetkisi ölçüsünde ilde her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliğine uygun üretim alanları ve balıkçı barınaklarına ilişkin esasları, üretim araçlarının asgari vasıf ve şartlarını kiralama ve kullanılma esaslarını üretim alanlarının kiralmasını ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini korumaya yönelik tedbirler almak,

d) Amatör ve ticari balıkçılık ile ilgili düzenlemeleri, gerekli işlem ve denetlemeleri yapmak,

e) Akarsu ve kuru dere yataklarından kum, çakıl ve benzeri maddelerin alınması ve işletilmesi faaliyetlerine ilişkin su ürünlerini korumak adına çevresel etki değerlendirme çalışmalarını yürütmek,

f) Alıcı ortam su kirliliği çalışmaları, atık su kirliliği denetimi işlemleri gibi koruyucu ve sürdürülebilir su üretimini sağlayıcı işlemler yapmak,

g) Görev alanı ile ilgili bilgi ve yeni teknolojileri balıkçılara ve su ürünleri yetiştiricilerine ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek,

ğ) Balıkçılar ve diğer sektör paydaşları için eğitim programlarını ve projeleri uygulamak,

h) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

ı) Av kotalarının takip ve denetimini yapmak

i) Su ürünleri istihsalinde bulunacak gemiler ve kişiler için ruhsat tezkerelerini, avlanma izinlerini düzenlemek, ruhsat tezkerelerinin vize işlemlerini yapmak,

j) Yasa dışı, kayıt dışı ve düzensiz avcılığın önlenmesine yönelik olarak, deniz ve içsu alanlarında, karaya çıkış noktalarında, toptan ve perakende satış yerlerinde kontrol ve denetim faaliyetlerinde bulunmak,

k) Yasak vasıta ve usullerle yapılacak araştırmalar için verilen izin, uygulamasını takip ve kontrol etmek.

l) Nesli tehlikede olan türlerin ticareti ile ilgili işlemleri yürütmek,

m) Su ürünleri ile ilgili menşe ve nakil belgelerini düzenlemek veya düzenletmek ve denetlemek,

n) İlçelerden gelen bilgiler ve talepler göz önünde bulundurularak balıklandırma ihtiyacının teminine yönelik işlemleri yürütmek,

o) Çevre dostu üretim modellerinin uygulanmasını sağlamak

ö) Balıkçılık idari binalarının işletilmesini sağlamak,

p) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Mücadele ve Kayıt Birimi 2017 Yılı Faaliyetler

Yetiştiricilerimizin müracaatı üzerine HBS de 1278 adet (il geneli) yeni işletme açıldı, 355 adet (Merkez) işletme devir işlemi tamamlandı, 2017 Mart Ayı itibariyle "Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ve "Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" gereği 2017 sonuna kadar hayvanların küpelenmesi ve kayıtlarının yapılması işlemleri tamamlanmıştır.

İl Geneli Aşılama Çalışmaları 2017 Yılı Faaliyetler

	Kamu	Özel	TOPLAM
ŞAP (B.Baş)	509.158		509.158
ŞAP (K.Baş)	1.130		1.130
PPR	68.035		68.035
Tüberkülin Testi	257		257
LSD (Çiçek) (B.Baş)	287.184		287.184
LSD (Çiçek) (K.Baş)	2.011		2.011
Kuduz	2.436		2.436
Sığır Brucellosisi (B.Abortus)	51.282		51.282
Anthrax	-		-
K.K.Brucellosisi (B.Melitensis)	20.746		20.746
Bulaşıcı Keçi Ciğer Ağrısı	358		358

Kuduz Müşahede 2017 Yılı Faaliyetler

Kuduz Müşahede İşlem Sayısı	370	Menfi:369	Müspet:1
Kuduz Şüpheli Laboratuvar Numune Sayısı	2		
Bimer başvuru Sayısı	21		
Cimer Başvuru Sayısı	10		
Diğer Bireysel Başvuru sayıları	8		

Ha
ya
n
ve

Hayvansal Sevkler 2017 Yılı Faaliyetler

HAYVANSAL ÜRÜN SEVKİ		BÜYÜKBAŞ SEVKİ	
İL GENELİ	MERKEZ	İL GENELİ	MERKEZ
	4 Sığır Karkas 6280 KG		146 Sevk 2.279 Baş
	1 Küçükbaş Karkas 718 KG		
	8 Sakatat 20.220 KG		
3 Balıkçılık Ürünü (Donmuş)	1 Büyükbaş Hayvan Derisi		
Salyangoz (kg) 56.000			
Hayvansal Yağ (kg) 800			
Bal (kg) 5.000			
Tırnak (adet) 320			
DİĞER HAYVAN SEVKİ		KÜÇÜKBAŞ SEVKİ	
İL GENELİ	MERKEZ	İL GENELİ	MERKEZ
5 ARI SEVKİ 390 KOVAN			19 Sevk 1556 baş
2 AT SEVKİ 13 ADET	2 AT SEVKİ 13 ADET		
1 BALIK SEVKİ 150.000 ADET			

Numune Denetimleri 2017 Yılı Faaliyetler

Denetim Kontrol Programı	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım
2017 Aylık Numune Alım Sayıları	5	10	15	17	14	21	14	12	8	10	7

İthal Hayvanlar 2017 Yılı Faaliyetler

Tokat genelinde 3.596 adet Büyükbaş hayvan ithal edilmiştir.

Denetim ve Ruhsatlandırma Birimi 2017 Yılı Faaliyetler

- 1 adet Mezbahaneye Ruhsat verildi. (TOKBEL)
- 9 Mezbahane işletmesi denetlendi.

Sönen Aktif Hastalıklar 2017 Yılı Bilgilendirme

HASTALIK	SÖNMÜŞ	AKTİF
Koyun Keçi Brucellozu	4	1
Koyun Keçi Çiçeği	0	1
Koyun Keçi Vebası	1	0
Kuduz	1	0
Newcastle (Yalancı Tavuk Vebası)	1	1
Sığır Brucellozu	3	4
Sığır Tüberkülozu	9	12
Şap - A	6	0
Şap - O	5	1
Tavuk Vebası (Avian İnfluenza)	6	1

İl Geneli Küpeleme Çalışmaları 2017 Yılı Bilgilendirme

KÜPELEME ÇALIŞMALARI		
	KÜÇÜKBAŞ	BÜYÜKBAŞ
Merkez;	46.687	33.348
Almus;	5.981	8.279
Artova;	6.853	7.184
Başçiftlik;	1.525	2.180
Erbaa;	29.293	16.095
Niksar;	11.571	18.217
Pazar;	6.226	6.754
Reşadiye;	11.785	8.262
Sulusaray;	4.155	7.503
Turhal;	5.229	20.841
Yeşilyurt;	2.457	6.187
Zile;	7.240	25.843
K.K.Birliği;	70.460	-

İl Genelı Mezbaha Kesimleri 2017 Yılı Faaliyetleri

B.BAŞ	KARKAS MİKTARI	K.BAŞ	KARKAS MİKTARI
631	180.180 kg	1.200	24.025 kg

Tazminatlar 2017 Yılı Faaliyetleri

Atık Destek	600
Avian İnfluenza	331.796
Tüberküloz	211.480
Anaflaktik Şok	131.114
Sığır Brucellozu	32.908
K.K. Brucellozu	2.169
TOPLAM	710.067

Atık Destek kapsamında 1 kişiye 1 hayvan için 600 tl ödenmiştir.

Avian İnfluenza (Kuş Gribi) kapsamında 153 kişiye 14.482 hayvan için 331.796 tl ödenmiştir.

Tüberküloz (Verem) kapsamında 41 kişiye 62 hayvan için 211.480 tl ödenmiştir.

Anaflaktik Şok kapsamında 25 kişiye 25 hayvan için 131.114 tl ödenmiştir.

Sığır Brucellozu kapsamında 6 kişiye 6 hayvan için 32.908 tl ödenmiştir.

Koyun Keçi Brucellozu kapsamında 4 kişiye 4 hayvan için 2.169 tl ödenmiştir.

İdari Para Cezası 2017 Yılı Faaliyetleri

10 kişiye bildirim cezası olarak 12.903 TL ceza kesildi.

Suni Tohumlama Çalışmaları 2017

İLÇELER	2017 Yılı (Baş)
Merkez	7930
Almus	1172
Artova	1082
Erbaa	820
Başçiftlik	139
Niksar	4350
Pazar	910
Reşadiye	935
Sulusaray	300
Turhal	3200
Yeşilyurt	320
Zile	4800
TOPLAM	25.958

Not: 2017 sayıları Aralık ayı hariç.

HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ

Suni Tohuml. Doğan Buzağı Desteği	(1.dönem)(Devam Ediyor)	9.279.250,00
Süt Teşvik Primi (Çiğ Süt Desteklemeleri)	(Devam Ediyor)	1.057.572,31
Halk Elinde Ülkesel Manda Islah Projesi	(Devam Ediyor)	1.134.910,00
Arıcılık Destl. (Aktif Koloni Destekl.)	(Kesinleşti)	290.520,00
Su Ürünleri Desteklemeleri 3.875 ton balık için 2.252.690,68 tl ödendi. (2017 desteği mart 2018 de kesinleşecek)		2.252.960,68 (2016) 8.000,00 (2017 devam ediyor)
Halk Elinde Ülkesel Küçükbaş Hayv. Islahı Proj. (Karayaka-Akkaraman Irkı) (Devam Ediyor)		1.134.910,00
Hayvan Gen Kaynak. Kor. Proj. (Karagül Koyunu Proj.) (Devam Ediyor)		31.200,00
Kıl Keçisi Irkı Islahı projesi	(Kesinleşti)	389.100,00
Toplam Hayvancılık Desteklemeleri		15.578.422,99

HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ KAPSAMINDA

SUNİ TOHURLAMADAN DOĞAN BUZAĞI DESTEĞİ

Suni Tohumlamadan Doğan Buzağı Desteği kapsamında; 2017 Yılında, 5742 işletmede 16.868 buzağıya 9.279.750 TL. ödenmiştir.

SÜT TEŞVİK PRİMİ (ÇİĞ SÜT DESTEKLEMELERİ)

Süt Teşvik Primi (Çiğ Süt Desteklemeleri) kapsamında; 2017 yılı ilk 10 aylık dönemde toplam 2.239 işletmeye 23.622 ton süte karşılık 1.057.572,31 TL. destekleme ödemesi yapılmıştır.

HALK ELİNDE MANDA ISLAH PROJESİ

Halk Elinde Manda Islah Projesi kapsamında; 204 işletmeye 1844 mandaya 1.137.910 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

HALK ELİNDE KARAYAKA VE AKKARAMAN VE KILKEÇİSİ PROJELERİ

Halk Elinde Karayaka ve Akkaraman ve Kılkeçisi Projeleri kapsamında; toplam 143 işletmeye her projede 6300 küçük baş olmak üzere 18.900 küçükbaş hayvana 1.524.010 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

HAYVAN GEN KAYNAKLARINI KORUMA PROJESİ

Hayvan Gen Kaynaklarını Koruma Projesi kapsamında; Karagül ırkı yetiştiricilik yapan 2 adet işletmeye 390 Küçükbaş Hayvana 31.200 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

AKTİF KOLONİ DESTEKLEMELERİ

Aktif Koloni Desteklemeleri kapsamında; 2017 yılında, 360 işletmede 28.362 arılı kovana ve Ana Arı Desteklemesi kapsamında 25 işletmede 460 adet ana arıya toplam 290.520 TL. destekleme ödemesi yapılmıştır.

SU ÜRÜNLERİ DESTEKLEMELERİ

Su Ürünleri Desteklemeleri kapsamında; Su Ürünleri Desteklemesin Kıyıbalıkçılığını destekleme kapsamında 11 adet kıyıbalıkçılığı avcılığı yapan gemi sahiplerine 8.000 TL ödeme yapılmıştır.

Su Ürünleri Birimi 2017 Yılı Faaliyetler

74 adet ÇED Görüşü verildi, 11 adet Perakende Balık Satışı yeri denetimi yapıldı, 5 adet su ürünleri kontrol görevlisi kartı düzenlendi. 25 Adet Amatör Balıkçı Belgesi verildi. 1 adet Kooperatif denetimi yapıldı. 1 adet Proje Kapasitesi Artırımı yapıldı. 1 müteşebbise Su ürünleri yetiştiriciliği için ön izin alındı. 3 adet Proje Devir talebi Bakanlıkça uygun görülmüş olup, işlemleri devam ediyor. Su Ürünleri Denetimi ve Mevzuat konulu Muğla ilinde düzenlenen toplantıya bir personelle iştirak sağlandı. Almus Baraj Gölünde 3 adet yeni yetiştiricilik tesisi için dilekçe alınmış olup, Bakanlığa görüş sorulmuştur. Su Ürünleri Denetimi konusunda İlçe Müdürlükleri bilgilendirme toplantısı yapıldı. Tokat Merkezde bulunan Perakende Balık Satışı yapan şahıslara eğitim verildi. 1 adet balık ölümleriyle ilgili numune alındı, laboratuvara gönderildi. 1 adet perakende balık satış yerine idari para cezası uygulandı. 3 adet Özel Avcılık Ruhsatı verildi.. İl geneli 36 noktadan Su Kirliliği İzleme kapsamında su numuneleri alınarak analize gönderildi. adet Su Ürünleri İşletme Devri yapılarak su kiralaması yapıldı. 16 adet Su Ürünleri İşletmesi denetimi yapıldı. 11 Adet gemi ruhsatı yenilendi. Almus Baraj Gölünde Faaliyette bulunan 20 adet alabalık yetiştiriciliği işletmesi denetlendi. Balık ölümleriyle ilgili 1 adet su analizi yapıldı. 2 adet Alabalık Yetiştiriciliği projesi ön izni iptal edilmiştir. 2 adet özel avcılık (kara salyangozu) belgesi verildi. Yeşilirmak su ürünleri avcılığı denetimi yapıldı. 3 adet iç su denetimi yapıldı. 2 adet Su Ürünleri Yetiştiricilik Projesi onaylandı. görüşü verildi. 2 adet Yetiştiricilik Belgesi talep edildi. Almus Baraj Gölünde Amatör Balıkçılık (avcılık) alan belirlemesi çalışması yapıldı. Almus Baraj Gölünde amatör avcılık bölgeleri belirlendi. 1 adet CİMER Başvurusuna cevap verildi. Su Ürünleri kapsamında İlçe Müdürlükleri ziyareti yapıldı. Kaçak avcılıkla ilgili Bimere yapılan ihbara cevap verildi. Yasalara aykırı perakende balık satışı yapılmaması konusunda balıkçılar bilgilendirildi. Kıyı Balıkçılığının Desteklenmesi hususunda Almus Baraj Gölünde kayıtlı 11 adet balıkçı teknesinin destekleme işlemleri Bakanlığa bildirildi.

Arıcılık 2017 Yılı Faaliyetler

3 adet AKS Belgesi verildi. Tokat Valiliği Arıcılık Genelgesi Yayınlandı. Tokat İli Ballı Bitki Florası Tespiti yapıldı. Arıların Zirai Mücadele İlaçlarından Korunması amacıyla 1800 çiftçinin cep telefonuna uyarı mesajı gönderildi. 3 adet Arı Konaklama Belgesi, 3 adet Arı Tespit Raporu verildi. İl dışından gelen 86 gezginci arıcıya toplam 26.182 arılı kovan için 68 yerleşim yerinde Arı Konaklama İzni verildi/belgesi düzenlendi. 2 arıcı için (Genç Çiftçi) arılı kovan tespiti yapıldı.

Düşen Küpe Başvuruları 2017 Yılı Faaliyetler

VERİLEN DİLEKÇE SAYISI	DİLEKÇELERE GÖRE TOPLAM BÜYÜKBAŞ HAYVAN SAYISI
610	1.332

Komisyon 2017 Yılı Faaliyetler

İŞLETME SAYISI	363
HAYVAN SAYISI	468
CANLAN DIRMA	243
ERKEK	44
Dişi	41
İŞLETMEDE YOK	32
ÖLÜ	6
DEĞİŞİM YOK	1
TÜRKVETTE KAYDI YOK	1
HOLŞTAYN MELEZİ	3
MONTOFON	5
MONTOFON MELEZİ	20
SİMENTAL	11
SİMENTAL MELEZİ	51
ŞAROLE MELEZİ	6
OLUMSUZ	2

Vezne 2017 Yılı Faaliyetler

2017 İÇERİSİNDE YAPILAN TAHSİLATLAR			HAYVAN/BELGE SAYISI
1	BÜYÜKBAŞ MERA FONU	31.349,25	4.251
2	KÜÇÜKBAŞ MERA FONU	6.577	4196
3	PASAPORT	37.425	37.425
4	TESÇİL BELGESİ	17.152	1.072
5	HAYVANVARLIĞI LİSTESİ	21.890	4378
	GENEL TOPLAM	114.393,25	51.322

NOT: Ocak Ayı İçinde Mera fonuna 213 Adet 5 TL den (=1.065 TL), 308 Adet 7.50 TL den (=2.310 TL) ücret kesilmiştir.

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

GÖREVLERİ;

- a) Gıda ve yem güvenilirliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruyucu tedbirleri Bakanlığın belirlediği esasları il düzeyinde yürütmek,
- b) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin üretim, işleme ve satış-pazarlama ile ilgili izin ve kayıtlarını yapmak, üretim, satış yeri ve toplu tüketim yerlerinin izleme, kontrol ve denetimlerini yapmak,
- c) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- ç) Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarına göre üretilen ürünlerin gıda güvenliği yönüyle denetimlerini yapmak,
- d) Bakanlıkça verilen görev çerçevesinde gıda kalıntı izlemeleri yanında bireysel şikayet veya alo gıda ihbar hattına gelen şikayetlerle ilgili gerekli inceleme ve denetleme işlemlerini yürütmek,
- e) Gıda ve beslenmeyle ilişkili olarak gerek bakanlıktan gelen, gerekse il düzeyinde belirlenmiş projelerle ilgili çalışmalar yürütmek,
- f) Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- g) Yem ve yem katkı maddelerinin üretim, işleme ve satış, ihracat, ithalat ile ilgili olarak gerekli kontrolleri ve işlemleri yapmak, denetlemelerini gerçekleştirmek,
- ğ) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgileri ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençler için eğitim programlarını ve projeleri uygulamak,
- h) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

PERSONEL

Şubemiz 1 Şube Müdürü, 15 Mühendis, 4 Veteriner Hekim, 2 Tekniker ve 2 Çevre Sağlığı Teknisyeni olmak üzere 24 teknik elemanla görev yapmaktadır. Gıda Kontrol Hizmetlerimiz; Merkezde 20 Kontrolör, Zile'de 4 Kontrolör, Turhal'da 3 Kontrolör, Niksar'da 4 Kontrolör, Erbaa'da 1 Kontrolör, Reşadiye'de 4 Kontrolör olmak üzere toplam 36 kontrolör ve 4 kontrolör yardımcısı ile yürütülmektedir.

Çizelge 1 : Tokat İli Gıda Kontrol Görevlileri ve Yardımcı Personel Dağılımı

İlçe	Mühendis	Gıda Mühendisi	Veteriner	Tekniker	ÇTV	Toplam
Merkez	11	5	4	2	2	24
Erbaa	1	-	-	-	-	1
Niksar	2	1	1	-	-	4
Reşadiye	2	-	2	-	-	4
Turhal	3	-	-	-	-	3
Zile	3	-	1	-	-	4
Toplam	22	6	8	2	2	40

GIDA DENETİMİ ÇALIŞMALARI

GIDA ÜRETİM, SATIŞ VE TOPLU TÜKETİM YERLERİNİN GENEL DURUMU

Merkez ve 11 İlçenin Gıda üretim yerleri ile ilgili denetim, Onay, kayıt işlemleri ve Merkez, Artova, Almus, Başçiftlik, Sulusaray, Pazar ve Yeşilyurt İlçelerindeki gıda satış ve toplu tüketim yerlerinin denetimi Şube Müdürlüğümüz tarafından 5 ekiple yürütülmektedir. Gıda satış ve toplu tüketim yerlerinin denetiminde Erbaa, Niksar, Turhal, Zile ve Reşadiye İlçelerine yetki devri yapılmış olup, Bu İlçelerdeki gıda satış ve toplu tüketim yerlerinin denetim çalışmaları İlçe Müdürlükleri Gıda Kontrol Görevlileri tarafından yapılmaktadır.

Üretim, satış ve toplu tüketim işletmelerinin dağılımları Çizelge 2'de gösterilmiştir.

Çizelge 2: 2017 Yılı Sonu İtibarıyla Gıda İşletmelerinin Dağılımı

Bulunduğu Yer	Üretim Yeri Sayısı	Satış ve Toplu Tüketim Yerleri Sayıları	Toplam
Merkez	163	1.409	1.572
Almus	7	143	150
Artova	5	36	41
Başçiftlik	1	28	29
Erbaa	74	643	717
Niksar	66	446	512
Pazar	12	92	94
Reşadiye	24	227	251
Sulusaray	1	37	38
Turhal	64	612	676
Yeşilyurt	3	84	87
Zile	41	457	498
TOPLAM	461	4.214	4.675

5596 Sayılı Kanun kapsamında 2017 Yılında 43 adet üretim yeri, 476 adet satış ve toplu tüketim yeri olmak üzere toplam 519 adet İşletmeye Kayıt Belgesi verilmiştir. Yine 2017 Yılı içerisinde 8 adet geçici onay, 6 adette onay belgesi verilmiştir. Çizelge 3'de verilen belge sayıları detaylı olarak gösterilmiştir.

Çizelge 3: 2015 Yılında Verilen Belge Sayıları

Belge Adı	Belge Sayısı
Üretim Yerleri Kayıt Belgesi	43
Satış ve Toplu Tüketim Yerleri Kayıt Belgesi	476
Üretim Yerleri Onay Belgesi	6
Üretim Yerleri Geçici Onay Belgesi	8
Yem Bayi Ruhsatı	30
İhracat Sertifikası	14
TOPLAM	577

GIDA BİRİMİ ÇALIŞMALARI

Üretim, Satış ve Toplu Tüketim yerlerinde 2017 Yılı içerisinde 7.896 Denetim yapılmıştır. 2017 Yılında 5996 Kanun ve Türk Gıda kodeksine aykırı uygulamada bulunan 63 adet işletmeye 530.238 TL idari para cezası uygulanmıştır. Çizelge 4'de 2017 Yılında yapılan denetimlerin ilçelere göre dağılımı, Çizelge 5 ve 6 'de 2017 Yılı'nda uygulanan idari para cezaları ve suç duyurularının dökümleri verilmiştir.

Çizelge 4: 2017 Yılında Yapılan Denetim Sayılarının İlçelere Göre Dağılımı

Denetim Yapan İl/ilçe Müdürlüğü	Üretim Yeri Denetim Sayısı	Satış- Toplu Tüketim Yeri Denetim Sayısı	Toplam
Merkez	1.210	2.124	7.896
Almus		253	
Artova		80	
Başçiftlik		59	
Sulusaray		923	
Pazar		754	
Yeşilyurt		178	
Reşadiye		291	
Niksar		76	
Erbaa		1.017	
Turhal		171	
Zile		760	
TOPLAM		6.686	

Çizelge 5: 2017 Yılında Uygulanan İdari Para Cezaları ve Suç Duyuruları

İdari Yaptırımın Uygulandığı Yer	İdari Para Cezası Sayısı	Savcılık Suç Duyurusu Sayısı
Üretim Yerleri	28	-
Satış-Toplu Tüketim Yerleri	34	6
Birincil Üretim	1	-
TOPLAM	63	-

Çizelge 6: 2017 Yılında Uygulanan İdari Para Cezaları ve Suç Duyurularının Ayrıntılı Dökümü

Ceza Maddesi	Cezanın Nedeni	Ceza Sayısı	Miktarı	Toplam Tutarı
39/J	Bitki Koruma Ürünlerini Uygun Şekilde Kullanmamak	2	1.603	3.206
40/D	TGK Uygun Üretim Yapmamak (Olumsuz Analiz)	26	16.058	408.293
40/I	22'nci maddenin yedinci fıkrasında belirtilen personeli çalıştırmamak.	1	4.814	4.814
40/İ	Bakanlık Tarafından İstenilen Bilgileri Vermemek	1	3.209	3.209
40/L	Ürünlerde Taklit ve Tağşiş	1	16.058	16.058
41/A	Hijyen Esaslarına Aykırı Davranmak	1	3.209	3.209
41/B	Bakanlıktan Onay Almadan Faaliyet Göstermek	4	8.027	32.108
41/C	Kayıt Yaptırmadan Faaliyet Göstermek (Üretim)	6	3.209	19.257
	Kayıt Yaptırmadan Faaliyet Göstermek (Satış-Toplu Tüketim Yerleri)	4	1.603	6.412
41/D	Son Tüketim Tarihi Geçmiş Ürün Satmak	15	1.603	24.045
41/E	İşyerinin tamamının veya bir bölümünün insan sağlığı ve gıda güvenirliliği açısından tehlike oluşturması	1	1.603	1.603
		1	8.027	8.027
TOPLAM		63		530.238

GIDA KAYNAKLI VAKA/SALGIN ÇALIŞMALARI

Kâr amaçlı olsun veya olmasın kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımı aşamasında meydana gelebilecek gıda kaynaklı enfeksiyon/zehirlenme sonucu oluşan vaka/salgınlara müdahale için Bakanlığımız 01.04.2014 tarih ve 1790/11680 sayılı talimatı hazırlamıştır.

Gıda tüketiminin yoğun olduğu yerlerde yaşanan (örneğin; toplu düğün/sünnet yemekleri, okul, kermes, yemekhane/otel) birden fazla farklı kaynaktan gelen ve geniş çaplı halk sağlığı riski oluşturan gıda kaynaklı salgınlarda etkilenen kişi sayısındaki artışı engellemek ve hızlı tedbir alabilmek için İl Halk Sağlığı Müdürlükleri ile işbirliği içerisinde anında müdahale edilmesi ve yapılan iş ve işlemler hakkında Genel Müdürlüğümüzün bilgilendirilmesi için Gıda Kaynaklı Vaka/Salgın birimi oluşturulmuştur.

İlimizde 2017 Yılında gıda kaynaklı zehirlenme vakası ve salgınına ait bilgiler çizelge 7 de gösterilmiştir.

Çizelge 7: 2017 Yılı Gıda Kaynaklı Vaka ve Etkilenen Kişi Sayıları

Vaka/Salgın Bildirim Türü	Vaka/Salgın Bildirim Sayısı	Ayakta Tedavi Gören	Yatarak Tedavi Gören	Ölen Kişi Sayısı	Toplam Etkilenen
Emniyet / Jandarma	8	143	-	-	143
Sağlık Bakanlığı İl/İlçe Müdürlüğü - Hastane	1	23	4	-	27
Alo 174	-	-	-	-	-
Diğer İhbar ve Şikayetler					-
TOPLAM	9	166	4	-	170

YEM KONTROL VE DENETİM FAALİYETLERİ

5996 Sayılı Kanunda belirlenen genel esaslar çerçevesinde hazırlanan Yemlerin Piyasaya Arzı ve Kullanımı Hakkındaki Yönetmelik, Yemlerin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metotlarına Dair Yönetmelik, Yem Hijyeni Yönetmeliği ve ilgili diğer Kanun, Yönetmelik ve Talimatlar doğrultusunda ilimizdeki Yem piyasasının denetim işlemleri yürütülmektedir.

Yem güvenilirliğini en yüksek düzeyde sağlamak, hayvan sağlığı ve halk sağlığını korumak, kullanıcı ve tüketicilerin yeterince bilgilendirilmesini sağlamak ve yemlerin piyasaya arzı ve kullanımı ile ilgili şartları belirlenmiş şartların uygulanmasının sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Mevzuat çerçevesinde belirlenen programlar uygulanarak kontrol faaliyetleri planlı olarak yapılmaktadır. Mevzuatla belirlenmiş olan kayıt sistemine göre Tokat İlinde yem işletmelerinin kayıtları tamamlanmış olup, Yemin üretiminden hayvanlar tarafından tüketimine kadar olan aşın her aşamasında denetim, numune ve analiz işlemleri ile piyasada hijyen gereklilikleri oluşturulması ve haksız rekabetin önlenmesine çalışılmaktadır.

Gıda amaçlı yetiştirilen hayvanlar ile gıda amaçlı olmayan hayvan yemlerinin izlenebilirliğinin sağlanması ve kullanıcıların bilgilendirilmesi için yemlerin piyasaya arzı ve kullanımı, etiketlenmesi, paketlenmesi ve sunumu ile ilgili işlemlerin uygulanması yönünde kontrol faaliyetleri yürütülmekte, mevzuat ölçüsünde yaptırımlar uygulanmakta ve gerekli görüldüğünde sektöre yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Yem işletmecilerine birincil üretimden itibaren üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamalarında hijyen kurallarının uygulanması sağlanmaya çalışılmaktadır.

2017 Yılı Yem Bayii ve Yem Fabrikaları sayı ve kontrolleri ile ilgili veriler Çizelge 8 ve 9'da verilmiştir.

Çizelge 8: Yem Bayii ve Fabrikalarının İlçelere Göre Dağılımı ve Yapılan Denetim Sayıları

Bulunduğu Yer	Yem Bayi Sayısı	Yem Fabrikası Sayısı	Toplam Yem İşletmesi	Yem Bayi / Yem Fabrikası Denetim Sayısı
Merkez	75	2	77	403
Almus	21	-	21	
Artova	7	-	7	
Başçiftlik	1	-	1	
Erbaa	54	-	54	
Niksar	26	1	27	
Pazar	12	2	14	
Reşadiye	15	-	15	
Sulusaray	8	-	8	
Turhal	58	1	59	
Yeşilyurt	10	-	10	
Zile	48	1	49	
TOPLAM	335	7	342	

Yemlerin beyan ve tescillerine uygunluğunu kontrol etmek amacıyla fabrika depolarından, satış bayilerinden ve tüketici ambarlarından numune alınarak gerekli analizleri İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünde yaptırılmaktadır. İlimizde Merkezde 2, Pazar ilçesinde 2, Zile ilçesinde 1, Niksar ilçesinde 1 adet olmak üzere toplam 6 adet Yem Fabrikası üretim yapmaktadır.

Yıl içerisinde Risk esaslı ve Kalite kontrol amaçlı numuneler alınmaktadır. 2016 Yılında alınan 54 adet numuneden 2 adedi olumsuz çıkmıştır.

Çizelge 9 : 2017 Yılı Yem Kontrol Çalışmaları

Yem Kontrol Hizmetleri	Yem Bayii	Yem Fabrikası	Toplam
Toplam İşletme Sayısı	335	7	342
Yapılan Denetim Sayısı	403		
Cezai İşlem İçin Yapılan Bildirim Sayısı		4	
Alınan Numune Sayısı	80		
Sonucu Olumlu Numune Sayısı	76		

* 2 Adet Numune İlgili Laboratuvarca analizi yapılamadığı gerekçesi ile red edilmiş, tekrar numune alınarak farklı Laboratuvarlarda analizler yaptırılmıştır.

NUMUNE ÇALIŞMALARI

2017 Yılı'nda işletmelerden Yıllık Denetim Programı ve Şikâyetlere bağlı olarak toplam **384** numune alınmış olup, alınan numunelerin dağılımı ve sonuçları Çizelge 10'da verilmiştir.

Çizelge 10: 2017 Yılı'nda Alınan Numuneler

Programın İsmi	Numune Sayıları			
	Alınan	Sonucu Olumlu	Sonucu Olumsuz	Sonucu Gelmeyen
Bakanlık/İl Yıllık Programı	129	90	21	18
Okul Sütü	96	96	-	-
Alo Gıda 174 Hattı Şikayeti	17	9	8	-
Diğer	39	33	6	-
Alınan Gıda Numuneleri	281	228	35	18
Alınan Yem Numuneleri	80	76	4	-
GENEL TOPLAM	361	304	39	18

İHRACAAT FAALİYETLERİ

Gıda Maddelerinin İhracat Kontrol Talimatı gereğince ihraç edilecek her türlü gıda maddesinin gıda üretimine uygun olduğuna dair **Gıda Güvenlik Sertifikası** düzenlenmesi gerekmektedir. 2017 Yılı'nda 14 adet sertifika ile muhtelif ürünlerden 56.297,25 lt-kg ihracat gerçekleştirilmiştir. İhracat işlemlerine ait ayrıntılı döküm çizelge 11'de yer almaktadır.

Çizelge 11: 2017 Yılı'nda İlimizde Yapılan İhracat Çalışmaları

Sertifika Sayısı	İhracat Yapılan Ülke	İhraç Edilen Ürün	Miktarı (Kg – Lt.)
14	KKT	Premiks	15.163,00
	İngiltere	Keçiboynuzu	1.344,00
	Japonya	Şeker	23403,75
	Sudi Arabistan	Şarap	16.386,50
	Azerbaycan Almanya	TOPLAM	56.297,25

174 ALO GIDA HATTI ÇALIŞMALARI

Bakanlığımızca güvenilir gıda konusunda gelen talepleri karşılamak için 2009 yılında 174 Alo Gıda Hattı'nı hizmete açmıştır. Alo 174 Gıda Hattı'na gelen çağrılar kayıt altına alınmakta, veri tabanı oluşturularak ülkemize ait gıda risk haritasının çıkarılması ve buna göre eylem planları hazırlanması hedeflenmektedir. Böylece Gıda Güvenirliği hususunda riskli bölge ve ürünler tespit edilerek denetim ve kontrol etkinliği arttırılacaktır.

Alo 174 Gıda İhbar hattına yapılan şikâyetler gıda zehirlenmeleri söz konusu olduğunda hızlı alarm olarak telefonla Müdürlüğümüze bildirilmektedir. Diğer şikâyetler ise internet üzerinden günlük olarak takip edilmektedir. Alınan ihbarın aciliyetine göre hareket planı oluşturulmakta ve müdahaleler buna göre yapılmaktadır.

174 Alo Gıda İhbar Hattına 2017 Yılında 168 adet şikâyet gelmiş olup şikâyetlerin 228 adedi sonuçlandırılarak ilgililerine gerekli bilgiler verilmiştir. 5 adet şikâyet ile ilgili işlemler devam etmektedir. 2009-2017 yılları arası 174 Alo Gıda Hattı çalışmalarının dökümü Çizelge 6'de verilmiştir.

Çizelge 12: 174 Alo Gıda Hattı Çalışmaları

Yılı	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı	Cezalar		
			İPCK Sayısı	Savcılık Sayısı	Faal. Men
2009	144	144	9	-	6
2010	167	167	17	-	12
2011	116	116	6	-	14
2012	175	175	10	-	3
2013	229	229	18	-	-
2014	231	231	10	-	-
2015	235	235	8	-	-
2016	232	232	9	-	-
2017	168	163	13	-	-
TOPLAM					

GGBS ÇALIŞMALARI

Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS), Türkiye Gıda Güvenliği Sisteminin güçlendirilmesi ve yeniden yapılandırılması amacıyla geliştirilmiştir. Denetim takibi, Numune İzleme, Risk Esaslı Veri Tabanı oluşturma ve RASFF (Hızlı Alarm Sistemi) temel fonksiyonlarını içeren GGBS, merkezi sistem mimarisi ve merkezi veri tabanı yapısı üzerinde 7/24 çalışacak web tabanlı bir uygulama sistemidir. GGBS kullanıcı grupları, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı, Genel Müdürlüğe bağlı İl Müdürlükleri ve İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri ile izin verilen Özel Laboratuvarlarda görevli personeldir.

Şube Müdürlüğümüz tarafından yapılan ve GGBS' ye aktarılması gereken iş ve işlemler %100 oranda sisteme aktarılmıştır. Bu işlemler; Gıda İşletmelerin Kayıtları, Gıda İşletmelerin Denetimi, Numuneler, İhracat İşlemleri, Cezalar, İdari Yaptırımlar gibi iş ve işlemlerdir.

EĞİTİM ÇALIŞMALARI

2017 Yılı'nda değişen gıda mevzuatı ile ilgili olarak işletmelere muhtelif zamanlarda Şube Müdürlüğümüz Gıda Kontrolörlerince yerinde bilgilendirme yapılmış, ayrıca ilgili işletmelere faaliyet konularındaki değişiklikler ve uyması gereken kurallar hakkında bilgilendirme yazıları gönderilmiştir.

2017 Yılı içerisinde ilimizde bulunan okullardaki öğrencilere; Gıda Güvenliği ve Güvenilir Gıda konusunda eğitim programı yapılmış olup, bu program kapsamında 2017 Yılında 4 Okulda 370 öğrenciye konu ile ilgili eğitim düzenlenmiştir. Eğitim programı kapsamında çalışmalar 2018 yılı içerisinde de devam edecektir.

TÜTÜN VE ALKOL SATIŞ BELGESİ ÇALIŞMALARI

İçişleri Bakanlığı ile Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu (TAPDK) arasında tütün mamulü, alkol ve alkollü içki satıcıları tarafından yapılacak, satış belgesi ve nargilelik tütün mamulü sunum uygunluk belgesi başvurularının kabulü, mevzuat çerçevesinde değerlendirilmesi, belgelerin düzenlenmesi ve ilgililerine teslimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konularını kapsayan “Satış Belgesi İşlemlerinin Yürütülmesine İlişkin İşbirliği Protokolü” imzalanmıştır.

Buna göre 26.12.2014 tarihi itibarıyla satış belgesi verme işlemlerinin valilikler (İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri) tarafından yürütüleceği ve Valiler tarafından gerekli durumlarda Kaymakamlara konu ile ilgili yetki devrinin yapılabileceği, yetki devri yapılan ilçelerde satış belgesi verme işlemlerinin kaymamalıklar (İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri) tarafından sonuçlandırılacağı, yetki devri yapılmayan ilçelerde başvuruların kaymakamlıklarca kabul edilip satış belgesi işlemlerini yapmak üzere valiliğe gönderileceği belirtilmiştir.

İş ve İşlemlerin zamanında yapılması için, Almus, Erbaa, Niksar, Pazar, Turhal ve Zile Kaymakamlarına Satış Belgesi İşlemlerinin Yürütülmesine İlişkin İşbirliği Protokolü 3 Maddesine istinaden yetki devri yapılmıştır.

Bu kapsamda Şube Müdürlüğümüz bünyesinde birim oluşturulmuş ve birim çalışmalarına başlamıştır. Çizelge 13 de Tütün ve Alkol Satış noktaları, Çizelge 14 de verilen belge sayıları gösterilmiştir.

Çizelge 13: Tokat ili Tütün ve Alkol Satış Noktaları

Bulunduğu Yer	Satış Noktası Sayısı
Merkez	543
Almus	93
Artova	18
Başçiftlik	9
Erbaa	286
Niksar	220
Pazar	50
Reşadiye	94
Sulusaray	12
Turhal	294
Yeşilyurt	25
Zile	209
TOPLAM	1.853

Çizelge 12: 2017 Yılı'nda İl Genelinde Verilen Belge Sayıları

Belge Adı	İlden Verilen	İlçelerden Verilen	TOPLAM
TAPDK Belgesi (Yeni Kayıt)	85	198	283
TAPDK Belgesi (Yenileme)	458	1.112	1.570
TOPLAM	543	1.310	1.853

SİVİL SAVUNMA, SEBERBERLİK VE SAVAŞ HALİ ÇALIŞMALARI

İl Detay Planlarının Hazırlanması ve Güncellenmesi

Olası bir Seferberlik ve Savaş Hali Hazırlık Çalışmaları doğrultusunda Müdürlüğümüz Sivil Savunma Uzmanı ile birlikte;

Planların Hazırlanması ve Güncellenmesi Çalışmaları

İl Detay planlarında yer alan ve İl Müdürlüğümüz sorumluluk alanında bulunan İlimiz Gıda Sanayi Ürünleri Kaynak Sayım Katalogu ve cetvelleri (Merkezi, Bölgesel ve Yerel Bazda) İlimizde bulunan Mevcut gıda işletmelerinin son durumu göz önüne alınarak yıl içerisinde güncellenmiştir. Bu doğrultuda hazırlanan Merkez İlçe Kaynak Sayım Cetvelleri İl Detay Planına konulmak üzere İl Afed ve Acil Durumlar Müdürlüğüne gönderilmiştir.

İhtiyaç Tespiti Çalışmaları

1. İl Gıda İhtiyaç Tespiti Çalışmaları:

Olası bir Seferberlik ve Savaş Hali Hazırlık Çalışmaları Doğrultusunda daha önceden İl genelinde ihtiyaç duyulacağı tespit edilen gıda maddelerinin miktarları değişen nüfus verileri göz önünde bulundurularak 2017 yılında yeniden güncellenerek İKOS kaydı yapılmıştır.

2. İl Müdürlüğümüzün gıda ve diğer ihtiyaçları (enerji, yakacak vb.) tespitleri yapılarak İKOS kayıtları yapılmıştır.

KBRN Tehlikeleri İle İlgili Çalışmalar

Müdürlüğümüzü ilgilendiren konular paralelinde Müdürlüğümüz Sivil Savunma Uzmanı ile birlikte İl Müdürlüğümüz KBRN Tehlikelere İlişkin Görev Talimatı hazırlanmıştır. Bu doğrultudaki çalışmalar devam etmektedir.

TOKAMP (Tokat Afet Müdahale Planı) Çalışmaları

İl Afet Müdahale Planı Hazırlık Çalışmaları doğrultusunda Ana çözüm ortağı olarak İl Müdürlüğümüze hazırlama görevi verilen ve Müdürlüğümüz Sivil Savunma Uzmanı ile birlikte hazırlanıp onaylatılan Yerel Düzey **Gıda, Tarım ve Hayvancılık** Hizmet Grubu Planı güncellemeleri yapılmış ve yapılmaktadır.

SONUÇ

Gıda güvenilirliğinin temini, her türlü gıda maddesinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin teknik ve hijyenik şekilde üretim, işleme, muhafaza, depolama, pazarlama ve tüketici sağlığının en üst seviyede korunması görevlerini üstlenen Şube Müdürlüğümüz, Denetim ve Numune Alma programlarında %100 yakın başarı oranını yakalamış bazı programlarda %100'un üstüne çıkmıştır.

Okul Sütü Programı kapsamında kontrol ve denetimimiz altında 2017 yılı içerisinde 26.898.171 paket süt üretimi yapılmış ve program kapsamındaki illere dağıtımı yapılmıştır. Bu kapsamda kontrol görevlilerimiz tarafında 2017 yılı içerisinde 96 numune alınmıştır.

Bakanlığımızla birlikte hazırlanan 2017 ilimizdeki firma tarafından Denetim, İzleme ve Numune alma programlarını gerçekleştirecek ekipler oluşturularak görev dağılımları yapılmıştır. Çalışmalar bu doğrultuda yürütülmüş olup, planlar % 100 gerçekleştirilmiştir.

Yapılan çalışmalar ve hazırlanan programlarla "çiftlikten sofraya" Güvenilir Gıda hizmetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır.

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

GÖREVLERİ

- a) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- b) Bakanlıkça verilecek yetki çerçevesinde, kooperatifler ve diğer tarımsal örgütlerin ve iştiraklerinin kuruluşlarına izin vermek, izlemek ve denetlemek,
- c) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,
- ç) İl dahilindeki çiftçi birlikleri ve ortaklıkları, döner sermaye işletmeler, vakıflar, tarım ürünlerini işleyen, pazarlayan şirketlerin kurulmasına yol göstermek, yardımcı olmak,
- d) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ilgili kısımlarını uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek, Bakanlığın ilgili konularda hazırladığı plan ve programların uygulanmasını sağlamak,
- e) Kırsal kalkınma desteklerinin gerçekleştirilmesi ve kırsal kalkınma programları ile ilgili Bakanlık uygulamaları yönünde faaliyette bulunmak,
- f) İlde tarımsal mekanizasyon düzeyinin artması için bu konuda Bakanlıkça belirlenmiş esaslar çerçevesinde faaliyette bulunmak,
- g) Tarım ürünlerinin işlenip değerlendirmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- ğ) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,
- h) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- ı) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitimprogramları ve projeleri uygulamak,
- i) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

1-KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

Doğal kaynaklar ve çevrenin korunmasını dikkate alarak;

- Kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi,
- Tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi entegrasyonunun sağlanması için küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi,
- Tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi,
- Gıda güvenliğinin güçlendirilmesi,
  - Kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması,
  - Kırsal toplumda belirli bir kapasitenin oluşturulması

KKYD Programları 4 bölümden oluşmaktadır.

A- Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar

B- Bireysel Sulama Makine ve Ekipmanlarının Desteklenmesi

C- KKYDP Makine ve Ekipman Desteklemesi

D- Genç Çiftçi Desteklemeleri

A-Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi

- 1- Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni tesislerin yapımı,
- 2- Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesi
- 3- Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması
- 4- İPARD Kuruluşunun olmadığı illerde Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar (Büyükbaş, küçükbaş, kanatlı, balık, mantar üreticiliği için modern sabit yatırımlar)
- 5- Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımı,
- 6-Tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış veya yapılacak tesislerde kullanılmak üzere; alternatif enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı,
- 7-Tarımsal ürünlerin depolanmasına yönelik yeni tesis başvurularında sadece **çelik silo ve soğuk hava deposu**

hava deposu

8-Hayvansal orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması

- Ekonomik yatırımlar **yılda 1-2 defa** açılmaktadır. 2015 yılı içerisinde açılan 9. ve 10 etap projelerinde; 9.etap projelerinin tamamlanma süresi **01.12.2015**, 10.etap projelerinin tamamlanma süresi ise **01.06.2016** dır.
- Ancak 9. Etap projelerinin tamamlanma süresi 2016/19 nolu tebliğ hükümlerine göre **03.10.2016** tarihine kadar uzatılmıştır. 10. Etap projelerinin tamamlanma süresi 2016/20 nolu tebliğ hükümlerine göre **03.10.2016** tarihine kadar uzatılmıştır.
- 11. Etap başvuruları **21.10.2016** tarihinde başlanmış olup **04.12.2016** tarihinde sona ermiştir.2016/51 nolu tebliğ ile süre uzatılmış,başvurular **29.12.2016** tarihinde sona ermiştir.
- 12. Etap başvuruları 13.09.2017 tarihinde başlamış olup 11.12.2017 tarihinde sona ermiştir.
- Hibeye esas proje tutarının % 50'sine hibe yoluyla destek verilir. Diğer %50'si oranındaki tutarı başvuru sahipleri kendi kaynaklarından temin etmekle yükümlüdür.

Ekonomik yatırım konularında hibeye esas proje gideri;

a) Bitkisel ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlardan yaş meyve sebze tasnif, paketleme ve depolama yatırımları için 3.000.000 Türk Lirası, bunun dışında kalan yatırımlar için 1.000.000TL,

b) Hayvansal orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlara 1.000.000 TL.,

c) Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımına yönelik yatırımlara 1.000.000 TL.,

d) Soğuk hava deposu yapımına yönelik yeni yatırımlara 1.000.000 TL.

e) Çelik silo yapımına yönelik yeni yatırımlara 1.000.000 TL.

f)Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış veya yapılacak tesislerde kullanılmak üzere; alternatif enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımına yönelik yeni yatırımlara 3.000.000 TL

Tokat İli Desteklenen KKYDP Ekonomik Yatırım Desteklenen Proje Sayısı (2006-2017)

Etap	Altyapı	Ekonomik Yatırım	Toplu Basınçlı Sulama	Toplam Proje
1	6	2	-	8
2	4	4	-	8
3	-	18	2	20
4	-	7	2	9
5	-	7	3	10
6	-	13	5	18
7	-	2	-	2
8	-	8	-	8
9	-	6	-	6
10	-	2	-	2
11	-	8	-	8
TOPLAM	10	77	12	99

KKYDP Ekonomik Yatırım Desteklenen Proje Bedeli (2006-2017)

Sektörel Dağılım	Proje Sayısı	Hibe Tutarı (TL)
Bitkisel Ürün İşlemesi ve Paketlemesi	43	10.200.261 10.260.542,00
Hayvansal Ürün İşlemesi ve Paketlemesi, Ağıl Yapımı	18	3.441.998,00
Soğuk Hava Deposu	5	1.181.775,00
Tarımsal Ürünlerin Depolanması (Çelik Silo)	6	2.377.523,00
Toplu Basınçlı Sulama	12	3.565.708,00
Altyapı Projesi	10	1.656.318,00
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	5	721.580,00
TOPLAM	99	23.205.444,00

KKYDP Ekonomik Yatırımları (2006-2017)

Etap	Proje Toplam Bedeli (TL)	Hibeye Esas Tutar (TL)	Aynı Katkı (TL)	Hibe Tutarı(TL)
1	1.918.101,00	1.829.251,00	88.850,00	1.186.167,00
2	3.230.180,00	2.606.559,00	623.621,00	1.255.212,00
3	6.211.000,00	6.102.373,00	108.627,00	3.112.163,00
4	3.994.175,00	3.984.175,00	7.000,00	1.757.669,00
5	4.947.782,00	4.747.782,00	211.000,00	2.474.666,00
6	11.196.156,00	10.205.646,00	990.510,00	5.473.604,00
7	867.745,00	867.745,00	0	428.281,00
8	4.261.522,00	3.870.275,00	382.247,00	1.686.080,00
9	6.366.850,00	5.289.000,00	1.077.850,00	2.439.759,00
10	1.677.318,00	1.472.590,00	205.318,00	689.446,00
11	5.882.768,00	5.095.095,00	487.673,00	2.702.397,00
Toplam	50.553.597,00	46.070.500,00	4.182.696,00	23.205.444,00

Ekonomik Yatırım İlçe Bazında Proje İcmali (ad.) (2006-2017)

İLÇE ADI	Ekonomik Yatırımlar							TOPLAM
	BÜİ	HÜİ	SHD	ÇS	TBS	AP	ÇFG	
Merkez	19	8	2	1	6	-	-	36
Almus	-	-	-	-	-	-	-	-
Artova	-	1	-	1	-	1	-	3
Başçiftlik	-	-	-	-	1	-	-	1
Erbaa	4	-	1	-	-	1	4	10
Niksar	7	3	1	2	3	1	-	17
Pazar	4	1	1	-	-	-	-	6
Reşadiye	-	-	-	-	-	3	-	3
Sulusaray	-	-	-	-	-	1	-	1
Turhal	5	2	-	1	-	2	1	11
Yeşilyurt	-	-	-	-	1	-	-	1
Zile	4	3	-	1	1	1	-	10
Toplam	43	18	5	6	12	10	5	99

BÜİ: Bitkisel Ürün İşletmesi   **HÜİ:** Hayvansal Ürün İşletmesi   **SHD:** Soğuk Hava Deposu

ÇS: Çelik Silo   **TBS:** Toplu Basınçlı Sulama   **AP:** Altyapı Projeleri   **ÇFG:**Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

Tokat İ KKYDP Ekonomik Yatırım İlçe Bazında Proje İcmali (TL.) (2006-2017)

İLÇE ADI	Ekonomik Yatırımlar							TOPLAM
	BÜİ	HÜİ	SHD	ÇS	TBS	AP	ÇFG	
Merkez	4.857.567,00	1.331.609,00	461.357,00	750.000,00	2.077.551,00	-	-	9.9.478.084,00
Almus	-	-	-	-	-	-	-	-
Artova	-	99.003,00	-	221.500,00	-	29.625,00	-	350.128,00
Başçiftlik	-	-	-	-	283.426,00	-	-	283.426,00
Erbaa	1.021.333,00	-	171.764,00	-	-	195.526,00	471.580,00	1.860.203,00
Niksar	1.314.001,00	566.729,00	249.000,00	651.019,00	833.140,00	27.829,00	-	3.631.718,00
Pazar	896.587,00	232.500,00	299.658,00	-	-	-	-	1.428.745,00
Reşadiye	-	-	-	-	-	797.971,00	-	797.971,00
Sulusaray	-	-	-	-	-	89.582,00	-	89.582,00
Turhal	1.318.142,00	422.105,00	-	456.754,00	-	281.339,00	250.000,00	2.728.340,00
Yeşilyurt	-	-	-	-	249.904,00	-	-	249.904,00
Zile	1.015.539,00	627.420,00	-	298.250,00	121.689,00	234.445,00	-	2.297.343,00
Toplam	10.423.169,00	3.279.366,00	1.181.779,00	2.377.523,00	3.565.710,00	1.656.317,00	721.580,00	23.205.444,00

B-Bireysel Sulama Makine ve Ekipmanlarının Desteklenmesi

- Tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı sulama makine ve ekipmanının üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılarak, daha kaliteli ve Pazar isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak, iş gücünü azaltmak ve üretim maliyetlerini düşürerek üreticilerin gelir düzeyinin yükseltilmesi için bireysel sulama makine v ekipmanlarının satın alımlarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.
- Bu kapsamda Hibeye esas mal alım tutarının KDV hariç % 50 sine destekleme yapılmaktadır.
- Hibeye Esas Mal Alım Tutarları;

Gerçek Kişiler için : 100.000,00 TL

Tüzel Kişiler için : 200.000,00 TL olup bu miktarın üzerinde gerçekleşen proje makine ekipman alımlarında geçen kısım aynı katkı olarak proje sahibi tarafından karşılanmaktadır.

Desteklemeye Tabi Bireysel Sulama Makine ve Ekipman Kalemleri

- 1-Tarla içi damla sulama sistemi kurulması
- 2-Tarla içi yağmurlama sulama sistemi
- 3-Tarla içi mikro yağmurlama sulama (düşük debili) sistemi
- 4-Center pivot ve lineer sistem yağmurlama makinesi alınması,
- 5-Tamburlu sistem yağmurlama sulama makinesi
- 6- Güneş enerjili sulama sistemleri kurulması

Tokat İli 2007-2017 Bireysel Sulama Makine Ekipman Hibe Ödeme İcmali (Ad/TL)

Yıllar	Desteklenen Makine Sayısı	Ödenen Hibe Miktarı (TL)
2007	13	152.996,00
2008	23	172.029,00
2009	11	68.078,00
2010	3	10.713,00
2011	2	42.130,00
2012	1	9.031,00
2013	0	0
2014	1	29.447,00
2015	0	0
2016	4	78.561,00
2017	3	18.532,00
TOPLAM	61	581.517,00

Tokat İli 2017 Bireysel Sulama Makine Ekipman Hibe Ödeme

Proje Tipi	Desteklenen Proje Sayısı	Proje Toplam Tutarı	Ayni Katkı	Hibeye Esas Proje Tutarı	Ödenecek Hibe Tutarı(%50)
Damla Sulama	1	9.211,00	0	6.834,00	3.417,00
Yağmurlama Sulama	2	35.186,00	0	30.230,00	15.115,00
TOPLAM	3	44.397,00	0	37.064,00	18.532,00

C-KKYDP Makine ve Ekipman Desteklemesi

- 2015,2016 ve 2017 YILINDA MAKİNE EKİPMAN DESTEĞİ TEBLİĞİ YAYINLANMAMIŞTIR

Tokat İli 2007-2014 Makine Ekipman Hibe Ödeme Durumu

Yıllar	Desteklenen Makine Sayısı	Ödenen Hibe Miktarı
2007	22	505.193,00
2008	139	588.658,00
2009	380	1.134.701,00
2010	654	1.487.250,00
2011	1650	4.899.025,00
2012	298	1.077.713,00
2013	747	2.946.930,00
2014	728	2.672.705,00
TOPLAM	4618	15.312.175,00

D-Genç Çiftçi Desteklemesi

- Tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması genç çiftçi girişimciliğinin desteklenmesi, gelir düzeyinin yükseltilmesi, alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması ve genç kırsal nüfusunun istihdamına katkı sağlayacak kırsal alandaki tarımsal üretime yönelik projelerin desteklenmesi amacıyla Bakanlığımız Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi Hakkındaki Tebliğ (Tebliğ No: 2017/10) yayınlanmıştır.
- Tebliğ kapsamında desteklenecek olan projelere 2017 yılı için 30.000,00 TL karşılıksız hibe verilecektir.

- Bakanlığımız 2017 yılında Tokat ili için 177 adet Büyükbaş-Küçükbaş Hayvan Projesine,27 adet Büyükbaş-Küçükbaş Hayvan Projesi ve tesis yapımına,29 adet Bitkisel Üretim Projesi ve 19 adet diğer projeler olmak üzere toplam 252 adet projeye destekleme verecektir.
- Küçükbaş projelerinde proje başı 35 adet koyun ve 2 adet koç olmak üzere 37 adet hayvan verilecektir.
- Büyükbaş projelerinde proje başı 6 adet hayvan verilecektir.
- Hayvan yetiştiriciliği ve tesis yapımı projelerinde proje başı 20 adet küçükbaş,3 adet büyükbaş verilecektir.

Desteklenecek Genç Çiftçi Projeleri	2016(Adet)	2017(Adet)	2018(Adet)
Büyükbaş Hayvancılık	130	134	
Büyükbaş Hayvancılık ve Tesis Yapımı	0	12	
Küçükbaş Hayvancılık	41	43	
Küçükbaş Hayvancılık ve Tesis Yapımı	0	15	
Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği	0	2	
Arıcılık	29	17	
Örtüaltı (Seracılık)	32	25	
Bağcılık	5	0	
Kültür Mantar Yetiştiriciliği	0	3	
Fide,Fidan,Süs Bitkisi Üreticiliği	0	1	
Kapama Meyve Bahçesi	2	0	
TOPLAM	239	252	

İLÇESİ	KÜÇÜKBAŞ							BİTKİSEL ÜRETİM VE DİĞER PROJELER				İLÇE TOPLAMI
	Şığır	Manda	Büyükbaş Hayvan ve Tesis Yapımı	Koyun	Keçi	Küçükbaş Hayvan ve Tesis Yapımı	Kanatlı Üreticiliği	Mantar Üreticiliği	Fide,Fidan,Süs Bitkisi Üreticiliği	Arıcılık	Örtüaltı (Seracılık)	
ALMUS	9	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	12
ARTOVA	10	0	2	3	0	1	0	0	0	0	0	16
BAŞÇİFTLİK	8	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	10
ERBAA	9	0	2	7	0	4	0	0	0	0	6	28
MERKEZ	13	2	2	7	0	3	0	2	1	4	9	43
NİKSAR	10	2	1	2	0	0	0	0	0	0	1	16
PAZAR	7	0	1	2	0	0	0	1	0	1	3	15
REŞADİYE	12	1	0	3	0	0	0	0	0	3	0	19
SULUSARAY	10	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	14
TURHAL	8	1	3	2	0	6	0	0	0	1	6	27
YEŞİLYURT	12	1	0	2	1	1	1	0	0	1	0	19
ZİLE	16	2	1	7	1	0	1	0	0	5	0	33
İL TOPLAMI	124	10	12	41	2	15	2	3	1	17	25	252

Kırsal Kalkınma Yatırım Programı Desteklemeleri

Yıllar	Proje Adı	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)	Aynı Katkı (TL)	KBKYP – KKYDP Ödenen Hibe Tutarı (TL)
2006-2017	Ekonomik Yatırımlar	99	50.553.597,00	46.070.500,00	4.182.696,00	23.205.444,00
2007-2017	Makine – Ekipman Desteklemeleri (Bireysel Sulama Dahil)	4679	31.971.805,00	31.257.562,00	690.569,00	15.893.692,00
TOPLAM		4778	82.525.402,00	77.328.062,00	4.873.265,00	39.099.136,00

2-Doğu Karadeniz Projesi(DOKAP)

- Doğu Karadeniz Projesi Hayvancılık Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Uygulama Esasları Tebliği(Tebliğ No:2017/2) 04.03.2017 tarih ve 29997 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.Yayımlanan Proje Uygulama Rehberi ile İlimiz 2017 yılında Proje kapsamına alınmış olup Dokap başvuru konuları içerisinde yer alan %50 Hibe destekli yeni Ahır-Ağıl yapımına destek sağlanacaktır.
- Tebliğ ve Uygulama Talimatları gereği Proje başvuruları 01.03.2017 tarihinden itibaren alınmaya başlanmış,31.03.2017 tarihinde sona ermiştir.İlimiz genelinde toplam 107 başvuru kabul edilerek Bakanlığa sunulmuştur.Bu projelerden 50 yatırımcımızın projesi Bakanlığımızca onaylanmış olup,bunlardan 25 yatırımcımız projeden vazgeçerek belge tesliminde bulunmamıştır.İlimize 5.940.000,00 TL Ahır-Ağıl yatırımı toplam tutarına karşılık 2.970.000,00 TL Hibe Desteği yapılacaktır

İLÇE	Ahır Tesisi	Ağıl Tesisi	Toplam Yatırım Tutarı(TL)	Toplam Hibe Tutarı(TL)
ALMUS	2	-	474.000	237.000
ARTOVA	3	-	594.000	297.000
BAŞÇİFTLİK	-	-	-	-
ERBAA				
MERKEZ	7	2	1.976.000	988.000
NIKSAR	3	-	882.000	441.000
PAZAR	-	-	-	-
REŞADİYE	1	-	294.000	147.000
SULUSARAY	1	1	250.000	125.000
TURHAL	-	-	-	-
YEŞİLYURT	1	-	294.000	147.000
ZİLE	4	-	1.176.000	588.000
TOPLAM	22	3	5.940.000	2.970.000

3-KOOPERATİF BİRİMİNCE YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİFLER

- 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun yürürlüğe girmesiyle köy kalkınma kooperatifleri yasal statülerine kavuşmuş ve bu kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapan 3476 sayılı kanununun yürürlüğe girmesiyle de kırsal alanlarda kurulan farklı çalışma konularına sahip kooperatifler bir bütünlük içinde ele alınarak Tarımsal Kalkınma, Sulama, Su Ürünleri ve Pancar Ekicileri Kooperatifleri olmak üzere 4 ana başlık altında toplanmıştır.
- İlimizde 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş ve halen tüzel kişiliği devam eden 55 adet Tarımsal Kalkınma (48'i faal 7'si münfesi durumda); 30 adet Sulama (25 tanesi faal 5 tanesi münfesi durumda)
- 1 adet Su Ürünleri, 1 adet Pancar Ekicileri Kooperatifi ve 1 hayvancılık kooperatifleri birliği olmak üzere toplam 88 adet Tarımsal amaçlı kooperatif mevcuttur. Bu kooperatiflerin toplam ortak sayısı 85.100 olup, en fazla ortak sayısı olan kooperatif 78.500 ortak ile Turhal Pancar Ekicileri Kooperatifidir.
- İlimizde ayrıca 25.01.2006 tarihinde kurulan ve halen 41 Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin üye olduğu S.S. Tokat 38. Bölge Hayvancılık Kooperatifleri Birliği faaliyetlerine devam etmektedir.
- Tarımsal Kooperatifler her yıl hesap kesimini müteakiben 6. ayın sonuna kadar, Pancar Ekicileri Kooperatifi ise 8. ayın sonuna genel kurullarını yapmak zorundadırlar. 2016 yılında üretici birlikleri ve diğer tüm kooperatiflerin genel kurullarını yapması temin edilmiş ve üretici örgütlerine bu konuda bir düzen sağlanmıştır.

KOOPERATİFÇİLİK - GENEL DURUM

İlçenin Adı	Tarımsal Kalkınma		Sulama Koop.		Su ürünleri		Diğer	TOPLAM
	(Faal)	Münfesi /Tasfiye	(Faal)	Münfesi /Tasfiye	(Faal)	Münfesi /Tasfiye		
MERKEZ	9	2	6	1			1	19
PAZAR	2							2
TURHAL	5	2					1 Pancar	8
ZİLE	8		8	1				17
ALMUS	4				1			5
REŞADİYE	1							1
BAŞÇİFTLİK	2							2
NİKSAR	6		5	1				12
ERBAA	6	2	4	1				13
ARTOVA	2							3
YEŞİLYURT	--		2	1				3
SULUSARAY	3	1						4
TOPLAM	48	7	25	5	1		2	88

BAKANLIK KAYNAKLI PROJE UYGULAYAN KOOPERATİFLERİN KREDİ TAKİPLERİ

Kooperatifin Adı	Uyguladığı Proje	Proje Uygulayan Ortak Sayısı	Borcunu Kapatan Ortak Sayısı	Ödemesi Devam Eden Üye sayısı	Borçlarını Yapılandıran Üye Sayısı
Merkez – Söngüt Köyü Tar. Kalk. Koop.	2500 Başlık (50 Aile x 50 Baş) Damızlık Koyun Yet.Projesi	50	5		25
Merkez – Kabatepe Köyü Tar. Kalk. Koop.	200 Başlık (50 Aile x 4 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	50	5		42
Turhal – Çaylı Kasabası Tar. Kalk. Koop.	200 Başlık (50 Aile x 4 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	50	50		
Turhal - Necip Köyü Tar. Kalk. Koop.	300 Başlık (50 Aile x 6 Baş) Merkezi Sağım Üniteli Damızlık Sığır Yet.Projesi	30			14
Turhal – Üçyol Köyü Tar. Kalk. Koop.	240 Başlık (40 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	40	11		23
Turhal – Yazıtepe Kasabası Tar. Kalk. Koop.	180 Başlık (30 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	30		30	
Pazar – Bağlarbaşı Köyü Tar. Kalk. Koop.	200 Başlık (100 Aile x 2 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	100	97		1
Pazar – Dereköy Kasabası Tar. Kalk. Koop.	300 Başlık (50 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	50	50		
Pazar – Ocaklı Köyü Tarımsal Kalkınma Koop.	180 Başlık (,30 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	30	4	30	18
ZileGüzelbeyli Kasabası Tar. Kalk. Koop.	300 Başlık (50 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	50	12		34
Zile Yapalak Köyü Tar. Kal.Koop.	180 Başlık (30 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	30	4	4	22
Niksar Özdemir Köyü Tar. Kal. Koop.	180 Başlık (30 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Prj.	30		8	21
Erbaa – Doğanyurt Köyü Tar. Kal. Koop.	200 Başlık (100 Aile x 2 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	100	87		8
Erbaa – İverönü Köyü Tar. Kal. Koop.	200 Başlık (50 Aile x 4 Baş) Damızlık Sığır Yet.Projesi	50	33		17
Artova – Ağmusa Köyü Tar. Kal. Koop.	200 Başlık (50 Aile x 4 Baş) Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Prj.	50	45		4
Artova İlçe Merkezi Tar. Kal. Koop.	Başlık (50 Aile x 6 Baş) Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Prj.	50	39		11
Yeşilyurt - Kuşçu Ksb. Tar. Kal. Koop.	200 Başlık (50 Aile x 4 Baş) Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Prj.	50	44		6
Yeşilyurt – Çıkrık Ksb. Tar. Kal. Koop.	200 Başlık (50 Aile x 4 Baş) Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Prj.	50	45		4
Sulusaray – Alpu dere Köyü Tarı. Kalk. Koop.	200 Başlık (50 Aile x 4 Baş) Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Prj.	100	100		

TOKAT İLİ KOOPERATİFLERE UYGULANAN HAYVANCILIK PROJE BİLGİLERİ

Program Yılı	Proje Uygulanan Koop Sys.	Projeden İstifade Eden Sayısı	Aile	Yatırım Türü	Kullandırılan Kredi Mik.(TL)	Dağıtılan Sayısı		Hayvan
						Sığır	Koyun	
1997	1		100	Bakanlık	51.810,00	200		-
1998	-		-	-	-	-		-
1999	1		100	Bakanlık	112.450,00	200		-
2000	1		100	Bakanlık	332.967,00	200		-
2001	1		50	Bakanlık	214.450,00	200		-
2002	1		50	Bakanlık	453.100,00	200		-
2003	1		50	Bakanlık	552.000,00	200		-
2004	2		100	KASDP	867.300,00	-		2600
	2		100	Bakanlık	1.461.313,00	200		2600
2005	3		200	Bakanlık	1.969.750,00	700		-
	2		134	KASDP	1.181.795,00	168		1300
2006	2		80	Bakanlık	3.383.829,00	500		-
	1		59	KASDP	460.200,00	118		-
2007	2		100	Bakanlık	2.433.451,00	600		-
	3		221	KASDP	2.375.722,00	442		-
2008	1		40	Bakanlık	1.092.692,00	240		-
2009	1		54	KASDP	1.986.775,00	216		-
2010	2		60	Bakanlık	2.803.716,00	360		-
2011	2		60	Bakanlık	3.022.759,00	360		-
	2		76	KASDP	1.937.583,00	304		-
TOPLAM	31		1.734		26.693.662,00	5408		6500

TOKAT İLİ KOOPERATİFLERE DAĞITILAN KÜLTÜR İRKi HAYVANLAR (2009-2013)

Kooperatifin Adı	Hayvan Teslim Tar.	Teslim Edilen Hayvan Sayısı	İstifade Eden Çiftçi Aile Sayısı
S.S.Turhal – Necip Köyü Tar. Kalk. Koop.	2009	300 baş MS holstein	30
S.S.Zile – Güzelbeyli Tar. Kalk. Koop.	2009	300 baş simental	50
S.S.Zile – Yalinyazı Tar. Kalk. Koop.	2009	118 baş simental	59
S.S.Sulusaray Tar. Kalk. Koop.	2009	208 baş simental	104
S.S.Sulusaray Buğdaylı-Tekkeyeni ve Ballıkaya Köyleri Tar. Kalk. Koop.	2009	116 baş simental	58
S.S.Turhal Üçyol Köyü Tar. Kalk. Koop.	2009	240 baş montafon	40
S.S.Evrenköy Tar.Kalk.Koop.	2011	216 baş montafon	54
S.S.Özdemir Kaşıkçı Tar. Kalk.Koop.	2011	180 baş montafon	30
S.S. Yapalak Tar. Kalk. Koop.	2011	180 baş montofon	30
S.S.Turhal Yenisu Tar.Kalk.Koop.	2012	144 baş montafon	36
S.S.Alanyurt Tar. Kalk. Koop.	2012	160 baş montafon	40
S.S. Ocaklı Tar. Kal. Koop.	2013	180 baş montafon	30
S.S. Yazıtepe Tar. Kal. Koop.	2013	180 baş simental	30

ÜRETİCİ BİRLİKLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

- 5200 sayılı üretici birlikleri kanununun kabul edilmesiyle çiftçilerimizin örgütlenmesi adına önemli bir adım atılmıştır. 5200 sayılı kanuna göre kurulmakta olan üretici birliklerinin amacı; üretimi talebe göre planlamak, ürün kalitesini yükseltmek, kendi mülkiyetine almamak kaydıyla pazara geçerli norm ve standartlara uygun ürün sevk etmek ve üreticilerin pazarlama gücünü artırmaktır.
- Üretici Birlikleri ürün veya ürün grubu bazında asgari 16 tarımsal üretici tarafından ilçe düzeyinde kurulabilmektedir. İlimizde bu kapsamda kurulan ve faaliyet gösteren 17 Üretici Birliği ve bunlara üye 5.054 çiftçi bulunmaktadır.

ÜRETİCİ BİRLİKLERİ

ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	ÜYE SAYISI	ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	ÜYE SAYISI
1- Nıksar Organik Meyve Üreticileri Birliği	212	10- Turhal Süt Üreticileri Birliği	505
2- Erbaa Haşhaş Üretici. Birliği	149	11- Nıksar Süt Üreticileri Birliği	1090
3- Erbaa Organik Tarla Bitkileri Üreticileri Birliği	20	12- Pazar Süt Üreticileri Birliği	407
4- Pazar Sebze Üreticileri Birliği	119	13- Erbaa Süt Üreticileri Birliği	212
5- Reşadiye Bal Üreticileri Birliği	239	14- Reşadiye Süt Üretici. Birliği	239
6- Turhal Kırmızı Et Üreticileri Birliği	123	15- Zile Süt Üreticileri Birliği	512
7- Zile Kırmızı Et Üreticileri Birliği	74	16- Almus Süt Üreticileri Birliği	674
8- Tokat Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği	20	17- Başçiftlik Süt Üreticileri Birliği	156
9-Merkez Süt Üreticileri Birliği	403		
TOPLAM ÜYE			5.054

ISLAH AMAÇLI YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİNİN KURULMASI

- 10/03/2001 tarihli ve 24338 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanununun ilgili maddelerine istinaden(5996 Sayılı Kanun ve Islah Amaçlı Yetiştirici Birliklerinin Kurulması ve Hizmetleri hakkında Yönetmelik) hayvan yetiştiricilerinin üstün verimli hayvanlar yetiştirmek için kendi aralarında teşkilatlanarak, gerek yurt dışından ithal edilen, gerek yurt içinde yetiştirilen ve gerekse yerli ırk hayvanların genetik potansiyellerinin geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, bunların soykütüğü, ön soykütüğü kayıtlarının tutulması ve bu kayıtlara esas teşkil edecek verim kontrollerinin yapılması amacıyla ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri kurulmuştur

YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİ ÜYE SAYISI

SIRA NO	BİRLİK ADI	ÜYE SAYISI
1	Tokat İli Arı Yetiştiricileri Birliği	336
2	Tokat İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	629
3	Tokat İli Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği	3500
4	Tokat İli Manda Yetiştiricileri Birliği	235
T O P L A M		4.700

KOOPERATİF TAKİP SİSTEMİ

Bakanlığımızca tarımsal faaliyetlere ait bilgi, belge ve süreçlerin faaliyet türlerine göre gruplandırıldığı, takibinin sağlandığı, kurumsal yetkilendirme ve denetleme süreçlerinin entegre olarak takip edildiği bir Tarım Bilgi Sistemi oluşturulmaktadır. Bu sistemin kollarında biri de Kooperatif Takip Sistemidir. 2013 yılının Aralık ayında açılan Kooperatif Takip Sisteminin faaliyete geçebilmesi için İl Müdürlüğümüzden istenen Bakanlığımız kaynaklarından kredi desteği sağlanan 31 Adet kooperatifimize ait bilgiler sisteme girilmiştir. Bundan sonraki süreçte Kooperatif Projeleri, Kooperatif Kasa Bilgileri, Kooperatif Ortak Bilgileri, Kooperatif Toplantı Listeleri ve Kooperatif Kredi Bilgilerin giriş işlemleri tamamlanacaktır.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARIMSAL ALTYAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

GÖREVLERİ

- a) Arazi ve toprak etüdü, sınıflama ve haritalama işlerini yapmak, yaptırmak,
- b) Toprak ve arazi veri tabanına ilişkin çalışmaları yapmak,
- c) Toprak ve sulama suyu ile ilgili analizleri yapmak ve yaptırmak,
- ç) Arazi kullanım planlarını yapmak, yaptırmak,
- d) Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,
- e) Tarımsal üretim potansiyeli yüksek ovaların belirlenmesi işlemlerini yapmak, yaptırmak,
- f) Toprak ve sulama suyu analiz laboratuvarlarının kuruluş izinleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- g) Toprak ve arazilerin korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılması ile ilgili çalışmalar yapmak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, toprak, su, biyolojik çeşitlilik gibi doğal kaynakların doğal olaylar veya arazi kullanımından kaynaklanan bozulmalarını önlemek için gerekli tedbirleri almak,
- ğ) Tarım dışı arazi kullanım taleplerini değerlendirmek,
- h) Tarım alanlarının korunması ve amacına uygun kullanımını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve zorunlu hallerde amacı dışında kullanımına izin vermek,
- ı) Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak, arazi değerlendirmesine esas nüfus, iklim, toprak, bitki, hidroloji, jeoloji ve diğer arazi bilgilerini temin etmek,
- i) Tarım arazilerinin korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulanmış veya planlanan projelerin tarımsal üretime etkileri yönünden incelenmesi ve değerlendirilmesi için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, yatırım önceliklerinin belirlenmesine yardımcı olmak,
- j) Toprak koruma kurullarının sekretarya hizmetlerini yürütmek, çalışmalarda bulunmak ve katılım sağlamak,
- k) Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri ile ilgili etüt, proje ve uygulama işlemlerini yapmak, yaptırmak
- l) 5403 sayılı Kanun kapsamında yapılan özel arazi toplulaştırma taleplerini değerlendirmek, kontrol etmek,
- m) Arazi derecelendirme işlemlerini yapmak, yaptırmak,
- n) Kırsal alan düzenlemesi, geliştirilmesi ve altyapı çalışmalarını yapmak, yaptırmak,
- o) İdari bağlılık işlemlerini (köy altı yerleşim birimlerinin birleştirilerek yeni köy oluşturulması, bağımsız köy oluşturulması) yürütmek,
- ö) Sulama projelerinin etüt, proje ve uygulamalarını yapmak, yaptırmak,
- p) Mevcut sulama şebekelerinde sulama sonuçlarını bitkisel üretim, sulama ve toprak koruma açısından izlemek değerlendirmek ve iyileştirici tedbirler almak,
- r) Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,
- s) Tarımsal sulamada verimliliği artırmak, uygun sulama tekniklerinin kullanımını sağlamak,
- ş) Sulama alanlarında su tasarrufu sağlayacak modern sulama sistemlerin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapmak, projeler yapmak, yaptırmak ve desteklemek,
- t) Sorunlu ve sorunlu olabilecek tarım arazilerini tespit etmek, ettirmek ve uygun projeler (Erozyon, drenaj, arazi ıslahı vd.) hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulatmak,
- u) İl dahilinde sulamaya açılan alanlarla ilgili kuruluşlarca işbirliği yaparak sulu tarım tekniklerini hazırlanacak bir program içerisinde çiftçilere öğretmek ve yaymak.
- ü) Entegre İdare ve Kontrol Sistemi ve Coğrafi Bilgi Sistemine (CBS) dayalı çalışmaları yürütmek.
- v) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- y) Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulması amacıyla, yapılacak müracaatların ilk değerlendirmesini ve uygun görülenler için yer seçimi ön çalışmalarını yapmak,
- z) Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin sekretarya hizmetlerini yürütmek, komisyonlar oluşturmak, teknik destek sağlamak ve çalışmaları koordine etmek,

- aa) Kurulmuş tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin uygulamalarını takip etmek, izlemek ve değerlendirmek,
- bb) Su kaynaklarının, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması ve su kalitesinin izlenmesine yönelik çalışmaları yürütmek.
- cc) 3083 sayılı Kanun kapsamındaki uygulama alanlarında köy gelişim alanlarını belirlemek, köy imar planlarını ve altyapı hizmetlerini yapmak veya yaptırmak.
- çç) 3083 sayılı Kanun kapsamındaki uygulama alanlarında, zorunluluk hali ve Kanunun amaçları gözetilerek yürütülen tarım arazisinin tarım dışı amaçla kullanım izinleri, satışlar, şerhler ve tahsis işlemlerini yürütmek,
- dd) Tarım arazilerinde satış, hibe veya takas yolu ile devir işlemlerinin 5403 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda yapılmasını sağlamak,
- ee) Tarım arazilerine ilişkin tevhid, ifraz ve vasıf değişikliği gibi talepleri değerlendirmek,
- ff) Mirasa konu tarım arazilerinin 5403 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda mirasçılara devrini sağlamak,
- gg) Mirasa konu tarım arazilerinde mirasçıların anlaşmaları konusunda teknik destek sağlamak,
- ğğ) 5403 sayılı Kanunun 8/Ç maddesinde öngörülen süre içerisinde yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyetinin devredilmemesi halinde, bu madde kapsamında Bakanlık ile koordineli olarak yetkili sulh hukuk mahkemesinde açılacak davalara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri Bakanlığa intikal ettirmek,
- hh) Mirasa konu tarım arazilerinde; taşınırın devri, tarımsal arazi yönetiminin tedbiren verilmesi, sona erme, tasfiye ve yan sına işletmenin devri gibi süreçleri izlemek ve gerekli iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak,
- ıı) Yeter gelirli arazi büyüklüklerini hesaplamak, sürdürülebilir işletme ölçeğini belirleyerek arazi edindirme işlemlerini yürütmek,
- ii) Tarım arazilerinin değer tespitlerini yapmak,
- jj) Arazi dağıtım ve kiralama çalışmalarını yapmak, yaptırmak, arazi satış izni, ipotek ve temlik işlemlerini yürütmek,
- kk) Yabancıların tarım arazisi edinimi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- ll) Kiracılık, ortakçılık ve yarıcılık işlerinin yürütülmesini sağlamak,
- mm) Tarımsal arazi arz ve talep listelerini oluşturmak,
- nn) Tarımsal arazilerde alıcı, satıcı ve kiracıların anlaşmaları konusunda doğrudan aracılık yapmak,
- oo) Tarımsal arazilerde kredi işlemlerine teknik destek sağlamak,
- öö) Mülkiyetten kaynaklanan ihtilaflarda ve uygulama alanlarında, alım, satım, kamulaştırma ve takas işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,
- pp) Hazine arazisinin kamu kuruluşlarına tahsis işlemlerini yapmak, Bakanlığa tahsisli tarım arazileri ile tarım işletmelerinin kiraya verilmesi ve amacına uygun kullanılıp kullanılmadığının kontrol edilmesi ile ilgili sekretarya görevini yürütmek,
- rr) 3083 sayılı Kanun ile uygulayıcı kuruluşun tasarrufuna geçen ve bu kapsamda kullanılmayan arazilerin değerlendirilmesini sağlamak,
- ss) Görev alanı ile ilgili bilgileri çiftçilere ulaştırmak, bilgilendirmek, eğitim programları ve projeleri uygulamak,”
- şş) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DURUMU

Şube Müdürü	1
Mühendis	13
Teknisyen	1
Geçici Personel (4-C)	1
İşçi	1
TOPLAM MEVCUT	17

5403 SAYILI TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Tarım Arazilerinin Amaç Dışı Kullanımı

Tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanımının düzenlenmesi, 10.08.2001 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik ile 19.07.2005 tarihinde **5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun** yayımlanarak yürürlüğe girmesine kadar yürütülmüştür. 19.07.2005 tarihinden itibaren çalışmalar Kanun kapsamında yürütülmektedir.

2017 YILI 5403 s. KANUN BAŞVURULARI

İLÇELER	ALMUS	ARTOVA	BAŞÇİFTLİK	ERBAA	MERKEZ	NIKSAR	PAZAR	REŞADİYE	SULUSARAY	TURHAL	YEŞİLYURT	ZİLE
Başvuru Sayısı (Ad)	0	5	2	24	35	8	6	8	1	18	2	16
TOPLAM	127											

2017 Yılı 5403 Sayılı Kanun Kapsamında Sektörler Bazında Başvurular (Ad)

İLÇELER		ALMUS	ARTOVA	BAŞÇİFTLİK	ERBAA	MERKEZ	NIKSAR	PAZAR	REŞADİYE	SULUSARAY	TURHAL	YEŞİLYURT	ZİLE	TOPLAM
İMAR				2	6									8
ENERJİ						3	1		1				1	6
KONUT			1		6	6	7	2	3		4		6	35
MADEN						2			1			1	1	5
TİCARET						3								3
GES						1								1
ULAŞIM						1								1
TARIM	BÜYÜKBAŞ		4		4	3		2	1	1	8		5	28
	KÜÇÜKBAŞ					2							2	4
	SUL.ALT YAPI					2								2
	KÜMES					1								1
	BAĞ EVİ				5	4					1			10
	AHIR VE BAKICI EVİ					3		1	2		4		3	13
	SOLUCAN GÜBRE					1								1
DEPO				3	3		1			1	1		9	
TOPLAM			5	2	24	35	8	6	8	1	18	2	18	127

2017 Yılı 5403 Sayılı Kanun Tarım Dışı Kullanım Durumu

ARAZİ NİTELİKLERİ	Uygun Görülen Alan (Ha)	Uygun Görülmeyen Alan (Ha)
Sulu Mutlak Tarım Arazisi (SMT)	9,1360	8,4312
Sulu Özel Ürün Arazisi (SOT)	6,0277	0,9610
Sulu Marjinal Tarım Arazisi (STA)	0,0026	0,0140
Dikili Tarım Arazisi (DT)	0,1275	0,0337
Kuru Mutlak Tarım Arazisi (KMT)	0,7494	8,9154
Kuru Özel Ürün Arazisi (KOT)	12,7109	0,0250
Kuru Marjinal Tarım Arazisi (KTA)	98,5466	
TOPLAM	127,3007	18.3803

2017 Yılı 5403 S. Kanun Tarımsal Amaçlı Yapı Başvuruları

Büyükbaş	28
Küçükbaş	4
Depo	9
Bağevi	10
Sulama Alt Yapı	2
Kümes	1
Ahır ve Bakıcı Evi	13
Solucan Gübre	1
TOPLAM	68

Yıllara Göre Tarım Dışı Amaçla Kullanım İzin Çalışmaları (Ha)

YILI	SONUÇLANAN MÜRACAAT	TARIM DIŞI KULLANIM İZİNİ		KAPSAM DIŞI, İRTİFAK VE DİĞER ALAN
		UYGUN GÖRÜLEN ALAN	UYGUN GÖRÜLMİYEN ALAN	
2001-2005	77	1938,20	5212,10	5633,20
2006	52	2102	3796,1	4922,5
2007	33	69,61	41,62	104,55
2008	38	116,67	13,86	150,08
2009	36	100,32	53,68	200,73
2010	59	678,4	2272,48	2564,73
2011	178	248,47	27,6	522,1
2012	137	222,28	46,58	238,61
2013	134	451,83	35,10	206,42
2014	130	743,89	5,03	699,28
2015	124	651,31	32,17	336,34
2016	127	222,3042	11,6440	136,82
2017	127	141,9978	18,3803	20,4337

1- BÜYÜKOVA ÇALIŞMALARI

Tarımsal potansiyeli yüksek büyük ovaların belirlenmesi ve korunması

MADDE 14: Tarımsal üretim potansiyeli yüksek, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlar gibi çeşitli nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulmalarının hızlı geliştiği ovalar; kurul veya kurulların görüşü alınarak, Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile büyük ova koruma alanı olarak belirlenir. Büyük ovalarda bulunan tarım arazileri hiçbir surette amacı dışında kullanılamaz. Ancak alternatif alan bulunmaması, kurul veya kurullarca uygun görüş bildirilmesi şartıyla;

a) Tarımsal amaçlı yapılar,

b) Bakanlık ve talebin ilgili olduğu Bakanlıkça ortaklaşa kamu yararı kararı alınmış faaliyetler, için tarım dışı kullanımlara Bakanlıkça izin verilebilir.

İlimizdeki Çalışmalar:

Tarımsal üretim potansiyeli yüksek olan, bölge tarımı için önemli, olumsuz etkiler nedeniyle arazi bozulma riski yüksek olan ovalar Bakanlığımız yazılı talimatı ile teknik elemanlarca harita ve zemin incelemeleri ile belirlenmiş, Bakanlar Kurulu Kararı alınması için Bakanlığa gönderilmiştir.

21.01.2017 tarihinde yayınlanan Bakanlar Kurulunca karara bağlanarak İlimizde Tokat,Niksar,Erbaa olmak üzere 3 adet Büyükova ilanı yapılmıştır.

Bakanlığa gönderilen yeni Büyükova çalışmaları

Tokat-Çamlıbel arası 11534 hektar

Tokat-Zile ovası 5894 hektar

Tokat-Zile-Maşat ovası 10342 hektar

1.1 Arazi Sınıf Tesbiti

5403 sayılı Kanun kapsamında güneş enerjisi santralleri (GES) yapımı kapsamında 7 adet başvuruda 25,6370 ha alanda arazi sınıf tesbiti işlemi yapılmıştır.

1.2- İdari Yaptırımlar

Yapılan çalışmalar esnasında; izinsiz tarım dışı kullanımı tespit edilen 11 kişi/kuruluşa 11001,00 TL Kanununun 21. maddesi kapsamında idari para cezası uygulanmış ve izin verilmeyen tarım arazilerinin eski haline getirilmesi için gerekli yazışmalar yapılmıştır.

1.3- Diğer Çalışmalar

* 21 adet ÇED için görüş verilmiştir.

1.5- İl Toprak Koruma Kurulu

* 4 adet İl Toprak Koruma Kurulu toplantısı yapılmış, toplam 33 adet gündem maddesi karara bağlanmıştır.

2- COGRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ (CBS)

* Tarımsal İzleme ve Bilgi Sistemi (TARBİL) kapsamında Tarım Parsellerinin sayısallaştırmaları, yeni ÇKS sistemi yazılım programı çalışmaları Bakanlığımız Entegre İdare Kontrol Sistemleri Daire Başkanlığınca yürütülmektedir. Bu çalışmalar çerçevesinde üretilen tarım parsellerinin İl ve İlçelerde

aktif olarak kullanılması, kontrolü ve güncellenmesi çalışması için WEB tabanlı bir uygulama geliştirilmiştir. Bu kapsamda;

- * ÇKS sistemine kayıt edilecek olan parsellerdeki hatalar ve düzeltmelerin yapılması,
- * Tarım parsellerinin ürün desenine göre bölünmesi veya birleştirilmesi,
- * Tarım dışı alanlarının (yerleşim yeri vs) düzenlenmesi * Tarım parsellerinin online kadastro sistemine uygun şekilde sınırlarının düzenlenmesi* Kadastro güncellemesi yapılan yerlerin tarım parseli olarak sisteme kayıt edilmesi işlemleri online olarak CBS sisteminde yapılmaktadır.

3083 Sayılı “Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu” Kapsamındaki çalışmalar

TOKAT İLİ ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ALANLARI TABLOSU			
AT VE TİGH PROJE DURUMU	İLÇE SAYISI	YERLEŞİM YERİ SAYISI	PROJE ALANI (Ha)
BİTEN	3	24	10604
DEVAM EDEN PROJELER	6	90	62700*
*İhale edilen Alanlar üzerinden Hektar.			
BAKANLIK ONAYI BEKLEYEN (Turhal Kazova Bölgesi İhale 7.7.2017)	4	65 (23)	50043 (22776)
PLANLANAN ALAN	5	38	24.800
DİĞER KURUM ALAN(DSİ)	3	9	15440
TOPLAM		226	163.587

Arazi Toplulaştırması Yapılan Alanlar:

Tokat İlinde yapılan Arazi Toplulaştırma çalışmaları Mülga Köy Hizmetleri tarafından Erbaa, Zile ve Niksar İlçelerinde 24 Yerleşim yerinde yapılmıştır.(il özel idaresi müdürlüğünce yapılan projeler)

İLÇE	YERLEŞİM YERİ SAYISI	ALAN (Ha)
Erbaa Tosunlar, Çalkara, Çevresu, Kızılçubuk, Y.Çandır, A. Çandır, Değirmenli, Hacıpazar, Kale, Evyaba, Ballıbağ, Üzümlü, Bağpınar, Çatılı, Salkımören, Tepekışla	16	7.994
Niksar Yarbaşı,Köklüce,Hacılı,Çengelli,Korulu, Ormancık	6	1.372
Zile Yıldıztepe, Güzelbeyli	2	1.238
T O P L A M 24 YERLEŞİM BİRİMİNDE		10.604

İlimiz Arazi Toplulaştırma Projeleri devam eden ve Uygulama Alanı İlan Edilen Yerleşimler

İLÇE	YERLEŞİM BİRİMİ SAYISI	YERLEŞİM BİRİMİ ADLARI	ALAN (Ha)
NİKSAR OVASI AT ve TİGH PROJESİ	20 NİKSAR	Yolkonak Beldesi, Gürçeşme Beldesi, Boğazbaşı, Kumçiftlik, Haydarbey, Sarıyazı, Şahinli, Güdüklü (Budaklı) , Mahmudiye, Günlüce, Beyçayırı, Buzköy, Direkli(Tamlar), Yeşilhisar, Yeşilköy, Çimenözü Köyleri . İsmetpaşa Mah., Kültür Mah., TOPRAK NORMU kuru araziler için:188 da, sulu araziler için 35 da.	6.000

3 Köyde 3. Parselasyon Askısı Tamamlanarak Tescil Dosyası oluşturulmuştur.

10 Köyde 3. Parselasyon Askısı Tamamlanmıştır.

2 Köyde 1. Parselasyon Askısı Tamamlanmıştır.

5907 Hektar alanın Planlaması yapılmıştır.

Yolkonak Beldesinde 1. Parselasyon Askısı için çalışmalar devam etmektedir.

Tarlaıçi Geliştirme Hizmetlerinden 181,17Km 4 metrelik Tarlaıçi yol yapımı tamamlanmıştır.(Yeni yol, onarılan yol)

10.306Km 6 metrelik Tarlaıçi yol yapımı tamamlanmıştır.

53858 Adet çeşitli çaplardaki ağaçların kök sökme işlemi yapılmıştır.

Arazi Tesviye çalışmaları Boğazbaşı ve Haydarbey Köylerinde başlamıştır.

TOKAT MERKEZ, KÖYLERİ AT ve TİGH PROJESİ	21 MERKEZ, ARTOVA, ERBAA	Merkez : Çamlıbel Kasabası,(Behram Mah, Aktepe Mah), Yatmış, Karkın, Dereağzı, Akın, Kervansaray, Güzelce, Günçalı, Kızık, Ortaören, Bedirkale, Çubuklu, Avşarağzı ve Dodurga, Artova: Çelikli Kasabası, İğdir, Taşpınar, Salur, Kunduz ve Aşağıgüçlü (22846Ha) Erbaa : Bölücek TOPRAK NORMU Merkez: kuru araziler için:175da, sulu araziler için 85 da Artova: kuru araziler için:200da, sulu araziler için 85 da Erbaa: kuru araziler için:150da, sulu araziler için 65 da	19.300
---	---------------------------------	--	---------------

27453 Hektar Alanın Parsel Planlaması çalışmaları yapılmaktadır.

21 Köyde 1. Parselasyon Askısı Tamamlanmıştır.

9 Köyde 2. Parselasyon Askısı Tamamlanmıştır.

4 Köyde 3. Parselasyon Askısı Çalışmaları hazırlık aşamasındadır.

DSİ Güzelce Sulamasında Zarar-Ziyan Ödemesi :

61 Çiftçiye 47740,78TL ödeme evrakı tamamlanmıştır.

ZİLE ÖZYURT VE ALMUS ÇEVRELİ KÖYLERİ A.T.-TİGH VE SULAMA SİSTEMLERİ PROJESİ:

ZİLE (Özyurt) ALMUS(Çevreli)	2 yerleşim yeri	TOPRAK NORMU Zile Özyurt kuru araziler için:121da, sulu araziler için 41 da Almus Çevreli kuru araziler için:165da, sulu araziler için 75 da	2.100
-------------------------------------	------------------------	--	--------------

Proje ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yapılacak olan ve Türkiye'de 2.'si yapılacak olan sulama göletide yapılmıştır. Özyurt Sulama göletinde su tutma işlemi başlamıştır.

Bu projedeki köylerde sabit tesis alımları tamamlanarak Blok planları ve sulama hattı çalışmaları yapılmaktadır.

Özyurt Köyüne yapılan **sulama göletinden 370lt/sn su alınarak yaklaşık 600 Hektar** alan kapalı basınçlı sulama imkanına kavuşacaktır.

Çevreli Köyünde mevcut **sulama göletinden 200lt/sn su alınarak 1100 Hektar** arazi kapalı basınçlı sulama imkanına kavuşacaktır.

Çevreli Köyünde Kapalı Sistem Sulama Hattı çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

Çevreli ve Özyurt Köyü Blok Planlama çalışmaları devam etmektedir.

Zile I. Kısım AT ve TİGH Projesi

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınının 17/1/2017 tarihli ve 758 sayılı yazısı üzerine, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı kanunun 17. Maddesine göre Bakanlar Kurulu'nca 13/02/2017 tarihinde karar verilen **2017/ 9919 Sayılı kararname ile;**

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında Tokat İli, Zile İlçesinde toplulaştırma Alanı ilan edilen köylere ait liste **11.03.2017 Tarihli ve 30004 sayılı Resmi Gazetede** yayınlanmıştır.

Zile merkez ve çevresinde Süreyyabey Barajı sulama alanındaki sulamaya açılacak 4472 ha alan ile birlikte hali hazırda sulanan yaklaşık 11000 ha olmak üzere toplam da 15472 ha alanda sulama DSİ tarafından yapılmakta ve planlanmaktadır. Sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda Arazi

Toplulaştırma projesi uygulanacaktır. 12 Köyde 110 Kişi ile Çiftçi Toplantısı yapılmıştır. 30 Köyün Sosyal Yapı Etüt Raporları Hazırlanmıştır.			
Zile 1. Kısım AT ve TİGH PROJESİ	30	Bahçelievler, Belkaya, Binbaşıoğlu, Boztepe(Yıldıztepe) Çeltik, Ede, Emirören, Fatih, Güngörmez ,Güvenevler, Hacılar, Hasanağa, İstasyon, Kahta, Karakuzu, Kırlar, Kızılıncın(Evrenköy), Korucuk, Kurşunlu, Kurupınar, Olukman, Palanlı, Saraç, Süleymaniye, Şeyhali, Şeyhnusrettin, Ütük, Üyük, Yeniköy, Yeniderbent köyleri.	18.000
18000 Hektar alan ihalesi yapılarak yer teslimi yapılmıştır. Çalışmalar yüklenici firma tarafından mülkiyet listelerinin oluşturulması ve kadastro paftalarının sayısallaştırma çalışmaları ile başlatılmıştır.			
Zile II. Kısım AT ve TİGH Projesi : Uygulama Alanı İlanı 11.03.2017 Tarihli ve 30004 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır. 17300 Hektar alan ihale yapılarak yüklenici firmaya yer teslimi yapılmıştır. 17300 Hektar alan ihalesi yapılarak yer teslimi yapılmıştır. Çalışmalar yüklenici firma tarafından mülkiyet listelerinin oluşturulması ve kadastro paftalarının sayısallaştırma çalışmaları ile başlatılmıştır. 11 Köyde 156 Kişi ile Çiftçi Toplantısı Yapılmıştır. 23 Köyün Sosyal Yapı Etüt Raporları Hazırlanmıştır.			
23 Köyde Ağcakeçili, Aluçözü, Boldacı, Büyüközlü, Çiçekpınarı, Çiftlik, Haremikişla, İğdir, Karşiyaka, Kazıklı, Kızılca, Koçaş, Küçüközlü, Küplüce, Narlıkişla, Reşadiye, Salur, Sekikişla, Türkderbenti, Üçkaya, Yalinyazı, Yapalak, Hatıppınarı köyleri.			

Uygulama Alanı İlanına Yönelik Etüt Raporu Tamamlanan Alanlar

TOKAT TURHAL AT VE TİGH PROJESİ	Ovayurt, Taşlık, Tatar, Tepeçaylı, Akbuğday, Arzupınarı, Ataköy, Bahçebaşı, Çarıksız, Çaylı, Dökmetepe, Kalaycık, Kat, Kayaören, Kızkayası, Kuşoturağı, Necip, Şatıroba, Taşlıhöyük, Tatlıcak, Yazıtepe, Yeniköy,	23	22,776 Ha
--	---	-----------	------------------

TRGM Tarafından 07.7.2017 Tarihinde İhalesi yapılmıştır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 6/9/2017 tarihli ve 11996 sayılı yazısı üzerine, 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Kanunun 3 üncü ve 8 inci maddeleri ile 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Kanunun 17 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 22/9/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır ve 14.12.2017 tarih ve 30270 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2017/10927 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile uygulama alanı ilan edilmiştir.

TOKAT -PAZAR A.T. VE T.İ.G.H. PROJESİ Tokat Merkez İlçesi; Emirsehit ve Güryıldız, Beldeleri ile Büyükyıldız, Yeşilyurt, Söngüt, Çerçi, Güzeldere, Büyükbağlar, Küçükbağlar, Gülpınar, Ulaş Pazar Merkez, Üzümlören Beldesi, Dereköy Menteşe, Dereçaylı, Bağlarbaşı, Kalederesi, Çayköy, Beşevler, Çiftlik	21 YERLEŞİM ALANI	18414 Hektar
ERBAA TANOKA A.T. VE T.İ.G.H. PROJESİ Erbaa İlçesine bağlı Tanoba Belde Merkezi ve Akkoç Mahallesi.	2 YERLEŞİM ALANI	1473 Hektar
Tokat Merkez Gümenek Köyü ve Çevresi AT ve TİGH Merkez; Yenice, Efeköy, Ezeköy, Ortaköy, Gökçeyol, Yağmurlu, Ormanbeyli, Kılıçlı, Bulaköy, Döllük, Pınarlı, Gaziosmanpaşa, Karakaya, Akbelen, Çamağzı, Gözova, Yazıbaşı, Çöreğibüyük, Kızılköy	19 YERLEŞİM ALANI	7380 Hektar
TOPLAM	42	27267 HEKTAR

TOPLULAŞTIRMA PLANLANAN YERLEŞİM ADLARI	YERLEŞİM YERİ SAYISI	ALAN (Ha)
Artova; Kunduz, K.Ağılı, Salur, Tuzla Yeşilyurt;Kavunluk, Bütet, Ekinli, Karacaören, Damlalı, Çırdak, Yağmur, Sulusaray ; Alanyurt, Uylubağı, Balıkhisar, Ballıkaya, Ilıcak	16	15000
Artova Yağcımus, Yenice, Bebekdere, Aktaş, Evlidere, Gümüşturt, Ulusulu, Bayırlı, Tanyeli, Mertekli Zile;Çamdere, Karabalçık, Göçenli, Yaylakent, Çakırcalı, Gölcük, Alibağı, Belpınar	18	6500
Başçıftlık(Karacaören), Hatıpli, Elmacık, Bozçalı(Gergengeç, Işıklar)	4	3300
TOPLAM	38	24800
GENEL TOPLAM	193	137543 hektar

Uygulama Alanlarında Tarım Dışı Amaçla Kullanım İzinleri

BAŞVURU SAYISI	SONUÇLANAN	İZİN TALEP EDİLEN ALAN MİKTARI (Da)	İZİNLENDİRİLEN ALAN (Da)	RED EDİLEN ALAN (Da)	İŞLEMİ DEVAM EDEN ALAN (Da)
26	19	3073,637	202,4	0,072	2515,345 izinlendirme aşamasında

Tarım Dışı Amaçla Kullanım İzinleri Sektör Dağılımı

KONUSU	ADET	MÜRACAAT ALANI(Da)	İZİNLENDİRİLEN ALAN(Da)	İŞLEMİ DEVAM EDEN
TARIMSAL TESİS	18	10,37	10,35	2
KARAYOLU	1	738,266		1
İLAVE İMAR	2	1790,079	121,57	1
HAZİNE TAŞARRUFUNA BIRAKILMA İLE İLGİLİ UYGULAMALAR	16	639,278	636,078	
GES	1	2,084	2,084	
Kum Çakıl Ocağı	3	345,73+İY	İY (Irmak yatağı alanı belli değil)	1
RED	3			

EĞİTİM- YAYIM FAALİYETLERİ

Arazi Toplulaştırması ve zarar-zıyan konuları ile ilgili 5 köyde 101 çiftçiye eğitim verilmiştir.

TARIMSAL SULAMA

Bakanlığımız Arazi Islahı ve Sulama Sistemleri Daire Başkanlığınca ülke genelinde sulama tesisleri veritabanı oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır. Söz konusu çalışmaya esas teşkil edecek olan mevcut sulama tesisleri envanter çalışmaları yapılacaktır. Bu amaçla ilgili kurumlardan (İl Özel İdaresi, DSİ, Sulama Birlikleri v.s) gerekli veriler alınmış ve Bakanlığımıza gönderilmiştir. Bilgilerde değişimler oldukça güncelleme yapılmaya devam edilecektir.

Tarımsal Sulama Amaçlı İndirimli Elektrik Tarifesine Yönelik Yapılan İşlemler

BAŞVURU SAYISI	OLUMLU SONUÇLANAN	ELEKTRİK ENERJİSİ İLE SULANACAK ALAN (Da)
28	27	102.968

KARADENİZDE TARIMSAL KİRLİLİĞİN KONTROLÜ KAPSAMINDAKİ ÇALIŞMALAR

Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesinin alt bileşeni olan “Karadeniz’de Tarımsal Kirliliğin Kontrolü” faaliyetlerine ilişkin çalışmalar, Dünya Bankası GEF Hibe Kaynağı kullanılarak yürütülmektedir. Dünya Bankası ile Ülkemiz arasında imzalanan Karadeniz’deki tarımdan kaynaklanan kirleticilerin seviyesini düşürülmesine yardımcı olmayı amaçlayan proje 4 Ekim 2004 tarihli ikraz anlaşması gereği, 2005 yılında başlayıp 2012 yılı Haziran ayı sonunda bitmiştir. Projenin tamamlanmasıyla birlikte yedi adet numune istasyonu Nitrat Direktifi Uygulama Projesi sistemine dahil edilmiştir. Proje kapsamında yer alan diğer yeraltı ve yer üstü istasyonları Nitrat Direktifi Uygulama Projesi bünyesinde de bulunduğu iptal edilmiştir.

GEF PROJESİ KAPSAMINDA ÇALIŞILAN MİKRO HAVZALAR

- 1) Turhal – Dazya Hayvansal Gübre Yönetimi Havzası
- 2) Kazova Sol Sahil Bitki Besin Yönetimi Havzası (Ulaş, Çerçi, Söngüt, Bağbaşı, Güzeldere, Gülpınar, Büyükbağlar ve Küçükbağlar köyleri)
- 3) Kızık Hayvansal Gübre ve Bitki Besin Yönetimi Havzası
- 4) Kat Hayvansal Gübre ve Bitki Besin Yönetimi Havzası

HAVZALARA PROJE KAPSAMINDA YAPILAN KATI VE SIVI GÜBRE DEPOLARI

2017 Yılında Kızık Eylül ayına kadar ve Turhal-kat havzasında Haziran ayına kadar,448 ton katı hayvansal gübre,50 ton sıvı hayvansal gübre hane tipi depolardan merkez depoya bırakılmıştır.

HAVZALARA PROJE KAPSAMINDA KULLANILMAK ÜZERE VERİLEN EKİPMANLAR

	TURHAL-DAZYA	KIZIK	KAT	TOPLAM
TRAKTÖR KEPÇE	1	1	1	3
RÖMORK	1	1	1	3
VİDANJÖR	1	1	1	3
GÜBRE DAĞITICISI	1	1	1	3
GÜBRE KARIŞTIRICISI	1	1	1	3
TOPLAM	5	5	5	15

Turhal-Dazya, Kızık, Kat Havzalarında Proje çalışmalarında kullanılmak üzere derneklere teslim edilen: Traktör, Vidanjör, Römork, Gübre Karıştırıcısı, Gübre Dağıtıcısının Araç kullanımı devir sözleşmesi 31.12.2018 yılına kadar uzatılmıştır.

PROJE İÇMAL TABLOSU

YILLAR	KATI ATIK (ton)	SIVI ATIK (ton)	GÜBRE ANALİZİ (adet)	TARLA ANALİZİ (adet)	EĞİTİM SAYISI (adet)	EĞİTİLEN KİŞİ (adet)	ALINANSU NUMUNESİ (adet)
2011	2373	180	10	42	18	343	224
2012	3185	610	3	8	3	45	229
2013	1533	590	5	-	11	161	209
2014	1176	170	-	-	-	-	82
2015	987	120	-	-	-	229	-
2016	1057	120	-	-	-	-	-
2017	448	50	-	-	-	-	-

SU KALİTESİ İZLEME NOKTALARI

Gef Projesi kapsamında alınan su numune noktalarından 7 tanesi Nitrat direktifi su izleme noktalarına katılmıştır.

TOPRAK-BİTKİ ANALİZ LABORATUVARLARINA AİT İŞLER

İlimizde Bakanlığımızca yetkilendirilen; Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü Laboratuvarı, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma İstasyon Müdürlüğü Laboratuvarı ve özel Naturel Toprak Bitki Analiz Laboratuvarı olmak üzere 3 adet laboratuvar bulunmaktadır.

Naturel Toprak Bitki Analiz Laboratuvarı Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarlarının Kuruluş, Yetki ve Denetim Genelgesi (No: 2013/1) doğrultusunda 24.11.2017 tarihli Valilik Oluru ile Kapsam 1 (Toprakta Temel Analizler), Kapsam 2 (Detaylı Toprak Analizleri), Kapsam 3 (Sulama Suyu Analizleri) ve Kapsam 5 (Toprakta Fiziksel Analizler)'ten yetkilendirilmiştir.

NİTRAT DİREKTİFİNİN UYGULANMASI PROJESİ

Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine karşı Suların Korunması Yönetmeliği (23.07.2016 / 29779) gereği, Nitrat Direktifinin Uygulanması ve Nitrate Hassas Bölgelerin belirlenmesi amacıyla tarım alanları içerisinde kalan yüzey ve yeraltı sularında "su kalitesi izleme ağı" oluşturulması kapsamında, İlimizde aktif olarak 31 yüzey ve 27 yeraltı olmak üzere toplam 58 adet numune alım istasyonu bulunmaktadır.

Projede, istasyonlarından temin edilen numunelere alım noktasında pH, çözülmüş O₂ ve sıcaklık İl Müdürlüğünde ise Nitrat, Toplam Azot, Toplam Fosfor ve Ortho-Fosfat analizleri yapılmaktadır.

İYİ TARIM UYGULAMALARI KODU

Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği 11 Şubat 2017 tarih ve 29976 sayılı resmi gazetede yayınlanmıştır. Bu Tebliğin uygulamasında rehber olabilecek "2016/46 sayılı Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliğine ilişkin uygulama usul ve esasları" 28.11.2017 tarihli, Makam Onayı ile uygun görülmüştür. 2018 Yılı İyi Tarım Uygulamaları Kodu çalışmaları bu kapsamda yürütülecektir.

Tebliğin yayınlanması ile birlikte merkez dahil 12 İlçede Yıllık 3500 kg azot üreten işletmeler belirlenmiş Bakanlığımıza bildirilerek kayıt altına alınmışlardır.

Kaz Gölü Sulak Alan Sistemini etkileyen alan içinde kalan, Turhal ve Pazar İlçelerine bağlı köylerde Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliği ve Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Kapsamında Bitki Besin maddesi Yönetimi, Hayvansal Gübre Yönetimi, Su Yönetimi konularında 101 kişiye Eğitim verildi. Tokat Merkeze bağlı 17 köyde 77 kişiye İyi Tarım Uygulamaları Kodu Kapsamında Bitki Besin maddesi Yönetimi, Hayvansal Gübre Yönetimi, Su Yönetimi konularında eğitim verilmiştir.

ARAZİ EDİNDİRME

TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
(Kanun No. 6537 Yayımlı Tarihi: 15 Mayıs 2014 PERŞEMBE Resmi Gazete Sayı : 29001)
TARIMSAL ARAZİLERİN MÜLKİYETİNİN DEVRİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK (31 Aralık 2014 ÇARŞAMBA
Sayı : Sayı : 29222)

SATIŞ						
	PARSEL SAYISI	ALAN(da)	SATIŞI UYGUN GÖRÜLEN PARSEL SAYISI	SATIŞI UYGUN GÖRÜLEN ALAN (da)	SATIŞI UYGUN GÖRÜLMİYEN PARSEL SAYISI	SATIŞI UYGUN GÖRÜLMİYEN ALAN (da)
TOKAT MERKEZ	1136	3955,79	1114	3859,79	22	96
İLÇELER	3742	14039,901	3609	13010,824	133	1029,077

İNTİKAL						
	BAŞVURU SAYISI	ALAN(da)	İZİN VERİLEN BAŞVURU SAYISI	İZİN VERİLEN ALAN (da)	İZİN VERİLMİYEN BAŞVURU SAYISI	İZİN VERİLMİYEN ALAN (da)
TOKAT MERKEZ	4	175,4	4	175,4	0	0
İLÇELER	119	1630,259	103	1315,573	16	314,686

TARIM ARAZİLERİNDE RANT BELİRLEME ÇALIŞMALARI		
KÖY SAYISI	PARSEL SAYISI	ALANI (da)
160	294	7868,754

Arazi Edindirme Şube Müdürlüğü satış faaliyetleri olarak; 2017 yılında Tokat Merkezde 1136 parselde 3955,79 da tarım arazisinin satışını değerlendirmiştir. Bu değerlendirme sonucu 1114 adet parselde 3859,79 dekar tarım arazisinin satışına izin verilmiş, 22 adet parselde 96 dekarın satışına izin verilmemiştir.

İlçelerde yürütülen çalışmalarda; toplamda 3742 parselde 14039,901 da tarım arazisinin satışını değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucu 3609 adet parselde 13010,824 da tarım arazisinin satışına izin verilmiş, 133 adet parselde 1029,077 dekar tarım arazisinin satışına izin verilmemiştir.

Arazi Edindirme Şube Müdürlüğü intikal faaliyetleri olarak; 2017 yılında Tokat Merkezde 4 adet başvuru alınmış, 175,4 da tarım arazisinin intikalini değerlendirmiştir. Bu değerlendirme sonucu 4 adet başvuruda 175,4 da alanın intikaline izin verilmiş, yapılan başvuruda intikaline izin verilmeyen alan bulunmamaktadır.

İlçelerde yürütülen çalışmalarda; toplamda 119 adet intikal başvurusu alınmış, 1630,259 da tarım arazisinin intikali değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucu 103 adet başvuruda 1315,573 da alanın intikaline izin verilmiş, 16 adet başvuruda 314,686 dekar alanın intikaline izin verilmemiştir.

Arazi Edindirme Şube Müdürlüğü tarım arazilerinde rant belirleme faaliyetleri olarak; 2017 yılında 160 köyde 294 adet parselde 7868,754 da alan tarım arazisinin değer tespitini yapmıştır.

ÇAYIR, MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Görevleri:

- a) Çayır, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırların tespit, tahdit ve tahsisi ile ilgili programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmalarını sağlamak,
- b) Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya mülkiyetinde bulunan çayır ve meraların geliştirilmesi amacıyla imar, ıslah ve ihya tedbirlerini almak, mevzuata uygun kullanımını temin etmek için gerekli program ve projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,
- c) Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda yapay mera kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
- ç) Uygulanan ve uygulanacak olan projelerin personel, bütçe ve kredi ihtiyaçlarını tespit etmek, karşılanması için programlar hazırlamak, ilgili birimlerle koordinasyonu sağlamak,
- d) 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu ile verilen diğer görevleri yapmak,
- e) 4562 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulacak tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin Tarım Reformu Genel Müdürlüğü koordinasyonunda sürdürülecek çalışmalara katkı sağlamak,
- f) İl genelinde, çayır ve mera ve yem bitkileri ile ilgili kurulan bilgi sistemlerine veri sağlamak,
- g) Ülke hayvancılığının ihtiyacı olan kaliteli kaba yem ihtiyacının giderilmesi için gerekli çalışmaları yapmak, bununla ilgili yurtiçi ve yurtdışı projeler hazırlamak ve hazırlatmak, uygulamasını sağlamak, silaj yapımının yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak,
- ğ) Kaba yem açığının kapatılabilmesi amacı ile verilen yem bitkileri desteklemelerine ilişkin teklifler geliştirmek takip etmek ve destekleme faaliyetlerini yürütmek,
- h) Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda çok yıllık yem bitkileri üretiminin artırılması ve yapay çayır mera tesislerinin kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, bununla ilgili teşvik tedbirlerini almak ve uygulamak,
- ı) Sulu ve kuru tarım alanlarında yem bitkileri ve ot ve üretimini geliştirmek için gerekli projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,
- i) Bakanlığın belirlediği esaslar doğrultusunda ildeki yem bitkileri ürünlerinde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artırıcı çalışmalar yapmak,
- j) Bakanlığın politika, stratejik plan ve programlarına dayalı il için üretimi uygun ve çiftçilere kazanç sağlayıcı, yem bitkileri üretim desenlerini belirlemek,
- k) Yem bitkileri üretiminde ürün kaybını en aza indirecek önleyici işlemlerde bulunmak,
- l) İl genelinde yem bitkisi ekiliş alanları, kaba yem üretim miktarı, silaj üretim miktarı, yem bitkileri ekiliş maliyetleri gibi konularda istatistiki bilgileri derlemek,
- m) İl genelinde ekilişi ve satışı yapılan yem bitkilerinin satış fiyatlarının takibini yapmak,
- n) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

MERA BİRİMİ ÇALIŞMALARI

Köydeki bitki vejetasyonu, toprak ve diğer doğal kaynakların korunmasını ve geliştirilmesini sağlayarak, meradaki ot verimi ile tarla arazileri içindeki yem bitkileri alanı ve üretimini artırmak suretiyle devamlılık arz eden maksimum hayvansal ürün elde etmek amacıyla;

- ❖ 517 yerleşim yerinde toplam 55772,92 hektar mera, yaylak, kışlak, umuma ait otlak ve çayır tespit edilerek 2017 yılı sonu itibarı ile tespit çalışmaları devam etmektedir.
- ❖ 129 yerleşim alanında 14.73,8 hektar mera alanının tahsisi yapılmıştır.
- ❖ Tahsis çalışmaları tamamlanan 72 yerleşim yerinde Mera Yönetim Birliği kurulmuştur.

ISLAH ÇALIŞMALARI

Meralardaki Bitki vejetasyonu, toprak ve diğer doğal kaynakların korunmasını ve geliştirilmesini sağlayarak, meradaki ot verimi ve kalitesi ile tarla arazileri içindeki yem bitkileri alanı ve üretimini artırmak suretiyle devamlılık arz eden maksimum hayvansal ürün elde etmek amacıyla;

Hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla tarla arazileri içerisindeki yem bitkileri alanlarının artırılması, dolayısıyla ihtiyaç duyulan kaliteli kaba yem üretiminin yaygınlaştırılması amacıyla; 2017 yılında İlimizde Tarım Kredi Kooperatiflerinden alınarak üreticilerimize bedelsiz olarak tohumların dağıtımını yapılmış ve ekiliş gerçekleştirilmiştir.

Mera Islah ve Amenajmanı Projesi kapsamında;

İlçe - Köy Adı	Meraya Uygulanan Gübre Miktarı		Tohum Miktarı		
	Kompoze Gübre (kg)	Amonyum Sülfat (kg)	Silajlık Mısır (Torba)	Yonca (kg)	M. Fiğ (Kg)
Merkez - Ormanbeyli	5000		35	475	
Erbaa - Çevresu	2000		70	225	
Erbaa - Kale	6500		25	200	
Erbaa - Kızılcubuk			22	225	
Reşadiye - Kuyucak	500	3500			1000
Zile-Büyüközlü	4000		25	250	
Zile-Reşadiye			22	250	
Niksar - Buzköy	2000		25	425	
Turhal-Kuşoturağı		6000		300	
Turhal-Ataköy				80	
TOPLAM	20000	9500	224	2430	1000

Çayır Mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi kapsamında;

2017 Yılında Dağıtılan Tohum Miktarı				
İlçe	Köy	Yonca (Kg)	M. Fiğ (Kg)	S. Mısır (Torba)
Merkez	Tahtoba	450	0	50
Niksar	Sarıyazı	100	0	35
Pazar	Kaledere	0	1000	0
İkinci altı ay				
Almus	Üçgöl	120	500	
Artova	Gürardıç	120	600	
Merkez	Günçalı	100	600	
Pazar	Doğançalı		1000	
Reşadiye	Karlıyayla	120	600	
Sulusaray	Buğdaylı	120	600	
Yeşilyurt	Yeniköy	120	700	
Zile	Yeniderbent	120	400	
TOPLAM		1370	6000	85

Hayvanların sevk ve idaresi ile olatmayı kolaylaştırmak amacıyla;

- 900 m² büyüklüğünde 3 adet trapez sac ile kapalı profil gölgelik,
- 26 adet (104 m) sıvat ,
- 10 adet tuzluk,
- 20 adet kaşınma kazığı yaptırılarak teslimatı sağlanmıştır.

Ayrıca DOKAP Kapsamında;

- 675 m² büyüklüğünde 3 adet trapez sac ile kapalı profil gölgelik,
- 20 adet (80 m) sıvat yaptırılmıştır.

Bunlara ilave olarak 2018 yılında dağıtımı planlanan ancak 2017 yılında alımı gerçekleştirilen ürünler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Çayır mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi için 23.750 kg yonca (Blensoy) tohumu,
- b) Mera Islah ve Amenajmanı Projeleri için;

- 4.650 kg Yonca (Blensoy 85) tohumu,
- 500 kg Korunga (Hilal) tohumu,
- 498 torba S.Mısır (OSS 644) tohumu ile
- 30 ton 20.20.0 +Zn Kompoze gübre

c) DOKAP Kapsamında;

- 1350 m² büyüklüğünde 6 adet gölgelik,
- 25 (100 m) adet sıvat alımı yapılmıştır.

TOKAT TARIMININ SORUNLARI

- 1.İşleme, paketlenme, depolama vb. tarımsal sanayiye yönelik tesislerin yetersizliği,
- 2.Tarım arazilerinin parçalı ve küçük oluşu,
- 3.Tarım işletmelerinin çoğunlukla küçük işletmeler şeklinde olması,
- 4.Tarım işletmelerinin rekabet gücünün düşük olması.
- 5.Tarımsal örgütlerin mahalli ve teknik yapılanma yetersizliği,
- 6.Pazara yönelik üretimde, pazarlamada ve standardizasyondaki sorunlar,
- 7.Girdi kullanımında bilinçsizlik, denetim alanında yetersizlik(Tarımsal ilaç ve gübre tüketiminin kontrol edilememesi, aşırı kullanımı vs.),
- 8.Çayır ve meralarda otlatmaya bağlı tahrip ve verimsizlik,
- 9.Kapsamlı ve etkin ürün (bitkisel ve hayvansal vb.) borsalarının olmayışı,
- 10.Sözleşmeli üretim modeline geçilememesi,
- 11.Tarımsal işletmelerde doğru, güncel ve izlenebilir veri tabanı yetersizliği
- 12.Sulama sistemlerinin yetersizliği
- 13.Sanayi yatırımlarının ova arazilerine kurulma talebi.
- 14.Kırsal alanda genç ve eğitimli nüfusun azalması,
- 15.Tarım sektöründe yığınlaşan niteliksiz ve kalitesiz iş gücü
16. İçme ve sulama suyu kaynaklarının azalması ve kirlenmesi,
- 17.Erozyona bağlı toprak kayıpları.
18. İçme ve sulama suyu kaynaklarının azalması ve kirlenmesi,
- 19.Tarımsal ürünlerin pazarlanması.

İLİMİZ TARIMINDA HEDEFLERİMİZ

İçinde bulunduğumuz yüz yılda tarım sektörünün öneminin daha çok anlaşılmaya başladığı gerçeği herkesin malumudur.

Küresel ısınma ve bunun getirdiği kuraklığa bağlı ürün arzında yaşanan sorunlar, petrol fiyatlarındaki artışların üretim girdileri ve nakliye gibi maliyet unsurları üzerindeki olumsuz etkileri, biyo yakıtların üretiminin desteklenmesine bağlı olarak bazı büyük tarımsal arz fazlası ihracatçı Ülkelerin dünya piyasalarında yarattığı gıda dışı ürün talebi, gelişmekte olan piyasalara sahip ülkelerde hızlı büyümeden kaynaklanan refah artışı ve bunun getirdiği et ve süt talep artışı ve dolayısıyla yem bitkilerine olan talebin artması gibi daha bir çok nedenler gıda fiyatlarında ciddi artışlara neden olan unsurlar olarak görülmektedir.

İşte bu olumsuzlukları gidermenin tek yolu orta ve uzun vade de sektörde istikrarlı ve rekabet gücü yüksek bir yapının oluşturulması ve bunun temini için gerekli alt yapı çalışmalarının hızlandırılması bir zorunluluktur.

Bu kapsamda İlimiz Tarımında;

- * İşletme ölçeklerinin optimum seviye ye çıkartılması,
  - * Arazi toplulaştırılması çalışmalarının hızlandırılması,
  - * Damla ve basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması,
  - * İyi tarım uygulamalarının etkinleştirilmesi,
  - * Hayvan ve Bitki Sağlığının titiz bir şekilde takibi,
  - * Sertifikalı tohumluk kullanımının tabana yayılması,
  - * Tarımsal üretimde kalite ve verimliliği sağlayıcı tedbirlerin alınması,
  - * Katma değer yaratacak projelere ağırlık verilerek çiftçi gelirlerinin yükseltilmesi,
  - * Tarıma dayalı sanayi işletmelerinin sayısının artırılması,
  - * Organik tarımın geliştirilmesi için çalışmalar yapılması,
  - * Enerji Tarımının geliştirilmesi,
  - * Tarımsal Ürünlerin depolama, paketleme, ambalajlama ve standardizasyonuna yönelik Sanayi tesislerinin kurulması için gerekli çalışmaların yapılması,
  - * Pazarlama imkânlarını geliştirmek, tüketici zevk ve tercihlerine uygun iç ve dış Pazar şartlarını dikkate alan ürün üretilmesi ve bunu da istikrarlı bir şekilde devam ettirilmesi bir zorunluluktur.
- Tokat İlinde bu hedeflere yönelik çalışmalarda sistemli planlı ve kararlı bir şekilde devam edilmektedir.

Amacımız; İlimiz Tarım Sektörünün modernizasyonu ve girdi maliyetlerinin düşürülerek sektörün yaratacağı katma değer artırılmasına yönelik teknolojik yeniliklerin yaygınlaştırılmasıdır.

İLİMİZ TARIMINA YÖN VERECEK PROJELER

1. Arazi Topplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projesi
2. Uluslararası Yaş Sebze ve Meyve Ticaret Merkezi Projesi
3. Tokat Bölge Hayvancılık, Et Kesim Borsası ve Kesimhane Merkezi Projesi
4. Almus Barajından Kazova Kapalı Sistem Kendinden Cazibeli Basınçlı Sulama Projesi
5. Seracılığı Geliştirme Projesi
6. Tokat Bağcılığını Geliştirme Projesi
7. Ceviz Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi
8. Çayır Mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi
9. Tahıl Üretimini ve Kalitesini Geliştirme Projesi
10. Yemeklik Tane Baklagillerin (Nohut, Mercimek ve Kuru Fasulye) Üretimini Geliştirme Projesi
11. Tokat İli Sürdürülebilir Toprak Verimliliği Projesi
12. Arıcılığı Geliştirme Projesi
13. Organik ve İyi Tarım Uygulamalarını Geliştirme Projesi
14. Çilek Üretimini Geliştirme Projesi
15. Tokat'ta Sebze Fidesi Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi ve Altyapı Oluşturulması Projesi
16. Almus ve Ataköy Baraj Göllerinde Sürdürülebilir Balıkçılığın Geliştirilmesi Projesi
17. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi
18. Sığır Besiciliğini Geliştirme Projesi
19. Küçükbaş Hayvancılığı Geliştirme Projesi
20. Etlik Piliç Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi
21. Yağlı Tohumlu Bitkiler Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi
22. Tohumluk Patates Üretimini Geliştirilmesi Projesi
23. Tarım Ürünleri Pazarlama Stratejilerini Geliştirme Projesi